

سُورَةُ الْحَدِيدِ

سُورَةُ الْحَدِيدِ ٥٧

അറബ്-പാളിയ്ക്ക്

سُورَةُ الْحَدِيدِ
សូរ៉េត្ត ៥៧ អាល់-ហ្គាឌីដ

"អាល់-ហ្គាឌីដ" ប្រែថា "ដែក" មាន ២៩ អាយ៉ាត ។

សូរ៉េត្តទី ៩៤ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដបានដាក់ សូរ៉េត្តនេះចុះមកនៅឯម៉ាឌីណាស៊ូ ។

ប្រសិទ្ធភាព

ابْنُ أَبِي عُبَيْدٍ: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مِهْرَانَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْحَدِيدِ، وَ الْمُجَادَلَةَ فِي صَلَاةٍ فَرِيضَةٍ أَدَمَنَهَا، لَمْ يُعَذِّبْهُ اللَّهُ حَتَّى يَمُوتَ أَبَدًا، وَ لَا يَرَى فِي نَفْسِهِ وَ لَا أَهْلِهِ سُوءًا أَبَدًا، وَ لَا خِصَامَةً فِي بَدَنِهِ».** (ثواب الأعمال : صَفْحَةٌ ١١٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَةٌ : ٢٧٧ حَدِيث (١)

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គ័ដបានថ្លែងតមកពីឪពុកលោក តមកពី អាល់-ហ្គាឌីដ ប៊ិន អ៊ីដ្រីស តមកពី មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន ហ្គាសសាន់ តមកពី អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន មិះហ្គ័រីន តមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ តមកពី អាល់-ហ្គ័ស្រីន ប៊ិន អាហ្វ អាល់-អុឡាអ៊ី តមកពី អាហ្វ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ដ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្ត អាល់-ហ្គាឌីដ និង សូរ៉េត្ត អាល់-មូយ៉ាដ្វាឡាស៊ូ (សូរ៉េត្ត ៥៨) ក្នុងស្ម័គ្រឡាតុហ្វាវឌ្ឆជាទម្លាប់ អ្នកនោះនឹងមិនប្រឈមនឹងទណ្ឌកម្មអល់ឡោះហ្គ័ដឡើយលុះស្លាប់ អ្នកនោះនឹងមិនឃើញមានសេចក្តីអាក្រក់ក្នុងខ្លួន ឬក្នុងក្រុមគ្រួសារខ្លួនឡើយ មិនមានទំនាស់ក្នុងខ្លួនអ្នកនោះឡើយ ។" (117: 117)

***

الطَّبْرَسِيُّ: رَوَى عَمْرُو بْنُ شَيْمْرِ، عَنْ جَابِرِ الْجَعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ الْمُسَبِّحَاتِ كُلَّهَا قَبْلَ أَنْ يَنَامَ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يُدْرِكَ الْقَائِمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ إِنْ مَاتَ كَانَ فِي جَوْارِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)».** (مجمع البيان : جزء ٩ صَفْحَةٌ ٣٤٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَةٌ : ٢٧٧ حَدِيث (٢)

អាល់-តូបវីស៊ីបានតំណាលតមកពី អ្វីរូ ប៊ិន ស្មីមរ តមកពី យ៉ាហ្វៀរ អាល់-យុអ៊ីហ្វី តមកពី អាហ្វ យ៉ាតុហ្វាវឌ្ឆ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រ អាល់-មូសាប៊ីហ្គាត់ (អ្នកថ្វាយសេចក្តីសរសើរ គឺសូរ៉េត្ត អាល់-ហ្គាឌីដ (៥៧), សូរ៉េត្ត អាល់-ហ្គាស្រីន (៥៩), សូរ៉េត្ត អាល់-ស្ម័ហ្វ (៦១), សូរ៉េត្ត អាល់-យុម្ពាស៊ូ (៦២) និង សូរ៉េត្ត អាល់-តាក្តីប៊ិន (៦៤) មុនចូលដំណេក អ្នកនោះនឹងមិនស្លាប់មុនបានឃើញអាល់-ក្តីអ៊ីម^{عجل الله فرجه} ទេ ។ បើអ្នកនោះស្លាប់ អ្នកនោះនឹងបាននៅក្បែរវីស្មីលុលឡោះហ្គ័ដ" (1: 345)

***

وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُؤْمِنَهُ مِنْ عَذَابِهِ، وَ

أَنْ يُنْعِمَ عَلَيْهِ فِي جَنَّتِهِ. وَ مَنْ أَدْمَنَ قِرَاءَتَهَا وَ كَانَ مُقَيِّدًا مَغْلُولًا مَسْجُونًا، سَهَّلَ اللَّهُ خُرُوجَهُ، وَ لَوْ كَانَ مَا كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الْجِنَايَاتِ».**
(خَوَاصُّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٧٧ حَدِيث ٣)

នៅក្នុង[សាត្រា] ខ័រ៉ាស្ត អាល់-គូរអាន គេបានរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្ត្រា^{صلی الله علیه وآله}ដែលមានព្រះវចនៈ ថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ្យវិទ្យា (៥៧) អ្នកនោះនឹងមានសិទ្ធិមួយនៅឯអល់ឡោះហ្គ័រ គឺអ្នកនោះនឹង មានសិទ្ធិចុះពីទណ្ឌកម្មអល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះអង្គ^{صلی الله علیه وآله}នឹងប្រទានអំណោយឲ្យអ្នកនោះនៅក្នុងឋានសួគ៌ ព្រះអង្គ^{صلی الله علیه وآله} ។ អ្នកណាដែលសូត្រសូរ្យវិទ្យានេះជាទម្លាប់ អ្នកនោះជាប់ចំណង ជាប់ច្រវាក់ ជាប់ ពន្ធនាគារ អល់ឡោះហ្គ័រ^{صلی الله علیه وآله}នឹងសម្រួលការដោះលែងអ្នកនោះ ទោះបីអ្នកនោះនៅក្នុងចំណោមជនមាន ទោសក៏ដោយ (គឺបានប្រព្រឹត្តអំពើខុសច្បាប់) ។" (تفسير البرهان) 10460

***

وَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «مَنْ كَتَبَهَا وَ عَقَلَهَا عَلَيْهِ وَ هُوَ فِي الْحَرْبِ لَمْ يُصِبْهُ سَهْمٌ وَ لَا حَدِيدٌ، وَ كَانَ قَوِيَّ الْقَلْبِ فِي طَلَبِ الْقِتَالِ، وَ إِنْ قُرِئَتْ عَلَى مَوْضِعٍ فِيهِ حَدِيدٌ خَرَجَ مِنْ وَفْتِهِ مِنْ غَيْرِ أَلْمٍ».** (خَوَاصُّ الْقُرْآنِ: ٢٠,٥٣ «مخطوط». البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٧٧ حَدِيث ٤)

វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ^{صلی الله علیه وآله}មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ្យវិទ្យានេះ ពាក់វាជាប់ខ្លួននៅក្នុងសង្គ្រាម (ជាអុស្ត្រីម៉ាតូ) គ្រាប់ព្រួញនិងដែកមិនប៉ះពាល់អ្នកនោះទេ អ្នកនោះនឹងក្លាហានក្នុងសមរម្យ ។ បើសូត្រ សូរ្យវិទ្យានេះ លើកនៃឯដែលមានដែក (គឺមានការប្រយុទ្ធ គឺលានប្រយុទ្ធ) អ្នកនោះនឹងចេញផុតភ្លាម ដោយឥតការមានឈឺចាត់ ។" (خَوَاصُّ الْقُرْآنِ: 20, 53 «مخطوط»)

***

* فِي مَجْمَعِ الْبَيَانِ أَبِي نُورٍ كَعْبٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ: وَ قَالَ: مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْحَدِيدِ كُتِبَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ. (تفسير نور الثقلين : الجزء ٥ صَفْحَة ٢٣١ حَدِيث ٢)

* នៅក្នុង[សាត្រា] ម៉ាតូម៉ាតូ អាល់-បាយ៉ាន អូបៃ ប៊ិនកាតូប បានរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្ត្រា^{صلی الله علیه وآله} ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ្យវិទ្យា អាល់-ហ្គាឡីដូ គេនឹងកត់ត្រាអ្នកនោះទុកក្នុងចំណោម [៥៧:១៩] ជនដែលមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រនិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ។" (تفسير نور الثقلين 5: 2/231)

(تفسير نور الثقلين 5: 2/231)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

១. សព្វសារពើនៅលើមេឃនិងដីថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ។ ព្រះអង្គមានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ ។

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾

២. អំណាចគ្រប់គ្រងមេឃនិងដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គព្រះរាជទានជីវិត ព្រះអង្គព្រះរាជទានការស្លាប់ ។ ព្រះអង្គមានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

៣. ព្រះអង្គជាអ្នកដំបូងបង្អស់និងជាអ្នកចុងក្រោយបង្អស់ ព្រះអង្គទិស្សមាន (ជាក់ស្តែង ដែលឃើញជាក់ច្បាស់) ព្រះអង្គអទិស្សមាន (ដែលអាចកំបាំង ដែលមើលមិនឃើញ) ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១-៣

وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ ابْنِ أُذَيْنَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حُكَيْمٍ، عَنْ مَيْمُونِ بْنِ أَبِي عَدِيٍّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ قَدْ سُئِلَ عَنِ الْأَوَّلِ وَالْآخِرِ. فَقَالَ: «الْأَوَّلُ لَا عَنْ أَوَّلِ قَبْلِهِ، وَ لَا عَنْ بَدْءِ سَبْقِهِ، وَ الْآخِرُ لَا عَنْ نِهَائِهِ كَمَا يُعْقَلُ مِنْ صِفَةِ الْمَخْلُوقِينَ، وَ لَكِنْ قَدِيمٌ، أَوَّلُ آخِرٍ، لَمْ يَزَلْ وَ لَا يَزَالُ بِلَا بَدْءٍ وَ لَا نِهَائَةٍ، وَ لَا يَقَعُ عَلَيْهِ الْحُدُوثُ، وَ لَا يُجَوَّلُ مِنْ حَالٍ إِلَى حَالٍ، حَالِي كُلِّ شَيْءٍ».** (الكافي : جزء ١ صَفْحَة ٩٠ حَدِيث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٧٩ حَدِيث ٢)

[...] ម៉ែមុន អាល់-បានបាននិយាយថាខ្ញុំបានឮ អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអ្នកដំបូងបង្អស់និងអ្នកចុងក្រោយបង្អស់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកដំបូងបង្អស់ - ពុំមានអ្វីមុនព្រះអង្គ^{رحمته}ឡើយ ពុំមានដើមកំណើតដំបូងមុនព្រះអង្គ^{رحمته}ឡើយដែរ ។ អ្នកចុងក្រោយបង្អស់ - ព្រះអង្គ^{رحمته}មិនសាបសូន្យ ដូចវត្ថុនានាដែលត្រូវបង្កើតមកនោះឡើយ តែព្រះអង្គ^{رحمته}ទ្រង់អមតៈ ព្រះអង្គ^{رحمته}ជាអ្នកមុនដំបូងបង្អស់ ព្រះអង្គ^{رحمته}ជាអ្នកចុងក្រោយបង្អស់ ។ ព្រះអង្គ^{رحمته}ទ្រង់បានគង់នៅជានិច្ច ព្រះអង្គ^{رحمته}នឹងគង់នៅជានិច្ចរៀងរហូត ដោយឥតដើមទីនិងឥតទីបញ្ចប់ឡើយ ។ ការផ្លាស់ប្តូរមិនពើបពះលើព្រះអង្គ^{رحمته}ឡើយ ព្រះអង្គ^{رحمته}មិនផ្លាស់ប្តូរពីសភាវៈមួយទៅសភាវៈមួយទៀតឡើយ ។ ព្រះអង្គ^{رحمته}ជាព្រះអ្នកបង្កើតសព្វសារពើ ។" (الكافي 1: 6/90)

***

أَحْسَنُ بْنُ عَبْدِ الْوَهَّابِ فِي عُيُونِ الْمُعْجَزَاتِ قَالَ: حَدَّثَنِي ابْنُ عَبَّاسٍ الْجَوْهَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو طَالِبٍ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَبْرَيْئَةَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ زَيْدِ التُّسْتَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو سُمَيْنَةَ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ الصَّيْرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي إِبْرَاهِيمُ بْنُ عَمْرِو بْنِ أَلَيْمَانَ، عَنْ حَمَادِ بْنِ عَيْسَى الْمَعْرُوفِ بِعَرِيقِ الْجَحْفَةِ، قَالَ: حَدَّثَنِي عُمَرُ بْنُ أُذَيْنَةَ عَنْ أَبِي عَدِيٍّ عَنْ سُلَيْمِ بْنِ قَيْسِ الْأَهْلَابِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا ذَرٍّ جُنْدَبَ بْنَ جُنَادَةَ الْعِفَارِيَّ، قَالَ: رَأَيْتُ السَّيِّدَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ قَدْ قَالَ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ ذَاتَ لَيْلَةٍ: إِذَا كَانَ غَدًا أَقْصِدُ إِلَى جِبَالِ الْبَقِيعِ وَ قَفَّ عَلَى نَشْرٍ مِنَ الْأَرْضِ، فَإِذَا بَرَعَتِ الشَّمْسُ فَسَلِّمْ عَلَيْهَا، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ أَمَرَهَا أَنْ تُجِيبَكَ بِمَا فِيكَ.

[...] សូត្រោះ ចិន កូយស៍ អាល់-ហ្វាត្វា បាននិយាយថាខ្ញុំបានឮ អាថ្នី ស្តារ យុស្តដាប់ ចិន យូណាដាសុ អាល់-គីហ្វារី ថា៖ "ខ្ញុំបានឃើញព្រះអង្គម្ចាស់ម្ស៊ូហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈប្រាប់អាមីរុល-

មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام យប់មួយថា៖ "ពេលព្រឹកចូរអ្នក صلوات الله عليه والسلام ទៅឯភ្នំអាល់-បាគីអ៊ី ទៅឈប់លើទីខ្ពស់ ។ ពេលថ្ងៃ
លេចឡើងចូរអ្នក صلوات الله عليه والسلام គំនាប់ថ្ងៃនោះ ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័រ عجل បានដាក់ព្រះបញ្ចេញវាឆ្លើយតបអ្នក صلوات الله عليه والسلام
ដោយសេចក្តីគោរពមកលើរូបអ្នក صلوات الله عليه والسلام ។

فَلَمَّا كَانَ مِنَ الْعَدْحِ خَرَجَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَمَعَهُ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَجَمَاعَةٌ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ، حَتَّى وَافَى الْبَيْعَةَ وَوَقَفَ
عَلَى نَشْرٍ مِنَ الْأَرْضِ. فَلَمَّا أَطْلَعَتِ الشَّمْسُ قَرَّبَهَا قَالَتْ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَلْقَ اللَّهِ الْجَدِيدِ الْمُطِيعِ لَهُ». فَسَمِعُوا دَوْبًا
مِنَ السَّمَاءِ وَجَوَابَ قَائِلٍ يَقُولُ: «وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا أَوَّلَ، يَا آخِرَ، يَا ظَاهِرَ، يَا بَاطِنَ، يَا مَنْ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ».

ព្រឹកឡើង អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានចេញដំណើរ ដោយមាន អាហ្វិ បាការ, អ៊ូម៉ារ និងពួកភៀសខ្លួននិង
ពួកជំនួយមួយក្រុមទៅតាមផង ។ លុះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានទៅដល់អាល់-បាគីអ៊ី ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឈប់នៅឯទី
ខ្ពស់ ។ ពេលថ្ងៃចាំងពន្លឺមក ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូមអ្នកប្រកបដោយសិរីសួស្តី សត្វលោក
ថ្មីរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ عجل អើយ អ្នកគោរពព្រះអង្គ عجل អើយ !" ពួកគេបានឮសន្លឹកមកពីលើមេឃ ហើយមាន
សម្លេងនិយាយតបថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រកបដោយសិរីសួស្តី ឱអ្នកដំបូងបង្អស់អើយ (يا أَوَّلَ) ឱអ្នក
ចុងក្រោយបង្អស់អើយ (يا آخِرَ) ឱអ្នកទិស្សមានអើយ (يا ظَاهِرَ) ឱអ្នកអទិស្សមានអើយ (يا بَاطِنَ) ឱអ្នកញ្ញាណ
សព្វសារពើអើយ (يا مَنْ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ) !" ។

فَلَمَّا سَمِعَ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَالْمُهَاجِرُونَ وَالْأَنْصَارُ كَلَامَ الشَّمْسِ صَعَفُوا. ثُمَّ أَفَاقُوا بَعْدَ سَاعَاتٍ وَ قَدْ انْصَرَفَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ
السَّلَامُ عَنِ الْمَكَانِ فَوَاقِفًا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ وَ قَالُوا: أَنْتَ تَقُولُ إِنَّ عَلَيْنَا بِشَرِّ مِثْلِنَا وَ قَدْ حَاطَبْتَهُ الشَّمْسُ بِمَا
حَاطَبَ بِهِ الْبَارِي نَفْسَهُ؟

ពេល អាហ្វិ បាការ អ៊ូម៉ារ ពួកភៀសខ្លួននិងពួកជំនួយបានឮសម្តីរបស់ថ្ងៃ ពួកគេសន្លប់ ។ បន្ទាប់មកពួក
គេដឹងខ្លួនវិញ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានចាកចេញពីទីនោះ ។ ពួកគេបានទៅរករ៉ស្តីលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم
ជាមួយក្រុមនោះ ថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានថាអាល្លូ صلوات الله عليه والسلام ជាមនុស្សដូចមនុស្សឯទៀត តែពេលគេ صلوات الله عليه والسلام
និយាយរកថ្ងៃ ថ្ងៃឆ្លើយតបគេ صلوات الله عليه والسلام វិញដោយអ្វី (គឺសម្តី) ដែលគេទូលព្រះអ្នកបង្កើតផ្ទាល់ عجل
(គឺអល់ឡោះហ្គ័រ عجل) តែម្តង ?"

فسير كلام الشمس مع علي عليه السلام

فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: وَ مَا سَمِعْتُمُوهُ مِنْهَا؟ فَقَالُوا: سَمِعْنَاهَا تَقُولُ: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَوَّلَ!» قَالَ: صَدَقْتُ، هُوَ أَوَّلُ مَنْ آمَنَ
بِي.

សេចក្តីអធិប្បាយការសន្ទនារបស់ដួងអាទិត្យនិងអាល្លូ صلوات الله عليه والسلام

រ៉ស្តីលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "តើអស់លោកបានឮវាថាអ្វី ?" ពួកគេបានថា៖ "អស់ទូលបង្គំ
បានឮវាថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រកបដោយសិរីសួស្តី ឱអ្នកដំបូងបង្អស់អើយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះ
វចនៈថា៖ "វាបាននិយាយពិត គេ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកដំបូងបង្អស់ដែលជឿខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

فَقَالُوا: سَمِعْنَاهَا تَقُولُ: « يَا آخِرُ ». قَالَ: صَدَقْتُ، هُوَ آخِرُ النَّاسِ عَهْدًا بِي، يُعَسِّلُنِي وَ يُكَفِّنُنِي وَ يُدْخِلُنِي قَبْرِي.

ពួកគេបានថា: "អស់ទូលបង្គំបានឮវាថា: "ឱអ្នកចុងក្រោយបង្អស់អើយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈ ថា: "វាបាននិយាយពិត គេ صلوات الله عليه وآله ជាអ្នកចុងក្រោយបង្អស់ដែលបែកពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ។ គេ صلوات الله عليه وآله នឹងជូតទឹកឲ្យខ្ញុំ ។" صلوات الله عليه وآله រំខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله និងដាក់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ទៅក្នុងផ្នូរខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ។"

فَقَالُوا: سَمِعْنَاهَا تَقُولُ: « يَا ظَاهِرُ ». قَالَ: صَدَقْتُ، ظَهَرَ عَلَيَّ كُلُّهُ لَهُ.

ពួកគេបានថា: "អស់ទូលបង្គំបានឮវាថា: "ឱអ្នកទិស្សមានអើយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈ ថា: "វា បាននិយាយពិត ចំណេះចេះដឹងទាំងអស់របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ត្រូវបើកឲ្យគេ صلوات الله عليه وآله ដឹងច្បាស់ ។"

فَالُوا: سَمِعْنَاهَا تَقُولُ: « يَا بَاطِنُ ». قَالَ: صَدَقْتُ، بَطَّنَ سِرِّي كُلُّهُ .

ពួកគេបានថា: "អស់ទូលបង្គំបានឮវាថា: "ឱអ្នកអទិស្សមានអើយ !" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា: "វា បាននិយាយពិត អាថ៌កំបាំងទាំងអស់របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ត្រូវលាក់នៅក្នុងខ្លួនគេ صلوات الله عليه وآله ។"

فَالُوا: سَمِعْنَاهَا تَقُولُ: « يَا مَنْ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ». قَالَ: صَدَقْتُ، هُوَ الْعَالِمُ بِالْحَلَالِ وَ الْحَرَامِ وَ الْفَرَائِضِ وَ السُّنَنِ وَ مَا شَاكَلَ ذَلِكَ.

ពួកគេបានថា: "អស់ទូលបង្គំបានឮវាថា: "ឱអ្នកញ្ញាណសព្វសារពើអើយ !" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈ ថា: "វាបាននិយាយពិត គេ صلوات الله عليه وآله ជ្រាបដឹងអ្វីដែលគេអនុញ្ញាត អ្វីដែលគេហាម អ្វីដែលជាវាប្រើប្រាស់ (កាតព្វកិច្ច) ជាស្វីណាត្តំ និងអ្វីៗ (សព្វសារពើ) ដែលដូចគ្នានោះដែរ ។"

فَقَامُوا كُلُّهُمْ وَ قَالُوا: «لَقَدْ أَوْفَعْنَا مُحَمَّدًا فِي طَحْيَاءٍ» وَ خَرَجُوا مِنْ بَابِ الْمَسْجِدِ. (كتاب سليم : جزء ٢ صَفْحَة ٩٣٣)

ពួកគេទាំងអស់គ្នាបានងើបឡើង បានថា: "មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله បានដាក់អន្ទាក់យើង" ហើយពួកគេបានចាក ចេញតាមទ្វារម៉ាស៊ីដ្ឋ ។" (933 :2) (كتاب سليم)

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤﴾

៤. ព្រះអង្គបានបង្កើតមេឃនិងដីក្នុងប្រាំមួយថ្ងៃ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គលើ ព្រះរាជបល័ង្ក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណថាមានអ្វីខ្លះចូលទៅក្នុងដីនិងមានអ្វីខ្លះចេញមកពីនោះ មានអ្វី ខ្លះចុះមកពីលើមេឃនិងអ្វីខ្លះឡើងទៅលើនោះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់នៅជាមួយពួកអ្នកទោះបីពួកអ្នកនៅ ទីណាក៏ដោយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ទស្សនាការ (ព្រះអង្គ ឃើញ) នូវអ្វីៗដែលពួកអ្នកប្រព្រឹត្ត ។

អតិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ ៤

علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ أَي فِي سَنَةِ أَوْقَات. ** (تفسير القمّي : جُزء ٢ صَفْحَة ٣٥٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٨١ حَدِيث (١)

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីម (តាហ្វេសៀវត្តម្មី បានឲ្យដឹងថា) អំពីព្រះបន្ទូលអាល់ឡេហ្គេហ្គាអុឡា [៥៧:៤] ព្រះអង្គបានបង្កើតមេឃនិងដីក្នុងប្រាំមួយថ្ងៃ ពោលគឺ ក្នុងប្រាំមួយអំឡុងពេល "1" (350 :2 350) (تفسير القمّي 2: 350)

***

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَام) يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْحَيْرَ يَوْمَ الْأَحَدِ وَمَا كَانَ لِيُخْلَقَ الشَّرَّ قَبْلَ الْحَيْرِ وَ فِي يَوْمِ الْأَحَدِ وَالْإِثْنَيْنِ خَلَقَ الْأَرْضَيْنِ وَ خَلَقَ أَقْوَاتَهَا فِي يَوْمِ الثَّلَاثَاءِ وَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ يَوْمَ الْأَرْبَعَاءِ وَ يَوْمَ الْخَمِيسِ وَ خَلَقَ أَقْوَاتَهَا يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ " خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ " . (الكافي : جُزء ٨ صَفْحَة ١٤٥ حَدِيث (١١٧)

ទទួលបានពីលោកដែរ ដែលទទួលបានតមកពី អាប់ខុលឡេហ្គេហ្គា ប៊ិន ស៊ីណាន ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានឮ អាធិ អាប់ខុលឡេហ្គេហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាល់ឡេហ្គេហ្គេហ្គាបានបង្កើតអ្វីដែលល្អក្នុងថ្ងៃអាទិត្យ ព្រះអង្គមិនបានបង្កើតអ្វីដែលអាក្រក់មុនអ្វីដែលល្អទេ ។ ក្នុងអំឡុងថ្ងៃអាទិត្យនិងថ្ងៃចន្ទ ព្រះអង្គបានបង្កើតបណ្តាផែនដី ហើយព្រះអង្គបានបង្កើតគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតពួកវាក្នុងអំឡុងថ្ងៃអង្គារ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតបណ្តាមេឃក្នុងអំឡុងថ្ងៃពុធ និងថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ហើយព្រះអង្គបានបង្កើតគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតពួកវាក្នុងអំឡុងថ្ងៃសុក្រ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រះដ៏មហារុងរៀង [៣២:៤] អាល់ឡេហ្គេហ្គាគឺព្រះអ្នកបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី និងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនោះក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយថ្ងៃ ។" (الكافي 8: 117/145 ឬ 14565 ហ្គាឡីដូ 14565 ឬ 117/145)

***

* العياشي: عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ، فَالَسَّنَةُ تَنْقُصُ سِتَّةَ أَيَّامٍ» . ** (تفسير العياشي : جُزء ٢ صَفْحَة ١٢٠ حَدِيث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صَفْحَة : ١٣)

* អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីបុរសម្នាក់ដែលបាននិយាយថា អាធិ យ៉ាក្កុហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈតមកពី អាធិ អាប់ខុលឡេហ្គេហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អាល់ឡេហ្គេហ្គេហ្គាបានបង្កើតមេឃនិងដីក្នុងប្រាំមួយថ្ងៃ ។ ដូច្នោះឆ្នាំខ្លះប្រាំមួយថ្ងៃ (៦ ខែមាន ២៩ ថ្ងៃ) ។" (تفسير العياشي 2: 6/120) 11:7

***

* عَنِ الصَّبَّاحِ بْنِ سَيَابَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الشُّهُورَ اثْنَيْ عَشَرَ شَهْرًا، وَ هِيَ ثَلَاثُمِائَةٍ وَ سِتُّونَ يَوْمًا، فَحَجَزَ عَنْهَا سِتَّةَ أَيَّامٍ خَلَقَ فِيهَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، فَمِنْ ثَمَّ تَقَاصَرَتِ الشُّهُورُ» . ** (تفسير العياشي 7: 2 / 120 ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صَفْحَة : ١٣)

* រាយការណ៍មកពី អាល់-ស្វីបាស្ក់ ប៊ិន សាយ៉ាបាស្ក់ដែលបានតំណាលតមកពី អាធិ យ៉ាក្កុហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អាល់ឡេហ្គេហ្គេហ្គាបានបង្កើតដប់ពីរខែ ។ ខែទាំងនេះមានបីរយហុកសិបថ្ងៃ ។ ព្រះអង្គ

﴿ បានយកប្រាំមួយថ្ងៃចេញពីនោះ ។ ព្រះអង្គ បានបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងផែនដីក្នុងប្រាំមួយថ្ងៃ នោះ ។ បន្ទាប់មក ខែទាំងនោះខ្លះ (មិនគ្រប់ ។ ៦ ខែមាន ២៩ ថ្ងៃ) ។ " (7/120: 2) (تفسير العياشي 11:7)

***

* وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عُمَرَ الْيَمَانِيِّ، عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ خَلَقَ الْعَرْشَ أَرْبَاعًا، لَمْ يَخْلُقْ قَبْلَهُ إِلَّا ثَلَاثَةَ أَشْيَاءَ: الْهَوَاءَ، وَالْقَلَمَ، وَ النَّوْرَ، ثُمَّ خَلَقَهُ مِنْ أَنْوَارٍ مُخْتَلِفَةٍ، فَمِنْ ذَلِكَ النَّوْرِ نُورٌ أَحْضَرُ إِحْضَرَتْ مِنْهُ الْأَخْضَرُ، وَ نُورٌ أَصْفَرُ أَصْفَرَتْ مِنْهُ الصُّفْرَةُ، وَ نُورٌ أَحْمَرُ إِحْمَرَتْ مِنْهُ الْأَحْمَرُ، وَ نُورٌ أَبْيَضُ وَ هُوَ نُورُ الْأَنْوَارِ، وَ مِنْهُ ضَوْؤُ النَّهَارِ.

* ទទួលបានពីលោក (គឺអាល់-ស្វ័ឌុក្ក) ដែលមានប្រសាសន៍ថា មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាស្តម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-វ៉ាលីដ្ឋ បានរាយការណ៍ប្រាប់យើងតមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-ស្វ័ហ្វារ តមកពី អុលី ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល តមកពី ហ្វាម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អ៊ីបរហ្វឹម ប៊ិន អ៊ីម៉ា អាល់-យ៉ាម៉ានី តមកពី អាឡិ អាល់-ទ្វីហ្វាលី តមកពី អាឡិ យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពី អុលី ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ ដែលមានរចនា៖ "អស់ឡោះហ្វ័ឌុក្ក បានបង្កើតព្រះរាជបល្ល័ង្កជាទីបួន ព្រះអង្គ មិនបានបង្កើតអ្វី មុនព្រះរាជបល្ល័ង្កទេក្រៅពីវត្ថុបួនគឺ៖ អាកាស, ព្រះរាជប៉ាកកា, ព្រះរស្មី ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ បាន ព្រះ រាជបល្ល័ង្កនេះពីរស្មីផ្សេងៗ ដូចជាវស្មីពណ៌បៃតង ដូច្នោះពន្លឺពណ៌បៃតងចេញមកពីរស្មីនេះឯង; រស្មីពណ៌លឿង ដូច្នោះពន្លឺពណ៌លឿងចេញមកពីរស្មីនេះឯង; រស្មីពណ៌ក្រហម ដូច្នោះពន្លឺពណ៌ក្រហម ចេញមកពីរស្មីនេះឯង; រស្មីពណ៌ស ពន្លឺសនេះជាពន្លឺរបស់ពន្លឺនានា ពន្លឺចែងចាំងនៃពេលថ្ងៃកើតមាន មកពីពន្លឺសនេះឯង ។

ثُمَّ جَعَلَهُ سَبْعِينَ أَلْفَ طَبَقٍ، غَلَطُ كُلِّ طَبَقٍ كَأَوَّلِ الْعَرْشِ إِلَى أَسْفَلِ السَّافِلِينَ، لَيْسَ مِنْ ذَلِكَ طَبَقٌ إِلَّا يُسَبَّحُ بِحَمْدِ رَبِّهِ، وَ يُفَدَّسُهُ بِأَصْوَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ، وَ أَلْسِنَةٍ غَيْرِ مُشْتَبِهَةٍ، وَ لَوْ أَدْنَى لِّلْسَانٍ مِنْهَا فَاسْمَعُ شَيْئًا مِمَّا تَحْتَهُ لَهَدَمَ الْجِبَالَ وَ الْمَدَائِنَ وَ الْأَصْوَانَ، وَ لَحَسَفَ الْبِحَارَ، وَ لِأَهْلِكَ مَا دُونَهُ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ បានធ្វើឲ្យព្រះរាជបល្ល័ង្កនេះមានស្រទាប់ចំនួនចិតសិបពាន់ស្រទាប់ ។ ស្រទាប់ នីមួយៗមានកម្រាស់ស្មើនឹងប្រវែងកំពូលព្រះរាជបល្ល័ង្កដល់បាតព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ មិនមានស្រទាប់ណា មួយមិនគោរពសក្តារព្រះម្ចាស់ ពួកវាទេ ពួកវាទាំងអស់ថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះព្រះម្ចាស់ ពួកវា លើកតម្កើងព្រះសន្តភាពព្រះអង្គ ដោយសម្លេងនិងភាសាផ្សេងៗដែលមិនដូចគ្នាទេ ។ សម្លេងនោះ ខ្លាំងណាស់ ប្រសិនព្រះអង្គ ចង់ឲ្យសម្លេងទាំងនោះ ឮខ្លួនខ្លាយ វានឹងធ្វើឲ្យភ្នំនិងស្រុកទាំងឡាយរលំ ធ្វើឲ្យបន្ទាយនិងសមុទ្រលិចលង់ ធ្វើឲ្យសព្វសារពើវិនាសក្រៅពីព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះ ។

لَهُ ثَمَانِيَةٌ أَرْكَانٍ، عَلَى كُلِّ رُكْنٍ مِنْهَا مِنَ الْمَلَائِكَةِ مَا لَا يُحْصِي عَدَدُهُمْ إِلَّا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ، يُسَبِّحُونَ فِي اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ لَا يَفْتُرُونَ، وَ لَوْ أَحْسَنَ شَيْءٌ مِمَّا فَوْقَهُ مَا قَامَ لِذَلِكَ طَرَفَةٌ عَيْنٍ، بَيْنَهُ وَ بَيْنَ الْإِحْسَاسِ الْجَبُّوتِ وَ الْكِبْرِيَاءِ وَ الْعِظَمَةِ وَ الْقُدْسِ وَ الرَّحْمَةِ ثُمَّ الْعِلْمِ، وَ لَيْسَ وَرَاءَ هَذَا مَقَالٌ. ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٣ , الصفحة ٨١ . التوحيد: ١/٣٢٤)

ព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះមានសសរព្រាំបី នៅលើសសរនីមួយៗមានទេវតាច្រើនឥតគណនា មានតែ
អល់ឡោះហ្គ័រេដែលដឹងចំនួន ។ អស់ទេវតាទាំងនោះលើកតម្កើងព្រះអង្គ័រេទាំងថ្ងៃ ទាំងយប់ឥត
នឿយហត់ ។ បើមានអ្វីដែលប្រសើរជាងអ្វីដែលនៅពីលើសសរនោះ វាមិនអាចស្វិតស្វាបបានទេ ទោះជា
មួយប៉ប្រិចភ្នែកក៏ដោយ នៅរវាងព្រះអង្គ័រេនិងអាការដឹងព្រះអានុភាព ព្រះវិរាចនភាព ព្រះឧត្តមភាព
ព្រះថោមនាការ ព្រះមេត្តាធម៌និងព្រះអភិញ្ញា ។ ពុំមានពាក្យអ្វីអាចរៀបរាប់បានលើសពីនេះទេ ។"

(التوحيد: 1/324)

***

* وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِي
بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ زَعَمَ أَنَّ اللَّهَ مِنْ شَيْءٍ، أَوْ فِي شَيْءٍ، أَوْ عَلَى شَيْءٍ، فَقَدْ كَفَرَ». قُلْتُ فَسَيَّرَ لِي. قَالَ:
«أَعْنِي بِالْحَوَايَةِ مِنَ الشَّيْءِ لَهُ، أَوْ بِإِمْسَاكِ لَهُ، أَوْ مِنْ شَيْءٍ سَبَقَهُ». وَ فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى: «مَنْ زَعَمَ أَنَّ اللَّهَ مِنْ شَيْءٍ فَقَدْ جَعَلَهُ مُخَدَّنًا، وَ
مَنْ زَعَمَ أَنَّهُ فِي شَيْءٍ فَقَدْ جَعَلَهُ مَحْضُورًا، وَ مَنْ زَعَمَ أَنَّهُ عَلَى شَيْءٍ فَقَدْ جَعَلَهُ مَحْمُولًا». ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٣ ،
الصفحة ٧٥١ . الكافي ١: ٩/٩٩)

* [មូហាំម៉ាដូ បឺន យ៉ាកុក្កូប]មានប្រសាសន៍តមកពីមូហាំម៉ាដូ បឺន យ៉ាស្ត់យ៉ា តមកពី អាស្ត់ម៉ាដូ បឺន
មូហាំម៉ាដូ បឺន អ៊ីសា តមកពី អាល់-ហ្វាត្វា បឺន សាអ៊ីដូ តមកពី អាល់-ណាដ្ឋារ បឺន ស្វីដៃដូ តមកពី
អាស្តីម បឺន ហ្វាម៉ែដូ តមកពី អាហ្វិ បាស្តៀរ តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រេដែលមានវចនៈថា៖
"អ្នកណាថាអល់ឡោះហ្គ័រេចេញពីមកពីអ្វីមួយ ឬនៅក្នុងអ្វីមួយ ឬនៅលើអ្វីមួយ អ្នកនោះនៅក្រៅធម៌ (គឺ
កាហ្វៀរ) ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ័រេពន្យល់ទូលបង្គំ ។" ព្រះអង្គ័រេមានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ
ចង់និយាយថាលើកដាក់អ្វីមួយទៅលើព្រះអង្គ័រេដោយសន្មត ឬដកហូតអ្វីមួយពីព្រះអង្គ័រេដោយ
សន្មត ឬសន្មតថាអ្វីមួយនាំមុខព្រះអង្គ័រេ ។ នៅក្នុងសេចក្តីវាយការណ៍មួយទៀត ព្រះអង្គ័រេមាន
វចនៈថា៖ "អ្នកណាថាអល់ឡោះហ្គ័រេចេញពីមកពីអ្វីមួយ អ្នកនោះគិតថាព្រះអង្គ័រេជាអ្វីមួយថ្មី ។ អ្នក
ណាគិតថាព្រះអង្គ័រេនៅក្នុងអ្វីមួយ អ្នកនោះពង្រឹងព្រះអង្គ័រេ ។ អ្នកណាគិតព្រះអង្គ័រេនៅលើអ្វីមួយ
អ្នកនោះថាព្រះអង្គ័រេត្រូវគេយូរ (ឬលើក ឬកាន់ ឬសែង...) ។" (الكافي ١: ٩/٩٩)

لَهُ، مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٥﴾

៥. អំណាចគ្រប់គ្រងមេឃនិងដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ រឿងទាំងឡាយនឹងត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គ ។

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾

៦. ព្រះអង្គធ្វើឲ្យយប់ចូលទៅក្នុងថ្ងៃ ព្រះអង្គធ្វើឲ្យថ្ងៃចូលទៅក្នុងយប់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណអ្វីដែលមាន
នៅក្នុងទ្រូង (អាចកំបាំងនៃដួងចិត្ត) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត់ ៥-៦

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «مَا يَنْقُصُ مِنَ اللَّيْلِ يَدْخُلُ فِي النَّهَارِ، وَ مَا يَنْقُصُ مِنَ
النَّهَارِ يَدْخُلُ فِي اللَّيْلِ». ** (تفسير القمّيّ : جزء ٢ صفحہ ١٦٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحہ : ٢٨١ حديث ٣)

អាណ ប៊ិន អ៊ីបរ័ហ្គ័មបានថា៖ "នៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍របស់ អាហ្វិ អាណ-យ៉ាដ្ឋិដ្ឋ ដែលបានរាយការណ៍ តមកពី អាហ្វិ យ៉ាដ្ឋិហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} លោកបានថា៖ "អ្វីដែលខ្លះខាត (គឺមិនមាន) នៅក្នុងពេលយប់ មាននៅ ក្នុងពេលថ្ងៃ អ្វីដែលខ្លះខាត (គឺមិនមាន) នៅក្នុងពេលថ្ងៃ មាននៅក្នុងពេលយប់ ។" (تفسير القمي 2: 167)

***

ابن محبوب عن حميل بن صالح عن سدير عن أبي جعفر (عليه السلام) قال أخبرني جابر بن عبد الله أن المشركين كانوا إذا مروا برسول الله حول البيت طأطأ أحدهم ظهره ورأسه هكذا و أعطى رأسه بثوبه لا يراه رسول الله (صلى الله عليه و آله) فأنزل الله عز و جل "ألا إنهم يئنون صدورهم ليستنخفوا منه ألا حين يستعشون ثيابهم يعلم ما يسرون و ما يعلنون". (الكافي : جزء ٨ صفحة ١٤٤ حديث ١١٥)

[...] អាហ្វិ យ៉ាដ្ឋិហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យ៉ាដ្ឋិហ្គារ ប៊ិន អ៊ីបរ័ហ្គ័ម អាណ-យ៉ាដ្ឋិដ្ឋ បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ ថាពេលពួកពហុទេពនិយមដើរជួបរស្មីលុលឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} ពួកគេតែងតែឱនក្បាលហើយទាញ សំលៀកបំពាក់មកទទួរក្បាលដើម្បីកុំឲ្យរស្មីលុលឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្គាល់ពួកគេ ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} បាន បើកឲ្យដឹងថា៖ [១១:៥] ពួកគេលាក់បំពាក់ចិត្តផ្លើមរបស់ខ្លួន ក្នុងបំណងលាក់បំពាក់ព្រះអង្គ ។ ពេលពួក គេទទួរដោយសំលៀកបំពាក់ពួកគេ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកគេបិទបាំងនិងអ្វីដែលពួកគេបើកឲ្យ ឃើញ ។ ការពិតព្រះអង្គទ្រង់ញាណអ្វីដែលមាននៅក្នុងទ្រង់ ។" (الكافي : 8 / 144 / 115)

ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾
៧. ចូរពួកអ្នកមានសទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្វិ និងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ។ ចូរពួកអ្នកបរិច្ចាគអ្វី (គឺទ្រព្យ និងធនធាន) ដែលព្រះអង្គបានប្រទានឲ្យទៅពួកអ្នកជាគេរដំណែលបន្តវេន (ជាម្ចាស់ទ្រព្យបន្ត វេន) ។ ជនណាក្នុងចំណោមពួកអ្នកដែលមានសទ្ធានិងបរិច្ចាគ[នៅលើមាតិកាអស់ឡោះហ្វិ] ជននោះ នឹងបានទទួលនូវរង្វាន់មួយដ៏ធំ ។

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾
៨. ហេតុអ្វីពួកអ្នកពុំមានសទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្វិ ? ព្រះសាសនៈទូតអំពាវនាវហៅពួកអ្នកឲ្យមានសទ្ធា ចំពោះព្រះម្ចាស់ពួកអ្នក ។ ការពិតព្រះអង្គបានយកកិច្ចសន្យារបស់ពួកអ្នករួចហើយ បើពួកអ្នក[ព្រម] មានសទ្ធាស៊ីបចិត្ត ។

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٩﴾
៩. ព្រះអង្គជាអ្នកប្រទានចុះមកឲ្យប្រះអង្គនូវឱកាសជាក់ច្បាស់[និងត្រចះត្រចង់] ដើម្បីគេនឹងនាំពួក អ្នកចេញពីភាពងងឹតទៅរកពន្លឺ ។ ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្វិទ្រង់មានព្រះខន្តី ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តា ករុណាប្រណីចំពោះពួកអ្នក ។

* "يُنْفِقُونَ" قَالَ مِمَّا عَلَّمْنَاهُمْ مِنَ الْقُرْآنِ يَتْلُونَ. (تأويل الآيات الظاهرة : جزء ١ صَفْحَة ٣٣)

* **បរិច្ចាគ** ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ា អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អុស្ការី ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ "គឺអ្វីដែលយើង ^{عليهم السلام} បង្ហាត់បង្រៀនពួកគេ ឲ្យចេះដឹងគួរអានដែលពួកគេកំពុងសូត្រនោះ ។" (تأويل الآيات الظاهرة : 1: 33)

***

* قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ [...] « يُنْفِقُونَ » : يُؤَدُّونَ مِنَ الْأَمْوَالِ الرِّكَوَاتِ، وَ يُجِدُّونَ بِالصَّدَقَاتِ، وَ يَحْتَمِلُونَ الْكَلَّ يُؤَدُّونَ الْحُقُوقَ الْأَرْوَاقِ: كَالْتَفَقَةِ فِي الْجِهَادِ إِذَا لَرِمَ وَ إِذَا أُسْتُحِبَّ، وَ كَسَائِرِ التَّفَقَّاتِ الْوَأَجِبَاتِ عَلَى الْأَهْلِينَ - وَ ذَوِي الْأَرْحَامِ الْقَرِيْبَاتِ وَ الْأَبَاءِ وَ الْأُمَّهَاتِ وَ كَالْتَفَقَاتِ الْمُسْتَحَبَّاتِ - عَلَى مَنْ لَمْ يَكُنْ فَرَضًا عَلَيْهِمُ التَّفَقُّهُ مِنْ سَائِرِ الْقَرَابَاتِ، وَ كَالْمَعْرُوفِ بِالْإِسْعَافِ وَ الْقَرْضِ، وَ الْأَخْذِ بِأَيْدِي الضُّعْفَاءِ وَ الضَّعِيفَاتِ. (التفسير العسكري عليه السلام : جزء ١ صَفْحَة ٧٥)

* អ៊ីម៉ា [អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អុស្ការី ^{صلوات الله عليه والسلام}] មានវចនៈថា៖ "**បរិច្ចាគ** - ពួកគេបង់ទ្រព្យពួកគេជា ស្លាកាត់ ពួកគេមានចិត្តទូលាយក្នុងការដាក់ទាន អត់ធ្មត់លាតដៃបរិច្ចាគអ្វីដែលជាកាតព្វកិច្ច ដូចជាការ បរិច្ចាគក្នុងឃុំហូរដូចពេលចាំបាច់និងពេលមិនចាំបាច់ ដូចជាការបរិច្ចាគឯទៀតដែលចាំបាច់បរិច្ចាគទៅ លើបុគ្គលដែលត្រូវបរិច្ចាគឲ្យ គឺសាច់ញាតិនិងឪពុកនិងម្តាយ ដូចជាការបរិច្ចាគមិនចាំបាច់ទៅលើ បុគ្គលដែលមិនចាំបាច់បរិច្ចាគឲ្យ គឺញាតិឯទៀត ដូចជាការធ្វើល្អដើម្បីជួយបន្តទុក្ខនិងជួយដោះ បំណុលគេនិងជួយដឹកដៃបុគ្គលអន់ខ្សោយប្រុសនិងស្រី ។" (التفسير العسكري عليه السلام : 1: 75)

***

ابْنُ شَهْرٍ أَشَوَّبَ: عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ جَعْفَرَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: «لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ» يَقُولُ: «مَنْ الْكُفْرَ إِلَى الْإِيمَانِ، يَعْنِي إِلَى الْوَلَايَةِ لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».** (المناب : جزء ٣ صَفْحَة ٨٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٨٣ حَدِيث (١)

អ៊ីបនូ ស្នាស្តរីបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងយ៉ាក្កុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្គាំ [៥៧:៩] នាំពួកអ្នកចេញពីភាពងងឹតទៅរកពន្លឺ ថា៖ "ចេញពីអសទ្ធាទៅរកសទ្ធា មានន័យថាទៅរកវិទ្យាយ៉ាស្តរីរបស់អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (المناب : 3: 80)

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَّنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَاكَ أَعْظَمَ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلَوْا وَكُلًّا وَعَدَّ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾

១០. ហេតុអ្វីពួកអ្នកមិនបរិច្ចាគទៅលើព្រះមាតាអល់ឡោះហ្គាំ ដ្បិតការស្នងកេរ្តិ៍មរតកមេឃនិងដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្គាំ ? មិនដូចគ្នាទេ ពួកអ្នកដែលបរិច្ចាគមុនសង្គ្រាម[វាយយកម៉ាកកាស៊ុ បាន]និងប្រយុទ្ធ ។ ជនទាំងនោះមានឋានន្តរស័ក្តិខ្ពស់ជាងបណ្តាអ្នកដែលបរិច្ចាគនិងប្រយុទ្ធពេលក្រោយ ។ អល់ឡោះហ្គាំបានសន្យាឲ្យអ្នកទាំងអស់គ្នានូវអ្វីដែលល្អ ។ អល់ឡោះហ្គាំទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកអ្នកប្រព្រឹត្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តរី ១០

السَّيِّخُ فِي (مَجَالِسِهِ)، قَالَ: أَخْبَرَنَا جَمَاعَةٌ، عَنْ أَبِي الْمُفَضَّلِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْأَمْدَانِيُّ بِالْكُوفَةِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُفَضَّلِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ قَيْسِ الْأَشْعَرِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حَسَّانَ الْوَاسِطِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ كَثِيرٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) - فِي خُطْبَةٍ خَطَبَهَا عِنْدَ صَلْحِهِ مَعَ مُعَاوِيَةَ - فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِيهَا بِمَخْضَرٍ مُعَاوِيَةَ:

[...] អាប់ខុល-រ៉ោះហ្គាឡីដ្យូ ចិន កាស្យោរ បានតំណាលតមកពី យ៉ាកុំហ្គាវ ចិន មូហ្គាម៉ាដ្យូ ដែលមាន វចនៈតមកពី អុលី ចិន អាល់-ហ្គាឡីដ្យូ ព្រះអយ្យកោ ព្រះអង្គ ដែលមានវចនៈតមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ ចិន អុលី នៅក្នុងសុន្ទរកថា (យុត្តបាស្ត) មួយកាលព្រះអង្គ ថ្លែងផ្សះផ្សា ជាមួយមូហ្គាម៉ាដ្យូ ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈអំពីសំណុំរឿងមូហ្គាម៉ាដ្យូថា៖

«فَصَدَّقَ أَبِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَوَقَاهُ بِنَفْسِهِ، ثُمَّ لَمْ يَزَلْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ) فِي كُلِّ مَوْطِنٍ يُعَدُّمُهُ، وَ لِكُلِّ شَدِيدَةٍ يُرْسَلُهُ مِنْهُ بِهِ وَ طَمَأْنِينَةً إِلَيْهِ، لِعِلْمِهِ بِنَصِيحَتِهِ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ رَسُولِهِ [وَ إِنَّهُ أَقْرَبُ الْمُقَرَّبِينَ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ، وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ:] ﴿وَ السَّابِقُونَ السَّابِقُونَ * أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ﴾، فَكَانَ أَبِي سَابِقَ السَّابِقِينَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ إِلَى رَسُولِهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ أَقْرَبُ الْأَقْرَبِينَ،

ព្រះបិតាខ្ញុំ (អុលី) បានសច្ចាជឿរស្វីលុលឡោះហ្គូ កាលពីមុន បានការពារព្រះអង្គ ដោយជីវិតព្រះអង្គ ។ បន្ទាប់មករស្វីលុលឡោះហ្គូ តែងតែពឹងពាក់លើអុលី អាក់ខានក្នុងគ្រប់ស្ថានភាព បានចាត់បញ្ជូនអុលី ទៅដោះស្រាយគ្រប់បញ្ហា ដោយទុកចិត្តលើព្រះ អង្គ ដោយសង្ឃឹមលើព្រះអង្គ អាស្រ័យព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គ និងការជួយណែនាំរបស់ព្រះ អង្គ ក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្គូ និងព្រះសាសនៈទូត ព្រះអង្គ ។ អុលី ជាបុគ្គលមុខទេ បង្អស់ ក្នុងបណ្តាបុគ្គលមុខគេបង្អស់ដែលមកពីអល់ឡោះហ្គូ និងព្រះសាសនៈទូត ព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្គូ មានព្រះបន្ទូលថា [៥៦:១០] និងបណ្តាជនមុខគេបង្អស់ គឺជនមុខគេបង្អស់ [៥៦:១១] ជនទាំងនេះជាជនជំនិត ។ ដូច្នេះព្រះបិតាខ្ញុំ ជាបុគ្គលមុខគេបង្អស់ក្នុងបណ្តាបុគ្គលមុខគេ បង្អស់សម្រាប់អល់ឡោះហ្គូ និងរស្វីលុលឡោះហ្គូ និងជាជនជំនិតជាងគេបង្អស់ក្នុងបណ្តាជន ជំនិតជាងគេបង្អស់ ។

وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَ قَاتَلَ أَوْلِيَاءَكَ أَعْظَمَ دَرَجَةً﴾، فَأَبِي كَانَ أَوْلَهُمْ إِسْلَامًا وَ إِيمَانًا، وَ أَوْلَهُمْ إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ هِجْرَةً وَ لِحُقُوقًا، وَ أَوْلَهُمْ عَلَى وَجْهِهِ وَ وَسِعِهِ نَفَقَةً، قَالَ سُبْحَانَهُ: ﴿وَ الَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَ لِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَ لَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾،

អល់ឡោះហ្គូ មានព្រះបន្ទូលថា [៥៧:១០] មិនដូចគ្នាទេ ពួកអ្នកដែលបរិច្ចាគមុនសញ្ជ័យនិងប្រយុទ្ធ ។ ជនទាំងនោះមានឋានន្តរសក្តិខ្ពស់ជាង ។ ព្រះបិតាខ្ញុំ ជាបុគ្គលមុខគេបង្អស់ក្នុងបណ្តាពួកគេ ដែលនៅក្នុងអាល់-អ៊ីស្លាមនិងក្នុងជំនឿ ជាបុគ្គលមុខគេបង្អស់ក្នុងបណ្តាពួកគេសម្រាប់អល់ឡោះហ្គូ និងព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ ដែលភៀសខ្លួននិងលើស[ពួកគេ] ជាបុគ្គលមុខគេបង្អស់ក្នុងបណ្តាពួកគេ ដែលមានចំណូលចិត្តនិងមានចិត្តទូលាយក្នុងការបរិច្ចាគ ។ ព្រះដ៏មហារុងរឿងមានព្រះបន្ទូលថា

[៥៩:១០] បណ្តាអ្នកដែលបានមកក្រោយពួកគេបានថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាអភ័យទោសឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ និងបងប្អូនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដែលមានជំនឿមុនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។ សូមព្រះមេត្តាកុំធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមាននៅក្នុងចិត្តនូវគំនុំគុំកូនចំពោះបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាឡើយ ។ ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ពិតណាស់ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះខន្តីព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។"

فَالنَّاسُ مِنْ جَمِيعِ الْأُمَمِ يَسْتَغْفِرُونَ لَهُ لِسَبِّهِ إِيَّاهُمْ إِلَى الْإِيمَانِ بِنَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَ ذَلِكَ أَنَّهُ لَمْ يَسْبِقْهُ بِهِ أَحَدٌ، وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿وَ السَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ وَ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾، فَهُوَ سَابِقُ جَمِيعِ السَّابِقِينَ، فَكَمَا أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ فَضَّلَ السَّابِقِينَ عَلَى الْمُخْتَلِفِينَ [وَ الْمُتَأَخِّرِينَ، فَكَذَلِكَ] فَضَّلَ سَابِقَ السَّابِقِينَ عَلَى السَّابِقِينَ. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ٥ : صفحة : ٣٤٣ الحديث : ٩٩ / ١٠٦٣١ ، الأمالي - الجزء ٢ : صفحة : ١٧٥)**

មនុស្សទាំងឡាយនៅក្នុងស្រុកទាំងអស់សូមខមាទោសឲ្យព្រះអង្គ^{សលوات លាសាឡាហ៊ីត លាសាឡាហ៊ីត} ព្រោះព្រះអង្គ^{សលوات លាសាឡាហ៊ីត លាសាឡាហ៊ីត} ជាបុគ្គលមុខពួកគេដែលមានសទ្ធាជាមួយព្រះសាស្តា^{សលوات លាសាឡាហ៊ីត លាសាឡាហ៊ីត} ព្រះអង្គ^{សលوات លាសាឡាហ៊ីត លាសាឡាហ៊ីត} ពុំមានអ្នកមុខព្រះអង្គ^{សលوات លាសាឡាហ៊ីត លាសាឡាហ៊ីត} ឡើយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម មានព្រះបន្ទូលថា [៥៩:១០០] ជនមុខគេបង្អស់ ជនដំបូងបង្អស់ក្នុងបណ្តាអ្នកភៀសខ្លួននិងបណ្តាអ្នកជួយជ្រោមជ្រែង និងបណ្តាអ្នកដែលបានតាមពួកគេក្នុងការប្រព្រឹត្តិល្អ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យពួកគេ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ព្រះអង្គ^{សលوات លាសាឡាហ៊ីត លាសាឡាហ៊ីត} នាំមុខជននាំមុខគេទាំងអស់ ។ ដូចអស់ឡោះហ្ន៎^{សលوات លាសាឡាហ៊ីត លាសាឡាហ៊ីត} ស្រឡាញ់ជននាំមុខគេជាងជនឈ្លោះប្រកែកគ្នានិងបណ្តាអ្នកមកក្រោយគេ ។ ស្រដៀងនេះដែរ ព្រះអង្គ^{សលوات លាសាឡាហ៊ីត លាសាឡាហ៊ីត} ស្រឡាញ់បុគ្គលមុខគេបង្អស់ជាងអស់បុគ្គលមុខគេ ។" (amali : 2 : 175)

9:100; 57:10

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ وَ لَهُ وَ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١١﴾

១១. អ្នកណាជាអ្នកឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ខ្ចីដោយការឲ្យខ្ចីដ៏ល្អ [ដើម្បី]ព្រះអង្គនឹងបង្កើនការឲ្យខ្ចីនោះឲ្យអ្នកនោះច្រើនឡើង អ្នកនោះនឹងបាននូវរង្វាន់ដ៏ថ្លៃថ្នូរ ?

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ بِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَ لَكُمْ الْيَوْمَ جَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْقَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

១២. ថ្ងៃនោះអ្នកនឹងឃើញបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុស បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្រី រស្មីពួកគេរត់ពីមុខពួកគេនិងនៅខាងស្តាំពួកគេ [គេនឹងថ្លែងប្រាប់ពួកគេថា៖] "មានដំណឹងល្អ ថ្ងៃនេះសម្រាប់អស់លោកអ្នក គឺសួនសួគ៌ដែលមានស្ទឹង[នៃសុភមង្គលបរមសុខ]ហូរនៅខាងក្រោម អស់លោកអ្នកនឹងនៅទីនោះរហូតជាអនន្ត ។" នេះគឺជោគជ័យមួយដ៏ធំធេង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១១-១២

أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ أَبِي الْمَعْرَاءِ عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ عَنْ أَبِي إِسْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَام) قَالَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعَفُهُ لَهُ وَ لَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ" قَالَ نَزَلَتْ فِي صَلَاةِ الْإِمَامِ. (الكافي : الجزء ١ : صَفْحَةٌ ٤٥١)

(حَدِيث ٤)

អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ[បានរាយការណ៍]តមកពី អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គាកាំ តមកពី អាហ្វិ អាល់-ម៉ាក្រឹម្រី
តមកពី អ៊ីសហ្គាតូ ប៊ិន អូម៉ា តមកពី អាហ្វិ អ៊ីបរ៉ូហ្វិម ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ាទីល ^{صلوات الله عليه والسلام}) ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام}
អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ ^{عَدُوٌّ} [៥៧:១១] អ្នកណាជាអ្នកឲ្យអស់ឡោះហ្គ័រដោយការឲ្យខ្លីដ៏ល្អ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام}
នឹងបង្កើនការឲ្យខ្លីនោះឲ្យអ្នកនោះច្រើនឡើង អ្នកនោះនឹងបាននូវរង្វាន់ដ៏ថ្លៃថ្នូរ ? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន
រចនា: ថា: "អាយ៉ាស្ត៍នេះបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើការជួយគាំទ្រព្រះសន្តិអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (4 / 451 : 1) (الكافي)

***

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْعَلَاءِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ
بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ صَالِحِ بْنِ سَهْلٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَهُوَ يَقُولُ: «نُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ بِأَيْمَانِهِمْ» قَالَ:
«نُورُ أَئِمَّةِ الْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ وَ بِأَيْمَانِهِمْ حَتَّى يَنْزِلُوا بِهِمْ مَنَازِلَهُمْ فِي الْجَنَّةِ».** (تأويل الآيات ٢: ٢: ٩/٦٥٩
، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٨٤ : حَدِيث ٢)

[...] ស្ទ្រីលីហ្គា ប៊ិន សាស្ត៍លី បានថ្លែងថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ អូប៊ុនឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនា: ថា:
" [៥៧:១២] រស្មីពួកគេរត់មុខពួកគេនិងនៅខាងស្តាំពួកគេ នេះគឺរស្មី (نور) របស់បណ្តាព្រះសន្តិអ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام}
របស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានាថ្ងៃជំនុំជម្រះ រស្មីនេះរត់ពីមុខអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា និងខាងស្តាំពួកគេ
ទាល់តែរស្មីទាំងនោះបានចូលជាមួយពួកគេទៅក្នុងលំនៅដ្ឋានពួកគេឯឋានសួគ៌ ។"
(تأويل الآيات 2 : 2 : 9 / 659)

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا انظُرُونَا نَقْتِسِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا
نُورًا فَضَرَبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُ رَبَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾

១៣. ថ្ងៃដែលពួកមានពុតត្បិតប្រុសនិងពួកមានពុតត្បិតស្រី នឹងនិយាយទៅកាន់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា
ជ្រះថ្លាថា: "សូមអស់លោកចាំយើងផង ដើម្បីយើងនឹងសូមពន្លឺអស់លោកបន្តិច !" គេនឹងប្រាប់ពួក
គេថា: "ចូរត្រឡប់ក្រោយវិញ ទៅរករស្មីទៅ ។" គេនឹងដាក់រវាងពួកគេនូវកំដែងមួយដែលមាន
ទ្វារមួយ នៅខាងក្នុងកំដែងនោះមាននូវព្រះមេត្តាធម៌[សម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា] នៅឯ
ខាងក្រៅកំដែងនោះ នៅចំពីមុខវា គឺការផ្តន្ទាទោស[លើពួកមានពុតត្បិត ជាលទ្ធផលនៃទង្វើ
អាក្រក់របស់ពួកគេ]

يَا دُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ
جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿١٤﴾

១៤. ពួកគេនឹងស្រែកហៅពួកគេ (ពួកអ្នកមានសទ្ធា) ថា: "យើងមិនធ្លាប់នៅជុំជាមួយអស់លោកទេ ?"
ពួកគេនឹងថា: "មែន តែអស់លោកបានបណ្តោយខ្លួនទៅតាមចំណង់អាក្រក់ខ្លួនឯង អស់លោក
បានរង់ចាំ បានសង្ស័យ សេចក្តីសង្ឃឹមខុសរបស់អស់លោកបានបញ្ឆោតអស់លោក លុះព្រះបញ្ជា
អស់ឡោះហ្គ័របានមកដល់ ។ អ្នកបញ្ឆោតបានបញ្ឆោតអស់លោកអំពីអស់ឡោះហ្គ័រ ។"

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوَىٰكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

១៥. ដូច្នោះ ថ្ងៃនេះគេនឹងមិនទទួលយកថ្លៃលោះខ្លួនពីអស់លោកនិងពីជនបដិសេធសទ្ធាឡើយ ។ ជម្រករបស់អស់លោកគឺភ្លើង វាជាអភិបាលរបស់អស់លោក ។ វាជាទីដៅអប្រិយបំផុត ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១៣-១៥

الْقَاسِمُ عَنْ عَلِيٍّ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ النَّاسَ يُفَسِّمُ بَيْنَهُمُ النَّوْرَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى قَدْرِ إِيمَانِهِمْ وَ يُفَسِّمُ [يُفَسِّمُهُ] لِلْمَنَافِقِ فَيَكُونُ نُورُهُ عَلَى قَدْرِ إِبْهَامِ رَجُلِهِ الْيُسْرَى [فَيُطْفَأُ] فَيُعْطَى نُورُهُ فَيَقُولُ: مَكَانَكُمْ حَتَّى أَقْتَبِسَ مِنْ نُورِكُمْ « قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا » - يَعْنِي حَيْثُ فُتِمَ النَّوْرُ -

អាល់-ហ្គាឡីដូ ប៊ីន សាអ៊ីដូ នៅក្នុងគឺតាប អាល់-ហ្គាឡីដូ បានតំណាលតមកពី អាល់-ក្លីស៊ីម ដែលបានតំណាលតមកពី អាលី ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ បាស្រៀរ ដែលបានថ្លែងថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេនឹងចែករស្មីឲ្យមនុស្សតាមជំនឿ (អ៊ីម៉ាន់) របស់ខ្លួន ។ គេនឹងចែករស្មីឲ្យពួកលាក់ពុតលើមេដើងឆ្វេងពួកគេ ដូច្នោះអ្នកនោះនឹងដើរជាន់រស្មីខ្លួនឯង ហើយថា៖ "អ្នកឈប់សិន ឲ្យខ្ញុំសូមរស្មីអ្នកបន្តិច ។" [៥៧:១៣] គេនឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរត្រឡប់ក្រោយវិញ ទៅរករស្មីទៅ ។" មានន័យថាកន្លែងដែលគេចែករស្មីឲ្យ ។"

قَالَ: فَيَرْجِعُونَ فَيُضْرَبُ بَيْنَهُمُ السُّورُ قَالَ فَيُنَادُونَهُمْ مِنْ وَرَاءِ السُّورِ: « أَمْ لَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَ لَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَ تَرَبَّصْتُمْ وَ ارْتَبْتُمْ وَ غَرَّكُمْ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَ غَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ * فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَ لَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوَىٰكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَ بِئْسَ الْمَصِيرُ »

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដូច្នោះពួកគេនឹងត្រឡប់ក្រោយវិញ តែមានកំផែងមួយយ៉ាងពួកគេ ។ ដូច្នោះពួកគេនឹងស្រែកហៅពីក្រោយកំផែង [៥៧:១៤] ពួកគេនឹងស្រែកហៅពួកគេថា៖ "យើងមិនធ្លាប់នៅជុំជាមួយអស់លោកទេ?" ពួកគេនឹងថា៖ "មែន តែអស់លោកបានបណ្តោយខ្លួនទៅតាមចំណង់អាក្រក់ខ្លួនឯង អស់លោកបានរង់ចាំ បានសង្ស័យ សេចក្តីសង្ឃឹមខុសរបស់អស់លោកបានបញ្ឆោតអស់លោកលុះព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្គាបានមកដល់ ។ អ្នកបញ្ឆោតបានបញ្ឆោតអស់លោកអំពីអស់ឡោះហ្គា ។" [៥៧:១៥] ដូច្នោះ ថ្ងៃនេះគេនឹងមិនទទួលយកថ្លៃលោះខ្លួនពីអស់លោកនិងពីជនបដិសេធសទ្ធាឡើយ ។ ជម្រករបស់អស់លោកគឺភ្លើង វាជាអភិបាលរបស់អស់លោក ។ វាជាទីដៅអប្រិយបំផុត ។"

قُلْ قَالَ: يَا أَبَا مُحَمَّدٍ أَمَا وَاللَّهِ مَا قَالَ اللَّهُ لِلْيَهُودِ وَ النَّصَارَى، وَ لَكِنَّهُ عَنَى أَهْلَ الْقِبْلَةِ. ** (الزهد: الجزء ١ صَفْحَة ٩٣)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាហ្វិ មូហ្គាម៉ាដូ អឺយ! សូមស្យូចនឹងអស់ឡោះហ្គា^{وعد} អស់ឡោះហ្គា^{وعد} មិនមានព្រះបន្ទូលទៅកាន់ពួកយ៉ាហ្វិឌីនិងពួកណាស់រីនីទេ តែព្រះអង្គ^{وعد} មានព្រះបន្ទូលសំដៅទៅលើពួកអ្នកគឺបឡាស្តុ (أهل القِبْلَة) គឺពួកមុស្លីម) ដោយអាយ៉ាតនេះ ។" (الزهد: 249/9)

***

ابْنُ أَبِي عِيْنَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْقَطَّانُ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ السَّنَائِي، وَ عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ ابْنِ مُوسَى الدَّقَّاقِ، وَ الْحُسَيْنُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ هِشَامِ الْمُكْتَبِ، وَ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَرَّاقِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالُوا: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا الْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ بَهْلُولٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ حَكِيمٍ، عَنْ ثَوْرِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ مَكْحُولٍ، قَالَ: قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَقَدْ عَلِمَ الْمُسْتَحْفَظُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ لَيْسَ فِيهِمْ رَجُلٌ لَهُ مَنْقَبَةٌ إِلَّا وَ قَدْ شَرِكْتُهُ فِيهَا وَ فَضَّلْتُهُ، وَ لِي سَبْعُونَ مَنْقَبَةً لَمْ يَشْرِكْنِي فِيهَا أَحَدٌ».

ម៉ាកហ្វីលបានថា អាមីរុល-មុមីនីន អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វី ត្ថុលីប ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកទន្ទេញចងចាំក្នុង ចំណោមបណ្តាសាវករបស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹងថា ពួកគេទាំងអស់ដែលបាននូវគុណព្រះធម៌សុទ្ធតែមាន ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានមួយចំណែកគុណព្រះធម៌នោះផង និងជាបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់ក្នុងគុណព្រះធម៌ នោះផង ។ មានចិតសិបគុណព្រះធម៌ដែលមិនមានអ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេនោះបានទេ ក្រៅពី ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} តែម្នាក់ឯង ។

قُلْتُ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، فَأَجْرِبْنِي بِهِنَّ، فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): - وَ ذَكَرَ السَّبْعِينَ - قَالَ: «وَ أَمَّا الثَّلَاثُونَ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَقُولُ: تُخَشَّرُ أُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى حَمْسِ رَايَاتٍ، فَأَوَّلُ رَايَةٍ تَرُدُّ عَلَيَّ رَايَةٌ فِرْعَوْنَ هَذِهِ الْأُمَّةِ وَ هُوَ مُعَاوِيَةُ، وَ الثَّانِيَةُ مَعَ سَامِرِيِّ هَذِهِ الْأُمَّةِ وَ هُوَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ، وَ الثَّلَاثَةُ مَعَ جَالِيقِ هَذِهِ الْأُمَّةِ وَ هُوَ أَبُو مُوسَى الْأَشْعَرِيُّ، وَ الرَّابِعَةُ مَعَ أَبِي الْأَعْوَرِ السُّلَمِيِّ، وَ أَمَّا الْخَامِسَةُ فَمَعَكَ يَا عَلِيُّ، تَحْتَهَا الْمُؤْمِنُونَ وَ أَنْتَ إِمَامُهُمْ،

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អឺយ សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យបានដឹងក្រែលអំពីគុណ ព្រះធម៌ទាំងនេះផង ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} លើកឡើងនូវចិតសិបគុណព្រះធម៌ ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចំណែកគុណព្រះធម៌ទីសាមសិប ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឮវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈ ថា៖ "នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ សហគមន៍ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងត្រូវរៀបនៅក្រោមទង់ប្រាំ ។ ទង់ទីមួយគឺទង់ហ្វៀររុបស្រស់ សហគមន៍នេះ ហ្វៀររុបនេះគឺមូហ្វីយ៉ាស៊ុ ។ ទង់ទីពីរគឺទង់សាមីរុបសហគមន៍នេះ សាមីរុប នេះគឺអ៊ីម៉ារ ប៊ិន អាល់-អាស្តូ ។ ទង់ទីបីគឺទង់កាតូលិក (جالليق) របស់សហគមន៍នេះ កាតូលិករូបនេះគឺ អាហ្វី មូសា អាល់-អាស្តូអុរី ។ ទង់ទីបួនគឺទង់របស់អាហ្វី អាល់-អេរី អាល់-ស៊ីឡាមី ។ ទង់ទីប្រាំគឺទង់អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្រោមទង់នេះមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានិងអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលជាអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ពួក គេ ។"

قُلْتُ يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِلْأَزْبَعَةِ: «ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ، وَ مَنْ وَالِانِي، وَ قَاتَلَ مَعِيَ الْفِئَةِ الْبَاغِيَةِ وَ النَّاكِبَةِ عَنِ الصِّرَاطِ، وَ بَابِ الرَّحْمَةِ هُمْ شِيعَتِي، فَيُنَادِي هُوَ لِأَنَّ «أَمْ لَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى وَ لَكِنَّا كُنَّا أَنْفُسَكُمْ وَ تَرَبَّصُّمْ وَ ارْتَبْتُمْ وَ عَزَّيْتُمْ الْأَمَانِي» فِي الدُّنْيَا «حَتَّى جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَ عَزَّيْتُمْ بِاللَّهِ الْعُرُورُ * فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَ لَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَا وَأَكُمُ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَ بئْسَ الْمَصِيرُ»،

បន្ទាប់មកអាល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ នឹងមានព្រះបន្ទូលដាក់បុគ្គលទាំងបួន នាក់នេះថា៖ [៥៧:១៣] "ចូរត្រឡប់ក្រោយវិញ ទៅរករស្មីទៅ ។" គេនឹងដាក់វាវងពួកគេនូវកំផែងមួយ

ដែលមានទ្វារមួយ នៅខាងក្នុងកំផែងនោះមាននូវព្រះមេត្តាធម៌ ពួកគេទាំងនេះជាស្តីអ្នកសុំខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អ្នកដែលចង់មិត្តភាពជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ដែលប្រយុទ្ធនៅខាងខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទល់នឹងក្រុមបះបោរនិងវង្វេងចេញពីព្រះមាតា ។ ចំណែកឯទ្វារនៃព្រះមេត្តាធម៌ ពួកគេជាស្តីអ្នកសុំខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ ពួកទាំងនោះនឹងស្រែកថា [៥៧:១៤] ពួកគេនឹងស្រែកហៅពួកគេថា៖ "យើងមិនធ្លាប់នៅជុំជាមួយអស់លោកទេ ?" ពួកគេនឹងថា៖ "មែន តែអស់លោកបានបណ្តោយខ្លួនទៅតាមចំណង់អាក្រក់ខ្លួនឯង អស់លោកបានរង់ចាំ បានសង្ស័យ សេចក្តីសង្ឃឹមខុសរបស់អស់លោកបានបញ្ឆោតអស់លោក លុះព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎បានមកដល់ ។ អ្នកបញ្ឆោតបានបញ្ឆោតអស់លោកអំពីអស់ឡោះហ្ន៎ ។ [៥៧:១៥] ដូច្នោះ ថ្ងៃនេះគេនឹងមិនទទួលយកថ្ងៃលោះខ្លួនពីអស់លោកនិងពីជនបដិសេធសទ្ធាឡើយ ។ ជម្រករបស់អស់លោកគឺភ្លើង វាជាអភិបាលរបស់អស់លោក ។ វាជាទីដៅអប្រិយបំផុត ។"

ثُمَّ تَرَدُّ أُمَّتِي وَ شِيعَتِي، فَيُرْوَوْنَ مِنْ حَوْضِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ بِيَدِي عَصَا عَوْسَجٍ، أَطْرُدُ بِهَا أَعْدَائِي طَرْدَ غَرِيْبَةِ الْإِبِلِ)». *
(الخصال : جزء ١ صفحہ ٥٧٥ حدیث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحہ : ٢٨٦ حدیث ٣)

បន្ទាប់មក មូហាំម៉ាដ្ត صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងទទួលស្វាគមន៍សហគមន៍ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام និងស្តីអ្នកសុំខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នៅឯក្បាលទឹក ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នឹងកាន់ដំបងមួយក្នុងដៃ ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ដេញសត្រូវខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ដោយដំបងនេះ ដូចគេដេញសត្វអ្នកដុំចំឡែក ។" (الخصال: 1 / 575)

***

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مَهْرَبَارٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْأَحْوَلِ، عَنْ سَلَامِ بْنِ الْمُسْتَنَبِيرِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: " فَضْرَبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَ ظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ * يُنَادُوْنَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ " .

[...] សាឡាម ប៊ិន អាល់-មុសតាសៀវបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្គារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥៧:១៣] គេនឹងដាក់វាវងពួកគេនូវកំផែងមួយដែលមានទ្វារមួយ នៅខាងក្នុងកំផែងនោះមាននូវព្រះមេត្តាធម៌ នៅខាងក្រៅកំផែងនោះ នៅចំពីមុខវា គឺការផ្ដន្ទាទោស [៥៧:១៤] ពួកគេនឹងស្រែកហៅពួកគេថា៖ "យើងមិនធ្លាប់នៅជុំជាមួយអស់លោកទេ ?"

قَالَ: فَقَالَ: «أَمَا إِنَّهَا نَزَلَتْ فِيْنَا وَ فِي شِيعَتِنَا وَ فِي الْكُفَّارِ، أَمَا إِنَّهُ إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ حُسِنَ الْخَلَاتِقُ فِي طَرِيقِ الْمَحْشَرِ، ضَرَبَ اللَّهُ سُورًا مِنْ ظُلْمَةٍ، فِيهِ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ - يَعْنِي النَّوْرَ - وَ ظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ - يَعْنِي الظُّلْمَةَ - فَيُصَيِّرُنَا اللَّهُ وَ شِيعَتَنَا فِي بَاطِنِ السُّورِ الَّذِي فِيهِ الرَّحْمَةُ وَ النَّوْرُ، وَ يُصَيِّرُ عَدُوْنَا وَ الْكُفَّارَ فِي ظَاهِرِ السُّورِ الَّذِي فِيهِ الظُّلْمَةُ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ការពិតអាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើយើង عليه السلام និងស្តីអ្នកសុំយើងនិងសំដៅទៅលើពួកបដិសេធសទ្ធាទេ ។ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះសត្វលោកទាំងឡាយនឹងត្រូវឃុំឃាំងនៅឯវាលរបស់ពីស្លាប់វិញ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام នឹងដាក់ចុះមកនូវកំផែងឯងមួយ នៅក្នុងកំផែងនេះមានទ្វារមួយ ។ នៅឯប៉ែកខាងក្នុងកំផែងនេះនឹងមានព្រះប្រោសប្រណី មានន័យថាព្រះរស្មី ។ នៅឯប៉ែកខាងក្រៅកំផែងនោះនឹងមានការផ្ដន្ទាទោស មានន័យថាភាពងងឹត ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام នឹងឲ្យយើង عليه السلام និងស្តីអ្នកសុំយើង عليه السلام នៅខាងក្នុងកំផែងនេះដែលមាននូវព្រះប្រោសប្រណី ព្រះអង្គ عليه السلام នឹងឲ្យពួកសត្រូវយើង

ﷺនិងពួកបដិសេធសទ្ធានៅខាងក្រៅកំផែងនេះដែលមានតែភាពងងឹតស្លុង ។

فَيُنَادِيكُمْ أَعْدَاؤُنَا وَ أَعْدَاؤُكُمْ مِنَ الْبَابِ الَّذِي فِي السُّورِ ظَاهِرُهُ الْعَذَابُ: أَمْ لَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا، نَبِيُّنَا وَ نَبِيِّكُمْ وَاحِدًا، وَ صَلَاتُنَا وَ صَلَاتِكُمْ [وَاحِدَةً]، وَ صَوْمُنَا وَ صَوْمُكُمْ وَاحِدًا، وَ حَجُّنَا وَ حَجُّكُمْ وَاحِدًا؟».

ដូច្នោះ ពួកសត្រូវរបស់យើងﷺនិងពួកសត្រូវរបស់អស់លោកនឹងស្រែកហៅអស់លោកទាំងអស់គ្នាពីខាងក្រៅទ្វារកំផែងដែលមានការផ្ដន្ទាទោសនោះ ។ [៥៧:១៤] ពួកគេនឹងស្រែកហៅពួកគេថា៖ "យើងមិនធ្លាប់នៅជុំជាមួយអស់លោកទេ?" កាលនៅឯឋានលោកនោះ ។ ព្រះសាស្ដាﷺយើងនិងព្រះសាស្ដាﷺអស់លោកជាព្រះសាស្ដាﷺតែមួយ ។ ការធ្វើនមស្ដារយើងនិងការធ្វើនមស្ដាររបស់អស់លោកជានមស្ដារតែមួយ ។ ការកាន់សីលត្រណាមអាហាររបស់យើងនិងការកាន់សីលត្រណាមអាហាររបស់អស់លោកជាការកាន់សីលត្រណាមអាហារតែមួយ ។ ពិធីធម្មយាត្រា (ពិធីហ្វាត្រា) របស់យើងនិងពិធីធម្មយាត្រារបស់អស់លោកជាពិធីធម្មយាត្រាតែមួយ ។"

قَالَ: «فَيُنَادِيهِمُ الْمَلَكُ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ: بَلَى، وَ لَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بَعْدَ نَبِيِّكُمْ، ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ، وَ تَرَكْتُمْ آتِبَاعَ مَنْ أَمَرَكُمْ بِهِ نَبِيِّكُمْ، وَ تَرْتَضُّنَّهُمْ بِهِ الدَّوَائِرَ، وَ ارْتَبْتُمْ فِيمَا قَالَ فِيهِ نَبِيُّكُمْ، وَ غَرَّكُمْ الْأَمَانِيُّ وَ مَا اجْتَمَعْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خِلَافِكُمْ لِأَهْلِ الْحَقِّ، وَ غَرَّكُمْ حِلْمُ اللَّهِ عَنْكُمْ فِي تِلْكَ الْحَالِ، حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ - يَعْنِي بِالْحَقِّ ظُهُورَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ مَنْ ظَهَرَ مِنْ بَعْدِهِ مِنَ الْأَيْمَةِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالْحَقِّ - وَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ غَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْعُرُورُ" يَعْنِي الشَّيْطَانَ "فَالْيَوْمَ لَا يُؤَخِّدُ مِنْكُمْ فِدْيَةً وَ لَا مِنْ الدِّينِ كَفَرُوا" أَي لَا تَوْجَدُ لَكُمْ حَسَنَةً تَفْدُونَ بِهَا أَنْفُسَكُمْ "مَأْوَاكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَ بِنَسِ الْمَصِيرِ"». ** (تأويل الآيات : جزء ٢ صفحة ٦٦٠ حديث ١١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة ٢٨٦ حديث ٤)

ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "ទេវតានឹងស្រែកប្រាប់ពួកគេនៅចំពោះព្រះភ័ក្ត្រអស់ឡោះហ្ន៎" ។ [៥៧:១៤] "មែន តែអស់លោកបានបណ្ដោយខ្លួនទៅតាមចំណង់អាក្រក់ខ្លួនឯង អត់ពីព្រះសាស្ដាﷺទៅ ។ អស់លោកបានបែរក្រោយដាក់ព្រះអង្គﷺ មិនបានតាមបុគ្គលដែលព្រះសាស្ដាﷺបានបញ្ជាឲ្យអស់លោកតាមនោះទេ ។ អស់លោកបានរង់ចាំ ឲ្យគ្រោះអាក្រក់ពើបពះលើព្រះអង្គﷺ ។ បានសង្ស័យ អំពីអ្វីដែលព្រះសាស្ដាﷺបានប្រាប់អស់លោកអំពីគេ (គឺអាលី លើស្ដី) ។ សេចក្ដីសង្ស័យខុសរបស់អស់លោកបានបញ្ឆោតអស់លោក កាលអស់លោកប្រជុំគ្នាដើម្បីមូលមតិគ្នាអំពីនឹងរឿងនេះ ដោយប្រឆាំងបណ្ដាអ្នកដែលត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នៅក្នុងព្រះសច្ចធម៌ ។ អស់ឡោះហ្ន៎និងការពន្យារពេលប្រតិបត្តិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើឲ្យអស់លោកភាន់នៅក្នុងករណីនេះ ទាល់តែមានព្រះសច្ចធម៌ (ការពិតតតមុសា) មកដល់ មានន័យថាជាមួយព្រះសច្ចធម៌ ការលេចឡើងរបស់អាលី លើស្ដី ប៊ិន អាចូត្ដីលីប និងការលេចឡើងរបស់បណ្ដាព្រះសន្តម្ដីម៉ាតាមក្រោយអាលី លើស្ដី មកជាមួយព្រះសច្ចធម៌ ។ ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៥៧:១៥] អ្នកបញ្ឆោតបានបញ្ឆោតអស់លោកអំពីអស់ឡោះហ្ន៎ ។ មានន័យថាស្វែត្តន ។ [៥៧:១៥] ដូច្នោះ ថ្ងៃនេះគេនឹងមិនទទួលយកថ្ងៃលោះខ្លួនពីអស់លោកនិងពីជនបដិសេធសទ្ធាឡើយ មានន័យថាអស់លោកនឹងមិនមានទង្វើល្អដើម្បីអាចនឹងយកវាមកលោះខ្លួនអស់លោកបានទេ ។ ជម្រករបស់អស់លោកគឺភ្លើង វាជាអភិបាលរបស់អស់លោក ។ វាជាទីដៅអប្រិយបំផុត ។" (تأويل الآيات 2: 11 / 660)

۞ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾

១៦. មិនទាន់ដល់ពេលទេ សម្រាប់បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធា ដែលដូចចិត្តពួកគេគប្បីទន់លំខិនចុះ
ចំពោះព្រះកម្រើនរបស់អល់ឡោះហ្គាំនិងព្រះសច្ចធម៌ដែលត្រូវប្រទានចុះមកនោះ (ការពិតមកពី
អល់ឡោះហ្គាំ គួរអាន សាស្តា) ? ចូរពួកគេកុំដូច (កុំប្រព្រឹត្តដូច) បណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវ
ព្រះគម្ពីរកាលពីមុន [តែពួកគេបែរជាធំពាក់ចិត្តលើអំពើទុច្ចរិតវិញ] ដែលត្រូវគេពន្យារពេលឲ្យ ដូច
ចិត្តពួកគេទៅជារឹង ពួកគេភាគច្រើនជាជនប្រទូសបះបោរ ។

***

អ៊ីម៉ា យ៉ាក្គុហ្គារ ស្ត្រីខ្ចីក្នុង صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្តុនេះបើកឲ្យដឹងអំពីសម័យក្រុយបាស្តុ (ការបំបាំង
ខ្លួន) របស់អាល់-ម៉ាស្តុខ្ចី عجل الله فرجه ។" (កាម៉ាល់ អ៊ុល-ខ្ចីន វ៉ា តាម៉ា អាល់-ណាអ៊ីម៉ាស្តុ ភាគទី ២ ទំព័រ ៦៦៨)

***

អ៊ីម៉ា យ៉ាក្គុហ្គារ ស្ត្រីខ្ចីក្នុង صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្តុនេះបើកឲ្យដឹងអំពីបណ្តាអ្នកដែលមានជីវិតរស់នៅ
ក្នុងអំឡុងពេលក្រុយបាស្តុ (ពេលអាល់-ម៉ាស្តុខ្ចី عجل الله فرجه កំបាំងខ្លួន) ។ "[៥៧:១៦] ដែលត្រូវគេពន្យារពេល
ឲ្យ" ចែងសំដៅទៅលើអាល់-ក្រុយបាស្តុធំ ។ អល់ឡោះហ្គាំ عجل មានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកគេថា៖
"[៥៧:១៧] ចូរពួកអ្នកដឹងថាអល់ឡោះហ្គាំធ្វើឲ្យដីរស់ឡើងវិញក្រោយពីវាបានស្លាប់ទៅហើយ ។ យើង
បានបំភ្លឺបណ្តាព្រះសញ្ញាសម្រាប់ពួកអ្នក ដើម្បីពួកអ្នកនឹងយល់ ។" (អាល់-ក្រុយបាស្តុ របស់លោក
នុអ៊ីម៉ានី ទំព័រ ៦)

۞ أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

១៧. ចូរពួកអ្នកដឹងថាអល់ឡោះហ្គាំធ្វើឲ្យដីរស់ឡើងវិញក្រោយពីវាបានស្លាប់ទៅហើយ ។ យើងបាន
ស្រាយបំភ្លឺបណ្តាព្រះសញ្ញាសម្រាប់ពួកអ្នក ដើម្បីពួកអ្នកនឹងយល់ ។

***

អ៊ីម៉ា មូហ្គាម៉ាដូ បាភ្លៀ صلوات الله عليه والسلام បានអធិប្បាយអាយ៉ាស្តុនេះថា៖ "អល់ឡោះហ្គាំ عجل នឹង "ធ្វើឲ្យដីរស់ឡើងវិញ"
តាមរយៈអាល់-ម៉ាស្តុខ្ចី عجل الله فرجه ក្រោយពីផែនដីនោះនឹងបានស្លាប់ដោយសារតែមនុស្សដែលរស់នៅលើវា
នោះបដិសេធសទ្ធា ឯពួកបដិសេធសទ្ធាជាមនុស្សស្លាប់ ។" (កាម៉ាល់ អ៊ុល-ខ្ចីន វ៉ា តាម៉ា អាល់-
ណាអ៊ីម៉ាស្តុ ភាគទី ២ ទំព័រ ៦៦៨, តាក្គុវិល អាល់-អាយ៉ាត្តុ អាល់-ស្វាហ្គីរ៉េវ៉ះត្តិ ទំព័រ ៦៣៨)

***

លោក អ៊ីបនូ អាប់បាស្តុ عجل បានថ្លែងអំពីការអធិប្បាយអាយ៉ាស្តុនេះថា៖ "អាយ៉ាស្តុនេះមានន័យថា
វិធានការគ្រប់គ្រងផែនដីនឹងត្រូវស្តារឡើងវិញដោយអាល់-ម៉ាស្តុខ្ចី عجل الله فرجه "ក្រោយពីវាបានស្លាប់" នៅ
ក្រោមការសង្កត់សង្កិនរបស់បណ្តាអ្នកគ្រប់គ្រង ។ អល់ឡោះហ្គាំ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ "យើងបាន
ស្រាយបំភ្លឺបណ្តាព្រះសញ្ញា ដើម្បីពួកអ្នកនឹងយល់ ។" "អាយ៉ាស្តុ" សំដៅទៅលើអាល់-ម៉ាស្តុខ្ចី عجل الله فرجه នោះ
ឯង ។" (អាល់-ក្រុយបាស្តុ របស់លោក ទូសី ទំព័រ ១១០)

***

អ៊ីម៉ា មូសា កាស្ត្រីម صلوات الله عليه والسلام បានអធិប្បាយអាយ៉ាស្តុនេះថា៖ "អាយ៉ាស្តុនេះមិនមានន័យថាអល់ឡោះហ្គាំ عجل
នឹង "ធ្វើឲ្យដីរស់ឡើងវិញ" ដោយសារភ្លៀងនោះទេ ។ តែមានន័យថាអល់ឡោះហ្គាំ عجل នឹងចាត់បញ្ជូន

មនុស្សមួយចំនួនមកលើផែនដីដើម្បីស្តារយុត្តិធម៌ឡើងវិញ ហើយផែនដីនឹងរស់រានឡើងវិញអាស្រ័យ
ការស្តារយុត្តិធម៌ឡើងវិញនេះឯង ។ ការរៀបចំឲ្យមានយុត្តិធម៌និងច្បាប់ឡើងវិញនៅលើផែនដីនោះ
ប្រសើរសម្រាប់ផែនដីលើសភ្លៀងសែសិបថ្ងៃទៅទៀត ។" (អាល់-កាហ្វី ភាគទី ៧ ទំព័រ ១៧៤)

***

អ៊ីម៉ា យ៉ូកុហ្គារ ស្វីឌីក្វី صلوات الله عليه والسلام បានអធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូនេះថា៖ "អាយ៉ាស៊ូនេះចែងសំដៅទៅលើយុត្តិធម៌
នៅលើផែនដី ក្រោយពីការសង្កត់សង្កិន ។" (អាល់-កាហ្វី ភាគទី ៨ ទំព័រ ២៦៧)

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៦-១៧

مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ النُّعْمَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ زَيْدِ الْكَوْثِرِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَمَاعَةَ،
قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْمَيْمَنِيُّ، عَنْ رَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ:
«نَزَلَتْ هَذِهِ آيَةُ الَّتِي فِي سُورَةِ الْحَدِيدِ ”وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَاسِقُونَ“ فِي أَهْلِ زَمَانِ الْعَيْبَةِ، ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَجَلَّ ”إِعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ“، وَ قَالَ:
«إِنَّ الْأَمَدَ أَمَدُ الْعَيْبَةِ» (الغيبة : جزء ٢ صَفْحَة ٢٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٨٧ حَدِيث ١)

[...] សារកម្មាកររបស់អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلام យ៉ូកុហ្គារ صلوات الله عليه والسلام បឺន មូហ្គាំម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام បានថាខ្ញុំបានឮ
ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស៊ូនេះនៅក្នុងសូរ៉េត៍ អាល់-ហ្គាឌីដូ [៥៧:១៦] មិនទាន់ដល់ពេល
ទេ សម្រាប់បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធា ដែលដូងចិត្តពួកគេតប្បិទន់លំខិនចុះចំពោះព្រះកម្រើនរបស់
អល់ឡោះហ្គីនិងព្រះសច្ចធម៌ដែលត្រូវប្រទានចុះមកនោះ ? ចូរពួកគេកុំដូចបណ្តាអ្នកដែលគេបាន
ប្រទានឲ្យនូវព្រះគម្ពីរកាលពីមុនដែលត្រូវគេពន្យារពេលឲ្យ ដូងចិត្តពួកគេទៅជារឹង ពួកគេភាគច្រើនជា
ជនប្រទូសបៈបោរ ត្រូវដាក់ចុះមកសំដៅទៅលើបណ្តាអ្នករស់នៅក្នុងសម័យកាលកំបាំង (អាល់-
កុយ័បាស៊ូ គឺសម័យដែលអាល់-ក្វីអ៊ីម عجل الله فرجه កំបាំងខ្លួន) ។" បន្ទាប់មកព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រះដ៏មហារុង
រៀង មានព្រះបន្ទូលថា [៥៧:១៧] ចូរពួកអ្នកដឹងថាអល់ឡោះហ្គីធ្វើឲ្យដីរស់ឡើងវិញក្រោយពីវាបាន
ស្លាប់ទៅហើយ ។ យើងបានស្រាយបំភ្លឺបណ្តាព្រះសញ្ញាសម្រាប់ពួកអ្នក ដើម្បីពួកអ្នកនឹងយល់ ។ ព្រះ
អង្គ صلوات الله عليه والسلام ចុះថា៖ "គឺការពន្យារពេលឲ្យសម័យកាលកំបាំងនោះកាន់តែយូរ ។" (الغيبة: 24)

***

ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: أَحْبَبَنِي عَلِيُّ بْنُ حَاتِمٍ فِي مَا كَتَبَ إِلَيَّ، قَالَ: حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ زَيْدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَمَاعَةَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ
الْحَسَنِ الْمَيْمَنِيِّ، عَنْ سَمَاعَةَ وَ غَيْرِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «نَزَلَتْ هَذِهِ آيَةُ فِي الْقَائِمِ: ”وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ“» .** (كمال الدين و تمام النعمة : صَفْحَة ٦٦٨ حَدِيث
١٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٨٨ حَدِيث ٢)

[...] អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើអាល់-ក្វីអ៊ីម
عجل الله فرجه [៥៧:១៦] ចូរពួកគេកុំដូចបណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវព្រះគម្ពីរកាលពីមុនដែលត្រូវគេ
ពន្យារពេលឲ្យ ដូងចិត្តពួកគេទៅជារឹង ពួកគេភាគច្រើនជា ជនប្រទូសបៈបោរ ។"
(كمال الدين و تمام النعمة: 12 /668)

***

السَّبِيحُ الْمُفِيدُ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ هَمَّامٍ، عَنْ رَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: "وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ"، فِي أَهْلِ زَمَانِ الْعَيْبَةِ، وَالْأَمَدُ الْعَيْبَةُ»

អាល់-ស្រែខ័ អាល់-មូហ្វីដូបានតំណាលយោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោកតមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ហ្គាម៉ា តមកពីសាវកម្មកររបស់ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា៖ "អាយ៉ាសុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងថា [៥៧:១៦] ចូរពួកគេកុំដូចបណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទានឲ្យ នូវព្រះគម្ពីរកាលពីមុនដែលត្រូវគេពន្យារពេលឲ្យ ដូចចិត្តពួកគេទៅជារឺង ពួកគេភាគច្រើនជាជនប្រទូស បៈបោរ ។ សំដៅទៅលើមនុស្សក្នុងសម័យកំបាំងនិងសំដៅទៅលើការពន្យារពេលឲ្យសម័យកំបាំង នេះកាន់តែយូរអង្វែង ។"

كَأَنَّهُ أَرَادَ عَزَّ وَ جَلَّ، يَا أُمَّةَ مُحَمَّدٍ، أَوْ يَا مَعْشَرَ الشَّيْعَةِ، لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ. فَتَأْوِيلُ هَذِهِ الْآيَةِ جَارٍ [فِي أَهْلِ] زَمَانِ الْعَيْبَةِ وَ أَيَّامِهَا دُونَ غَيْرِهِمْ. ** (تَأْوِيلُ الْآيَاتِ : جُزْءُ ٢ صَفْحَةٌ ٦٦٢ حَدِيثُ ١٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَةٌ : ٢٨٨ : حَدِيثُ ٣)

ដូចអល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបំណងថា៖ "សហគមន៍របស់មូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ឬ សហគមន៍ស្ត្រីអាយ៉ាសុអើយ ! ចូរពួកអ្នកកុំដូចពួកដែលគេបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យកាលពីមុន គេបានធ្វើឲ្យអំឡុងពេលរបស់ពួកគេ នោះកាន់តែយូរអង្វែង ។" ដូច្នេះការអធិប្បាយរបស់អាយ៉ាសុនេះត្រូវដាក់ឲ្យអនុវត្តិមកលើមនុស្សនា សម័យកំបាំងនោះនិងមកលើអាយុជីវិតពួកគេ ដាច់ឡែកពីមនុស្សដទៃទៀត ។" (14/662 :2 2)

***

4. أَحْمَدُ بْنُ مِهْرَانَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ مُوسَى بْنِ سَعْدَانَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَجَّاجِ عَنْ أَبِي إِسْرَاهِيمَ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا" قَالَ لَيْسَ يُحْيِيهَا بِالْفَطْرِ وَ لَكِنْ يَبْعَثُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ رِجَالًا فَيُحْيُونَ الْعَدْلَ فَتُحْيِي الْأَرْضُ لِإِحْيَاءِ الْعَدْلِ وَ لِإِقَامَةِ الْحَدِّ لِلَّهِ أَنْفَعُ فِي الْأَرْضِ مِنَ الْفَطْرِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا .

៥. អាប់ខុល-វ៉ោះហ្គ័រមាន ប៊ិន អាល់-ហ្គាឌីដបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អ៊ីបរ៉ូហ្គីម ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ទី ៧) ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} [៥៧:១៧] ធ្វើឲ្យផែនដីរស់ឡើងវិញក្រោយ ពីវាបានស្លាប់ទៅហើយ ថា៖ "ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនធ្វើឲ្យរស់ឡើងវិញដោយតំណក់[ទឹកភ្លៀង]ទេ តែ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងបញ្ជូនមនុស្សមក ដូច្នេះពួកគេនឹងស្តារយុត្តិធម៌ឡើងវិញ ។ ដូច្នេះផែនដីរស់ឡើងវិញ អាស្រ័យការស្តារយុត្តិធម៌និងច្បាប់នោះ វាប្រសើរនៅលើផែនដីជាងតំណក់[ទឹកភ្លៀង]សែសិបប្រាំក្រៅ ទៀត ។" (2 /174 :7 2)

***

مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ الصَّلْتِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصَّلْتِ عَنْ يُونُسَ عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ صَالِحٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَلْبِيِّ أَنَّهُ سَأَلَ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا" قَالَ الْعَدْلُ بَعْدَ الْحُورِ. (الكافي : جُزْءُ ٨ صَفْحَةٌ ٢٦٧ حَدِيثُ ٣٩٠)

[...] មហ្គាំម៉ាដូ អាល់-ហ្គាឌីដបានថាខ្ញុំបានសួរអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} [៥៧:១៧] ចូរពួកអ្នកដឹងថាអល់ឡោះហ្គាំម៉ាដូធ្វើឲ្យដើរសំឡេងវិញក្រោយពីវាបានស្លាប់ទៅហើយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យុត្តិធម៌ក្រោយការសង្កត់សង្កិន 1" (الكافي 8 : 267 / 390)

***

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ زَيْدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَمَاعَةَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحَسَنِ الْمَيْمَنِيِّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ حَبُوبٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ الْأَحْوَلِ، عَنْ سَلَامِ بْنِ الْمُسْتَنَبِيرِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: "إِعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا": «يَعْنِي بِمَوْتِهَا كُفْرَ أَهْلِهَا، وَ الْكَافِرُ مَيِّتٌ، فَيُحْيِيهَا اللَّهُ بِالْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَيَعْدِلُ فِيهَا، فَتَحْيَا الْأَرْضُ وَ يَحْيَا أَهْلُهَا بَعْدَ مَوْتِهِمْ».* (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٦٦٣ حديث ١٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٨٩ حديث ٧)

[...] សាឡាម ចិន អាល់-មុសតានេរបានតំណាលតមកពីអាចិ យ៉ាកុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} [៥៧:១៧] ចូរពួកអ្នកដឹងថាអល់ឡោះហ្គាំម៉ាដូធ្វើឲ្យដើរសំឡេងវិញក្រោយពីវាបានស្លាប់ទៅហើយ ថា៖ "មានន័យថាការស្លាប់របស់វា (គឺផែនដី) អំពើអសធាររបស់ប្រជាជនកររបស់វា (គឺផែនដី) អ្នកបដិសេធសទ្ធាគឺអ្នកស្លាប់ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្គាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងឲ្យវាដើរសំឡេងវិញដោយសារអាល់-ក្គីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលនឹងប្រតិបត្តិយុត្តិធម៌នៅលើផែនដីនោះ ។ ដូច្នេះផែនដីនឹងរស់ឡើងវិញ ប្រជាជនកររបស់ផែនដីនឹងរស់ឡើងវិញ បន្ទាប់ពីពួកគេបានស្លាប់ទៅហើយ ។" (15 / 663 : 2)

***

* قَالَ: وَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُذِّبَتْهَا، فِي بَطْنِ الْقُرْآنِ، أَنْ كَذَّبُوا بِالْأَوْصِيَاءِ كُلِّهِمْ».* (تفسير القمّي الجزء ١ صفحة ١٩٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجز : ٢ صفحة : ٤١٨)

* លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាយ៉ាកុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈ ថា៖ "ពួកគេបដិសេធព្រះសញ្ញាយើង^{عليهم السلام} ទាំងអស់នៅក្នុងតួអានដែលមនុស្សតិចណាស់ដឹង ។ ពួកគេបដិសេធព្រះឧត្តរាជការីទាំងអស់^{عليهم السلام} (គឺអ្នកស្នងរស្មីលុលឡោះហ្គាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام}) ។" (تفسير القمّي) 1" (15 / 663 : 2)

***

* و قال علي بن إبراهيم: الآيات: أمير المؤمنين و الأئمة (عليهم السلام)، و الدليل على ذلك قول أمير المؤمنين (عليه السلام): «ما لله آية أكبر مِنِّي».* (تفسير القمّي الجزء ١ صفحة ٣٠٩ ، تفسير البرهان ج ٣ ص ١٥)

* អាលី ចិន អ៊ីបរហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថាព្រះសញ្ញាគឺអាមីរុល-មុមីនីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាព្រះសន្តអ៊ីម៉ាយ៉ាកុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏ស្តុតាងរឿងនេះនៅក្នុងសម្តីរបស់អាមីរុល-មុមីនីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} គឺ៖ "ពុំមានព្រះសញ្ញាមួយណារបស់អល់ឡោះហ្គាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលធំជាងខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (تفسير القمّي) 1" (15 / 663 : 2)

***

3* مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمْرٍ أَوْ عَمْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي حَزْرَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: ... كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: مَا لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ آيَةٌ هِيَ أَكْبَرُ مِنِّي، وَ لَا لِلَّهِ مِنْ نَبَأٍ أَكْبَرُ مِنِّي».* (الكافي الجزء ١ صفحة ١٦١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة : ٥٦٤)

* មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុបមានប្រសាសន៍តមកពីមូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា តមកពី អាស៊ុម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ តមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ អ៊ូមែរ ឬបុរសម្នាក់ទៀត តមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្គាផ៊ីដូ តមកពី អាហ្វិ ហ្គាំស្យាស្យុ តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុបហ្គារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថាអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពុំមានព្រះសញ្ញាណាមួយរបស់អល់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام ដែលធំជាងខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទេ ពុំមានព្រះដំណឹងណាមួយពីអល់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام ដែលធំជាងខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទេ" (الكافي)

إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَبُوا اللَّهَ قَرَضًا حَسَنًا يُضَعْفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

១៨. បុរសដែលបរិច្ចាគនិងស្ត្រីដែលបរិច្ចាគ ដែលឲ្យអល់ឡោះហ្វីខ្លីដោយការឲ្យខ្លីដ៏ល្អ វានឹងកើនឡើងយ៉ាងច្រើនសម្រាប់ពួកគេ (អល់ឡោះហ្វីនឹងបង្កើនផលបុណ្យល្អនៃអំពើនោះយ៉ាងច្រើន) ពួកគេនឹងបាននូវរង្វាន់ដ៏ថ្លៃថ្នូរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១៨

وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ يُونُسَ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَكْتُوبٌ عَلَى بَابِ الْجَنَّةِ: الصَّدَقَةُ بِعَشْرَةٍ، وَ الْقَرْضُ بِثَمَانِيَةَ عَشْرٍ». ** (الكافي : جُزء ٤ صَفْحَة ٣٣ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٨٩ حَدِيث ٢)

[...] អាហ្វិ អាប់ខ្នុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មានសរសេរនៅលើទ្វារឋានសួគ៌ថា "ការបរិច្ចាគគុណនឹងដប់ ការឲ្យខ្លីគុណនឹងដប់ប្រាំបី" ។" (الكافي 4: 1/33)

***

* عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «عَلَى بَابِ الْجَنَّةِ مَكْتُوبٌ: الْقَرْضُ بِثَمَانِيَةَ عَشْرٍ، وَ الصَّدَقَةُ بِعَشْرَةٍ، وَ ذَلِكَ أَنَّ الْقَرْضَ لَا يَكُونُ إِلَّا لِمُحْتَاجٍ، وَ الصَّدَقَةُ رِيْمًا وَقَعَتْ فِي يَدِ غَيْرِ مُحْتَاجٍ». ** (تفسير القمّي : جُزء ٢ صَفْحَة ٣٥٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٨٩ حَدِيث ٣)

* [...] អាល់-ស្ត្រីខ្លីក្តី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នៅលើទ្វារឋានសួគ៌មានចារថា "ការឲ្យខ្លីត្រូវគុណនឹងដប់ប្រាំបី ការបរិច្ចាគទានគុណនឹងដប់ នេះពីព្រោះការឲ្យខ្លីបានតែលើបណ្តាអ្នកខ្វះខាតទេ ឯការបរិច្ចាគជូនកាល បានទៅក្នុងដៃអ្នកផ្សេងពីអ្នកខ្វះខាត ។" (تفسير القمّي 2: 350)

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ - أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾

១៩. ជនដែលមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះហ្វីនិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ជនទាំងនោះជាសច្ចការីនិងជាទុក្ខរៈបុគ្គល (អ្នកបូជាជីវិតដើម្បីសាសនា) សម្រាប់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។ ពួកគេនឹងបានរង្វាន់និងរស្មីពួកគេ ។ រីឯជនដែលអសទ្ធា ដែលបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញាយើង ជនទាំងនោះជាកនក្តីនរកដែលឆេះសន្ទោសន្ទៅ ។

***

លោកអ៊ីបន្ត អាប់បាស់បានថ្លែងថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ជាសច្ចការីនិងជាទុក្ខរ:បុគ្គល ។" (អាល់-កូតំរ៉េត្ត៍ ភាគទី ២ ហ្គាឌីដូ ១៦៦)

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុំ ១៩

أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمْرَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْجَعْفَرِيِّ عَنْ جَمِيلِ بْنِ دَرَّاجٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَرْوَانَ، عَنِ الْخَارِثِ بْنِ حَصْبِرَةَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «مَا مِنْ شَيْعَتِنَا إِلَّا صَدِيقٌ شَهِيدٌ».

[...] អាល់-ហ្គាឌីដូ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាល់ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ស្តីអាយ៉ាស្កុំយើង عليهم السلام ពុំមែនអ្នកណាក្រៅពី ទុក្ខរ:បុគ្គលពិតប្រាកដទេ ។"

قَالَ: قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، أَيْ يَكُونُ ذَلِكَ وَ عَامَّتُهُمْ بِمَوْتُونَ عَلَى فُرْشِهِمْ؟ فَقَالَ: «أَمَا تَتْلُو كِتَابَ اللَّهِ فِي الْحَدِيدِ: ”وَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَ الشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ“» قَالَ: فَقُلْتُ: كَأَنِّي لَمْ أَقْرَأْ هَذِهِ الْآيَةَ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَطُ. قَالَ: «لَوْ كَانَ لَيْسَ إِلَّا كَمَا تَقُولُونَ كَانَ الشُّهَدَاءُ قَلِيلًا».** (المحاسن : صَفْحَة ١٦٣ حَدِيث ١١٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٩٠ حَدِيث ٢)

ខ្ញុំបានថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ! នឹងទៅជាដូច្នោះបានដូចម្តេចទៅ ចុះពួកគេភាគច្រើនដែលស្លាប់នៅលើគ្រែដេកនោះ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "លោកមិនបានសូត្រព្រះមហាក្សត្រិយ៍អស់ឡោះហ្ន៎ទេ ក្នុងសូរ្យវិញ្ញាណ អាល់-ហ្គាឌីដូ [៥៧:១៩] ជនដែលមានសទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ជនទាំងនោះជាអ្នកសច្ចការីនិងជាទុក្ខរ:បុគ្គល សម្រាប់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ"? ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំដូចជាមិនដែលបានសូត្រអាយ៉ាស្កុំនេះសោះក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ទេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បើទុក្ខរ:បុគ្គលដូចអស់លោកថាមែននោះ នឹងមានទុក្ខរ:បុគ្គលតិចណាស់ ។" (المحاسن: 115/163)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ أَبِي يُوسُفَ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عَاصِمٍ، عَنْ مِنْهَالِ الْقُصَّابِ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَدْعُ اللَّهَ لِي بِالشَّهَادَةِ؟ فَقَالَ: «إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَشَهِيدٌ حَيْثُ مَاتَ، أَوْ مَا سَمِعْتَ قَوْلَ اللَّهِ فِي كِتَابِهِ: ”وَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَ الشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ“».** (المحاسن : جُزْء ٢ صَفْحَة ١٦٤ حَدِيث ١١٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٩٠ حَدِيث ٣)

[...] មិនហ្នាល អាល់-ក្លីស្កុំបានថាខ្ញុំបានទូលអាច អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជួយបូងស្ទឹងសូមអស់ឡោះហ្ន៎ឲ្យទូលបង្គំបានទៅជាទុក្ខរ:បុគ្គលបានទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាទុក្ខរ:បុគ្គលទោះអ្នកនោះស្លាប់នៅទីណាក៏ដោយ ។ លោកមិនបានឮព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គទេ [៥៧:១៩] ជនដែលមានសទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ជនទាំងនោះជាអ្នកសច្ចការីនិងជាទុក្ខរ:បុគ្គល សម្រាប់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ"?" (المحاسن: 117/164)

***

وَ عَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ الْمُقَرَّبِيِّ بِإِسْنَادِهِ، عَنْ رَجَالِهِ، مَرْفُوعاً إِلَى أَبِي أَيُّوبَ الْأَنْصَارِيِّ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «الْصِّدِّيقُونَ ثَلَاثَةٌ: حَزَقِيْلُ مُؤَمَّرٌ آلِ فِرْعَوْنَ، وَ حَبِيبٌ صَاحِبُ آلِ يَسَّ، وَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ هُوَ أَفْضَلُ الثَّلَاثَةِ».** (تأويل الآيات : جُزء ٢ صَفْحَة ٦٦٤ حَدِيث ١٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٩١ حَدِيث ٥)

[...] អាចិ អែយូប អាន់-អាន់ស៊ីវីបានថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "សច្ចៈការីមានបីនាក់ គឺ៖ ហ្ន៎ស៊ីដិក អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាម្នាក់ក្នុងចំណោមប្រជាជាតិហ្វែរេនីស, ហ្ន៎បឺប សាវករបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋានយ៉ាស៊ីន (آل يس), អាឡី^{صلوات الله عليه وآله} បឺន អាចិ ត្ថុលីប^{صلوات الله عليه وآله} ជាបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់ជាងគេក្នុងចំណោមបុគ្គលទាំងបីរូបនេះ ។" (17 /664 :2) (تأويل الآيات : 1)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْمُفَضَّلِ الْبَصْرِيِّ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ صُهَيْبٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ آبَائِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «هَبَطَ عَلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَلَكٌ لَهُ عِشْرُونَ أَلْفَ رَأْسٍ،

អាបាដូ បឺន ស្និហ្នែបបានតំណាលតមកពីយ៉ាក្នុហ្វារ^{صلوات الله عليه وآله} បឺន មូហ្នាម៉ាដូ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលមានវចនៈតមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលមានវចនៈតមកពីព្រះបុប្ផការី^{عليه السلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលមានវចនៈថា៖ "ទេវតាមួយអង្គដែលមានក្បាលម្ភៃពាន់បានចុះមកជួបវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ។"

[...] وَ الْمَلِكُ يُقَالُ لَهُ مُحَمَّدٌ، فَإِذَا بَيْنَ مَنْكِبَيْهِ مَكْتُوبٌ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ، عَلِيُّ الصِّدِّيقُ الْأَكْبَرُ، فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): حَبِيبِي مُحَمَّدُ، [مُنْدٌ] كَمْ هَذَا مَكْتُوبٌ بَيْنَ مَنْكِبَيْكَ؟ قَالَ: مِنْ قَبْلِ أَنْ يَخْلُقَ اللَّهُ آدَمَ بِأَتْنِي عَشَرَ أَلْفَ عَامٍ».** (تأويل الآيات : جُزء ٢ صَفْحَة ٦٦٤ حَدِيث ١٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٩١ حَدِيث ٦)

ទេវតាអង្គនេះមានឈ្មោះថាម៉ាស្នូមូដូ ។ នៅចន្លោះស្នាព្រះអង្គមានចារថា៖ "ពុំមានព្រះផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ឡើយ ។ មូហ្នាម៉ាដូ^{صلوات الله عليه وآله} ជាព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} របស់អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ។ អាឡី^{صلوات الله عليه وآله} ជាសច្ចការីធំបំផុត (الصِّدِّيقُ الْأَكْبَرُ) ។" ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} បានសួរទេវតាថា៖ "ម៉ាស្នូមូដូជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} អើយ ! តាំងពីកាលណាមកម៉្លេះដែលអក្សរចំណារនេះត្រូវចារត្រង់ចន្លោះស្នាព្រះអង្គ ?" ទេវតាបានទូលថា៖ "តាំងពីមុនអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} បានបង្កើតអាដាំ^{عجل الله فرجه} ដប់ពីរពាន់ឆ្នាំម៉្លេះ ។" (18 /664 :2) (تأويل الآيات : 2)

***

وَ عَنِ الْحَارِثِ بْنِ الْمَغِيرَةِ، قَالَ: كُنَّا عِنْدَ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «الْعَارِفُ مِنْكُمْ بِهَذَا الْأَمْرِ الْمُنْتَظَرُ لَهُ، الْمُحْتَسِبُ فِيهِ الْحَيْرِ، كَمَنْ جَاهَدَ وَ اللَّهُ مَعَ قَائِمِ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِسَيِّفِهِ». ثُمَّ قَالَ: «بَلْ وَ اللَّهُ كَمَنْ جَاهَدَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، [بِسَيِّفِهِ]» ثُمَّ قَالَ الثَّلَاثَةَ: «بَلْ وَ اللَّهُ كَمَنْ اسْتَشْهَدَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي فُسْطَاطِهِ، وَ فِيكُمْ آيَةٌ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ».

អាល់-ហ្គាផ៊ីដូ បឺន អាល់-មូគីរ៉ាបានថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាចិ យ៉ាក្នុហ្វារ^{صلوات الله عليه وآله} កាលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមអស់លោកដែលយល់រឿងនេះ (រឿងអាល់-ក្នីអ៊ីម^{عجل الله فرجه}) ហើយរង់ចាំរឿងនេះ (គឺចាំអាល់-ក្នីអ៊ីម^{عجل الله فرجه}) គេនឹងរាប់ផលបុណ្យ (គឺសេចក្តីល្អ) ក្នុងរឿងនេះទុកឲ្យអ្នកនោះ

ដូចអ្នកប្រយុទ្ធដោយដាវនៅក្បែរអាល់-ក្លីអ៊ីម عجل الله فرجه ដែលជាពេទ្យបុត្រាជនគ្នា صلوات الله عليه والسalam របស់មូហាំម៉ាដ صلوات الله عليه وآله وسلم អញ្ជឹងដែរ សូមស្ស៊ីចំពោះអាល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسalam មានវចនៈថា៖ "មែនហើយ ដូចជាអ្នកនោះបានប្រយុទ្ធដោយដាវនៅក្បែររ៉ស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسalam មានវចនៈជាលើកទីបីថា៖ "មែនហើយ សូមស្ស៊ីចំពោះអាល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل ដូចបុគ្គលដែលបានធ្វើទុក្ខរៈកម្មនៅក្បែររ៉ស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم នៅក្នុងជំរំរបស់ខ្លួន ។ មានអាយ៉ាស្តម្ភមកពីព្រះគម្ពីរអាល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل ចែងអំពីអស់លោក ។"

قُلْتُ: وَ أَيُّ آيَةٍ، جُعِلْتُ فِدَاكَ؟ قَالَ: «قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ «الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَ الشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ»» [قُم] قَالَ: «صِرْتُمْ وَ اللَّهُ صَادِقِينَ [شُهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّكُمْ]». ** (مجمع البيان : جزء ٩ صَفْحَة ٣٥٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٩١ حديث ٨)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسalam អាយ៉ាស្តម្ភណា ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسalam មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអាល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل [៥៧:១៩] ជនដែលមានសទ្ធាចំពោះអាល់ឡោះហ្គ័រនិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ជនទាំងនោះជាអ្នកសច្ចាការីនិងជាទុក្ខរៈបុគ្គល សម្រាប់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسalam មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអាល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل ! អស់លោកទាំងអស់គ្នា (ស្តីអ្នាស្ត) នឹងទៅជាសច្ចាការី ជាទុក្ខរៈបុគ្គលសម្រាប់ព្រះម្ចាស់ عز وجل របស់អស់លោក ។" (مجمع البيان 9: 359)

***

شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيُّ، قَالَ: رَوَى صَاحِبُ كِتَابِ (البِشَارَاتِ) مَرْفُوعًا إِلَى الحُسَيْنِ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: قُلْتُ لِأبي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): جُعِلْتُ فِدَاكَ، فَكَبَّرَ سِتِّي، وَ دَقَّ عَظْمِي، وَ اقْتَرَبَ أَجْلِي، وَ قَدْ خُفْتُ أَنْ يَدْرِكَنِي قَبْلَ هَذَا الأَمْرِ المَوْتُ.

[...] អាល់-ហ្វាត្វីដូ ប៊ីន អាហ្វិ ហ្វាស្តាស្តបានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានថាខ្ញុំបានទូល អាហ្វិ អ្នកបង្គុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسalam ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسalam ! ទូលបង្គំចាស់ហើយ ឆ្អឹងទូលបង្គំស្តើង កាលកំណត់ទូលបង្គំជិតមកដល់ហើយ ទូលបង្គំក្រែងតែបានឃើញការស្លាប់មុនបានឃើញរឿងនេះ (អាល់-ក្លីអ៊ីម عجل الله فرجه) ។"

قَالَ: فَقَالَ لِي «يَا أَبَا حَمْرَةَ، [أ] وَ مَا تَرَى الشَّهِيدَ إِلاَّ مَنْ قُتِلَ؟» قُلْتُ: نَعَمْ، جُعِلْتُ فِدَاكَ. فَقَالَ لِي: «يَا أَبَا حَمْرَةَ، [ب] مَنْ آمَنَ بِنَا، وَ صَدَّقَ حَدِيثَنَا، وَ انْتَظَرَ أَمْرَنَا، كَانَ كَمَنْ قُتِلَ تَحْتَ رَايَةِ القَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، بَلْ وَ اللَّهُ تَحْتَ رَايَةِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله)». ** (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٦٦٥ حديث ٢١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٩١ حديث ٩)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسalam មានវចនៈថា៖ "អាហ្វិ ហ្វាស្តាស្តអើយ ទុក្ខរៈបុគ្គលឃើញអ្វីក្រៅពីការសម្លាប់ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسalam !" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسalam បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "អាហ្វិ ហ្វាស្តាស្តអើយ ! អ្នកណាដែលជឿយើង عليهم السلام ដែលព្រមទទួលយកហ្វាត្វីដូយើង عليهم السلام និងរង់ចាំបញ្ហាយើង عليهم السلام អ្នកនោះប្រៀបបាននឹងបុគ្គលដែលត្រូវសម្លាប់ក្រោមទង់របស់អាល់-ក្លីអ៊ីម عجل الله فرجه ។ មែនហើយសូមស្ស៊ីចំពោះអាល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم ក្រោមទង់របស់រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم ។" (21 / 665 : 2) (تأويل الآيات 2)

***

وَ عَنْ أَبِي بصيرٍ قَالَ: قَالَ [لِي] [الإمام الصادق] (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا أَبَا مُحَمَّدٍ، إِنَّ المَيِّتَ عَلَى هَذَا الأَمْرِ شَهِيدٌ» قَالَ: قُلْتُ: جُعِلْتُ

فِدَاكَ، وَ إِنَّ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ؟ قَالَ: [«وَ إِنَّ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ، فَإِنَّهُ حَيٌّ يُرْزَقُ»].** (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٦٦٦ حَدِيث ٢٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٢٩١ حَدِيث ١٠)

អាច្ចិ បាស្រៀវបានថា អ៊ីម៉ាស្ត្រិក្ខ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "អាច្ចិ មូហ្គាំម៉ាដូអ៊ីយ អ្នកស្លាប់ក្នុងរឿងនេះជា ទុក្ខរ:បុគ្គល ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលិកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ! បើគេស្លាប់ក្នុងគ្រែ ដេក ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទោះបីអ្នកនោះស្លាប់នៅលើគ្រែដេកក៏ដោយ ។ ដូច្នោះអ្នកនោះ មានជីវិត ត្រូវគេទ្រទ្រង់ ។" (22 /666 :2) (تأويل الآيات 22 /666 :2)

***

عنه عن ابن مسكان عن مالك الجهمي قال قال لي أبو عبد الله (عليه السلام) يا مالك أ ما ترصون أن تقيموا الصلاة و تؤثوا الزكاة و تكفوا و تدخلوا الجنة يا مالك إنه ليس من قوم ائتموا بإمام في الدنيا إلا جاء يوم القيامة يلعنهم و يلعنونه إلا أنتم و من كان على مثل حالكم يا مالك إن الميت و الله منكم على هذا الأمر كشهد بمنزلة الضارب بسيفه في سبيل الله. (الكافي : جزء ٨ صَفْحَة ١٤٦ حَدِيث ١٢٢)

[...] ម៉ាលិក អាល់-យូហ្គានីបានថា អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "ម៉ាលិកអ៊ីយ លោក មិនសប្បាយចិត្តទេដែលលោកធ្វើនមស្ការ ដែលបរិច្ចាគស្លាកាត់ ដែលទប់ខ្លួននិងដែលបានចូលឋាន សួគ៌ ? ម៉ាលិកអ៊ីយ មនុស្សដែលបានតាមអ៊ីម៉ាកាលនៅក្នុងឋានលោកនេះ អ៊ីម៉ានោះ (គឺអ៊ីម៉ារបស់ពួក គេ) នឹងមក នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ដោយប្រទេចផ្កាសាពួកគេ ឯពួកគេក៏ប្រទេចផ្កាសាអ៊ីម៉ានោះដែរ លើក លែងតែលោកនិងបុគ្គលដែលដូចលោកទេ ។ ម៉ាលិកអ៊ីយ សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកស្លាប់ ក្នុងចំណោមអស់លោកដែលស្ថិតនៅក្នុងរឿងនេះ (រឿងអាល់-ក្វីអ៊ីម^{عجل الله فرجه}) អ្នកស្លាប់នោះជាទុក្ខរ:បុគ្គល ក្នុងឋានៈជាអ្នកប្រយុទ្ធដោយដារនៅលើព្រះមាតិកាអស់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (122 /146 :8) (الكافي 8 /122 :146)

***

ابن بابويه: عن أبيه، بإسناده يرفعه إلى أبي بصير و محمد مسلم، قال: قال أبو عبد الله (عليه السلام): حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ جَدِّي، عَنْ آبَائِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): «أَنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَّمَ أَصْحَابَهُ فِي مَجْلِسٍ وَاحِدٍ أَرْبَعِمِائَةَ بَابٍ مِنَ الْعِلْمِ، مِنْهَا قَوْلُهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِحْذَرُوا السَّفَلَةَ، فَإِنَّ السَّفَلَةَ مَنْ لَا يَخَافُ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ، لِأَنَّ فِيهِمْ قَتْلَةَ الْأَنْبِيَاءِ، وَ فِيهِمْ أَعْدَاؤُنَا.

[...] អាច្ចិ បាស្រៀវនិងមូហ្គាំម៉ាដូ មុស្លីមបានថា អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះអយ្យកោ ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានតំណាលតមកពីព្រះ បុព្វបុរស^{عليهم السلام} របស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្ហាត់បង្រៀនសាវក ទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងមួយអង្គប្រជុំ នូវតម្រិះវិជ្ជាបួនរយទ្វារ ។ នេះគឺអ្វីដែលចេញមកពី អភិវាទព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺ៖ "ចូរប្រយ័តមនុស្សលាមក (السَّفَلَة) ព្រោះមនុស្សលាមកមិនខ្លាចអស់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេពីព្រោះពួកគេមួយចំនួនបានសម្លាប់ព្រះសាស្តា^{عليهم السلام} សត្រូវយើងនៅក្នុងចំណោមពួកគេ ។"

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى اطَّلَعَ عَلَى الْأَرْضِ فَاحْتَارَنَا، وَ اخْتَارَ لَنَا شَيْعَةً يَنْصُرُونَنَا وَ يَفْرَحُونَ لَفَرْحَانَا، وَ يَحْزَنُونَ لِحُزْنِنَا، وَ يَبْدُلُونَ أَمْوَالَهُمْ وَ أَنْفُسَهُمْ فِينَا [أَوْلِيَاكَ مِنَّا] وَ إِلَيْنَا، وَ مَا مِنَ الشَّيْعَةِ عَبْدٌ يُقَارِفُ أَمْرًا نَهَيْنَاهُ عَنْهُ فَلَا يَمُوتُ حَتَّى يُبْتَلَى بِبَلِيَّةٍ مَحْصُصُ فِيهَا دُنُوبُهُ، إِمَّا فِي مَالِهِ، أَوْ وُلْدِهِ، أَوْ فِي نَفْسِهِ حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَ مَا لَهُ ذَنْبٌ، وَ إِنَّهُ لَيَبْقَى عَلَيْهِ الشَّيْءُ مِنْ دُنُوبِهِ فَيُشَدَّدُ [بِهِ] عَلَيْهِ عِنْدَ مَوْتِهِ،

អល់ឡោះហ្វ័ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ពិនិត្យមើលផែនដី ។ ព្រះអង្គបានជ្រើសរើសយើង عليهم السلام ហើយបានជ្រើសរើសស្ត្រីអាស៊ុយយើង عليهم السلام ឲ្យយើង عليهم السلام ។ ពួកគេជួយជ្រោមជ្រែងយើង عليهم السلام ។ ពួកគេសប្បាយចិត្តពេលឃើញយើង عليهم السلام មានសេចក្តីសុខ ។ ពួកគេកើតទុក្ខពេលឃើញយើង عليهم السلام មានទុក្ខ ។ ពួកគេលះបង់ទ្រព្យនិងជីវិតដើម្បីយើង عليهم السلام ។ ពួកគេចេញពីយើង عليهم السلام និងទៅរកយើង عليهم السلام ។ ពុំមានបាវស្ត្រីអាស៊ុយណាមួយចូលជិតរឿងណាមួយដែលយើង عليهم السلام បានហាមចូលជិតនោះទេ ។ ដរាបណាបាវស្ត្រីអាស៊ុយនោះមិនទាន់ត្រូវសាកល្បងដោយវិបត្តិភ័យណាមួយទេ ដរាបនោះបាវស្ត្រីអាស៊ុយនោះមិនទាន់ស្លាប់ទេ ។ នៅក្នុងអំឡុងពេលនេះឯងដែលគេពិនិត្យពិចារណាហុសទាំងឡាយរបស់បាវស្ត្រីអាស៊ុយនោះ ។ វិបត្តិភ័យនោះអាចកើតមកពីទ្រព្យ មកពីកូនៗ ឬមកពីខ្លួនឯង រហូតដល់បាវស្ត្រីអាស៊ុយនោះបានជួបអល់ឡោះហ្វ័ عليهم السلام នឹងមិនមានបាបលើខ្លួនបាវស្ត្រីអាស៊ុយនោះទេ ។ ចំណែកឯបាវស្ត្រីអាស៊ុយណាដែលនៅមានសល់បាបជាប់ខ្លួន បាវស្ត្រីអាស៊ុយនោះនឹងជួបប្រទះសេចក្តីលំបាកនៅពេលស្លាប់ ។

وَالْمَيْتَ مِنْ شَيْعَتِنَا صَدِيقٌ شَهِيدٌ صَدَقَ بِأَمْرِنَا، وَ أَحَبَّ فِينَا، وَ أَبْغَضَ فِينَا، يُرِيدُ بِذَلِكَ وَجْهَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، مُؤْمِنٌ بِاللَّهِ وَ رَسُولُهُ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَ الشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ هُمْ أَجْرُهُمْ وَ نُورُهُمْ» * (الخصال: صَفْحَة ٦٣٥ حَدِيث ١٠، تَأْوِيل الآيات: جُزْء ٢ صَفْحَة ٦٦٧ حَدِيث ٢٥، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة: ٢٩٢ حَدِيث (١٣)

អ្នកស្លាប់ក្នុងស្ត្រីអាស៊ុយយើង عليهم السلام គឺជាអ្នកសច្ចាការី ជាទុក្ខរៈបុគ្គល ដែលបានប្តេជ្ញាទទួលស្គាល់រឿងយើង عليهم السلام ។ អ្នកនោះស្រឡាញ់ក៏ព្រោះតែទាក់ទងនឹងយើង عليهم السلام ស្អប់ក៏ព្រោះតែទាក់ទងនឹងយើង عليهم السلام ។ អាស្រ័យហេតុនេះ អ្នកនោះនឹងត្រឡប់ទៅជួបអល់ឡោះហ្វ័ عليهم السلام វិញក្នុងឋានៈជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ចំពោះអល់ឡោះហ្វ័ عليهم السلام និងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ عليهم السلام ។ អល់ឡោះហ្វ័ عليهم السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥៧:១៩] ជនដែលមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះហ្វ័ عليهم السلام និងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ជនទាំងនោះជាសច្ចាការីនិងជាទុក្ខរៈបុគ្គល សម្រាប់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។ ពួកគេនឹងបានរង្វាន់និងរស្មីពួកគេ ។"

(الخصال: 10/635, تأويل الآيات 2: 25/667)

***

ابْنُ بَابُوَيْهٍ، فِي (فَصَائِلِ الشَّيْخَةِ): عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: « قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ يُؤْتَى بِأَقْوَامٍ عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ، تَنَالُوا وَجُوهَهُمْ كَالْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ، يَعْطُهُمُ الْأَوْلُونَ وَ الْأَخْرُونَ، ثُمَّ سَكَتَ، ثُمَّ أَعَادَ الْكَلَامَ ثَلَاثًا.

[...] មូអាវីយ៉ាស៊ុ ប៊ីន អាម៉ារបានតំណាលតមកពី យ៉ាក្កុហ្វារ ប៊ីន មូហ្គាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله ដែលមានវចនៈតមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ عليه وآله ដែលមានវចនៈតមកពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ عليه وآله ដែលមានវចនៈថា "វិស្វលុលឡោះហ្វ័ عليهم السلام មានព្រះវចនៈថា៖ "នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ពួកគេនឹងមកជាមួយមនុស្សមួយក្រុមនៅលើវេទិកាពន្លឺ ។ មុខពួកគេចាំងដូចខែក្នុងយប់ពេញបូណ៌មី ។ ជនមុនៗនិងជនក្រោយៗនឹងច្រណែនពួកគេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ស្ងាត់មាត់ ។ បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ថាសាឡើងវិញបីដង ។

فَقَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ: يَا أَبِي أَنْتَ وَ أُمِّي، هُمُ الشُّهَدَاءُ؟ قَالَ: هُمُ الشُّهَدَاءُ، وَ لَيْسَ هُمُ الشُّهَدَاءُ الَّذِينَ تَنْظُنُونَ؟ قَالَ: هُمُ الْأَنْبِيَاءُ؟ قَالَ:

هُمْ الْأَنْبِيَاءُ، وَ لَيْسَ هُمْ الْأَنْبِيَاءَ الَّذِينَ تَطُنُّونَ؟ قَالَ: هُمْ الْأَوْصِيَاءُ؟ قَالَ: هُمْ الْأَوْصِيَاءَ الَّذِينَ تَطُنُّونَ،

អ្វីម៉ារ ប៊ិន អាល់-ខ្ញុំត្រូវបានទូលថា៖ "សូមឲ្យឪពុកនិងម្តាយទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ពួកគេជាទុក្ខរ:បុគ្គលមែនទេ?" ព្រះអង្គ عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "ពួកគេជាទុក្ខរ:បុគ្គល តែមិនមែនជាទុក្ខរ:បុគ្គលដូចលោកគិតនោះទេ ។" គាត់បានទូលថា៖ "ពួកគេជាព្រះសាស្តា عليه السلام មែនទេ?" ព្រះអង្គ عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "ពួកគេជាព្រះសាស្តា عليه السلام ដូចលោកគិតនោះទេ ។" គាត់បានទូលថា៖ "ពួកគេជាអ្នកស្នងតំណែង عليهم មែនទេ?" ព្រះអង្គ عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "ពួកគេជាអ្នកស្នងតំណែង عليهم ដូចលោកគិតនោះទេ ។"

قَالَ: فَمِنْ أَهْلِ السَّمَاءِ أَوْ مِنْ أَهْلِ الْأَرْضِ؟ قَالَ: هُمْ [مِنْ] أَهْلِ الْأَرْضِ، قَالَ: فَأَحْبِبْنِي مَنْ هُمْ؟ قَالَ: فَأَوْمَأَ يَبْدِيهِ إِلَى عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: هَذَا وَ شِيعَتُهُ، مَا يُبْعِضُهُ مِنْ فَرِيضٍ إِلَّا سَفَاحِيٌّ، وَ لَا مِنْ الْأَنْصَارِ إِلَّا يَهُودِيٌّ، وَ لَا مِنْ الْعَرَبِ إِلَّا دَعِيٌّ، وَ لَا مِنْ سَائِرِ النَّاسِ إِلَّا شَقِيٌّ، يَا عُمَرُ كَذَبَ مَنْ زَعَمَ أَنَّهُ يُحِبُّنِي وَ يُبْغِضُ هَذَا». ** (فضائل الشيعة : صَفْحَة ٦٧ حَدِيث ٢٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٩٣ حَدِيث ١٥)

គាត់បានទូលថា៖ "តើពួកគេមកពីលើមេឃ ឬមកពីលើផែនដី?" ព្រះអង្គ عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "ពួកគេជាជនរស់នៅលើផែនដី ។" គាត់បានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ عليه وآله ប្រាប់ទូលបង្គំផងថា តើពួកគេជាអ្នកណា?" ព្រះអង្គ عليه وآله ចម្កុលទៅអាឡី صلوات الله عليه والسلام ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "បុគ្គលនេះ صلوات الله عليه والسلام និងស្និទ្ធស្នាលរបស់គេ صلوات الله عليه والسلام ។ មិនមានអ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកគូរិយស្និទ្ធស្នាលទេ រៀបលែងតែជនឧក្រិដ្ឋ ។ ក្នុងចំណោមអ្នកជំនួយ (ពួកអាន់ស្វារ) ដ៏ដូច្នោះដែរ រៀបលែងតែពួកយ៉ាហ្វិឌី ។ ក្នុងចំណោមពួកអារ៉ាប់ក៏ដូច្នោះដែរ រៀបលែងតែបុគ្គលដែលជាកូនក្រៅខាន់ស្លា (دعِيٌّ) ។ មនុស្សឯទៀតក៏ដូច្នោះដែរ រៀបលែងតែមនុស្សអាក្រក់ ។ អ្វីម៉ារអើយ អ្នកណាដែលអះអាងថាខ្លួនស្រឡាញ់ខ្ញុំ عليه وآله តែស្អប់បុគ្គលនេះ صلوات الله عليه والسلام អ្នកនោះជាមនុស្សកុហក ។" (فضائل الشيعة: 25 /67)

***

مَوْفِقُ بْنُ أَحْمَدَ: يَرْفَعُهُ إِلَى ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: سَأَلَ قَوْمَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): فِيمَنْ نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ؟ قَالَ: «إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمِدَ لُؤَاءَ مِنْ نُورِ أَبْيَضٍ، وَ نَادَى مُنَادٍ: لَيْتُمْ سَيِّدُ الْوَصِيِّينَ وَ مَعَهُ الَّذِينَ آمَنُوا بَعْدَ بَعْثِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَيَقُومُ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَيُعْطَى اللُّؤَاءَ مِنَ النُّورِ الْأَبْيَضِ بِيَدِهِ، وَ تَحْتَهُ جَمِيعُ السَّابِقِينَ الْأَوَّلِينَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ، لَا يُخَالِطُهُمْ غَيْرُهُمْ، حَتَّى يَجْلِسَ عَلَى مِنْبَرٍ مِنْ نُورِ رَبِّ الْعَرْزَةِ، وَ يُعْرَضُ الْجَمِيعُ عَلَيْهِ رَجُلًا رَجُلًا، فَيُعْطِيهِ أَجْرَهُ وَ نُورَهُ،

[...] អ៊ីបនូ អាប់បានសំដៅថាមនុស្សមួយក្រុមបានសួរព្រះសាស្តា عليه وآله ថា៖ "តើអាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើអ្នកណា?" ព្រះអង្គ عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ អ្នកប្រកាសម្នាក់នឹងស្រែកប្រកាសដោយកាន់ទង់ពន្លឺសថា៖ "ចូរព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام របស់ព្រះឧត្តរាធិការ عليهم ទាំងឡាយងើបឡើង ។ ចូរអ្នកប្រកែកទាំងឡាយបន្ទាប់ពីគេបានចាត់បញ្ជូនម្នាក់ម៉ាដូ عليه وآله មកនោះងើបឡើងជាមួយព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام ។" អាឡី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្រីលីប عليه وآله នឹងងើបឡើង ។ គេនឹងឲ្យទង់ពន្លឺសទៅក្នុងដៃព្រះអង្គ عليه وآله ។ នៅក្រោមទង់នោះនឹងមានជនមុខគេបង្អស់ក្នុងចំណោមជនមុនទេដែលជាអ្នកកៀសខ្លួន (المهاجرين) និងអ្នកជំនួយ (الانصار) ។ មិនមានអ្នកផ្សេងចូលរួមជាមួយពួកគេទេ លុះព្រះអង្គ

បានអង្គុយលើវេទិកាពន្លឺរបស់ព្រះម្ចាស់ រហូតដល់ព្រះកិត្តិយស ។ ពួកគេទាំងអស់គ្នានឹងត្រូវបង្ហាញចំពោះ
ព្រះអង្គ ពីម្នាក់ទៅម្នាក់ ។ ព្រះអង្គ នឹងឲ្យរងនឹងពន្លឺរបស់ពួកគេទៅពួកគេ ។

فَإِذَا آتَىٰ عَلَىٰ آخِرِهِمْ قِيلَ لَهُمْ: قَدْ عَرَفْتُمْ صِفَتَكُمْ وَ مَنَازِلَكُمْ فِي الْجَنَّةِ، إِنَّ رَبَّكُمْ يَقُولُ: إِنَّ لَكُمْ عِنْدِي مَغْفِرَةً وَ أَجْرًا عَظِيمًا يَغْنِي الْجَنَّةَ،
فَيَقُومُ عَلَيَّ وَ الْقَوْمُ تَحْتَ لَوَائِهِ مَعَهُ يَدْخُلُ بِهِمُ الْجَنَّةَ، ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَىٰ مَنْبَرِهِ، فَلَا يَزَالُ يُعْرَضُ عَلَيْهِ جَمِيعُ الْمُؤْمِنِينَ، فَيَأْخُذُ نَصِيْبَهُ مِنْهُمْ إِلَىٰ
الْجَنَّةِ، وَ يُنَزِّلُ أَقْوَامًا عَلَى النَّارِ، فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: ”وَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَ الشَّهَادَةُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَ
نُورُهُمْ“ يَغْنِي السَّابِقِينَ الْأَوَّلِينَ [مِنَ] الْمُؤْمِنِينَ وَ أَهْلِ الْوَلَايَةِ ”وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ“ يَغْنِي كَفَرُوا وَ
كَذَّبُوا بِالْوَلَايَةِ وَ بِحَقِّ عَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». ** (مناقب ابن المغازلي : صَفْحَة ٣٢٢ حَدِيث ٣٦٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥
صَفْحَة : ٢٩٤ حَدِيث ١٨)

លុះបានដល់បុគ្គលក្រោយគេបង្អស់ គេនឹងប្រកាសប្រាប់ពួកគេថា៖ "ពួកអ្នកបានស្គាល់គុណសម្បត្តិ
របស់ពួកអ្នកនិងលំនៅដ្ឋានរបស់ពួកអ្នកក្នុងឋានសួគ៌ហើយ ។ ព្រះម្ចាស់ ពួកអ្នកមានព្រះបន្ទូលថា៖
"សម្រាប់អញ ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាបានទទួលការលើកលែងទោសនិងរងនឹងជំហុស ។" មានន័យថាឋាន
សួគ៌ ។ អាល្លឺ រឹងដើបឡើង ជនទាំងឡាយដែលនៅក្រោមទង់នឹងនៅជុំជាមួយព្រះអង្គ ហើយ
ព្រះអង្គ ចូលក្នុងឋានសួគ៌ជាមួយពួកគេ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ នឹងត្រឡប់មកកាន់វេទិកាព្រះអង្គ
វិញ ។ ដូច្នេះពួកគេមិនឈប់នាំបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមកបង្ហាញព្រះអង្គ ទេ ។ ព្រះអង្គ
នឹងឲ្យចំណែករបស់ពួកគេទៅពួកគេ ហើយនាំពួកគេទៅក្នុងឋានសួគ៌ ហើយព្រះអង្គ នឹងនាំ
ជនទៀតចូលក្នុងភ្លើង ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហានិងខ្ពស់ [៥៧:១៩] ជនដែលមានសទ្ធា
ចំពោះអល់ឡោះហ្គាំនិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ជនទាំងនោះជាសច្ចការីនិងជាទុក្ខរៈបុគ្គល សម្រាប់
ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។ ពួកគេនឹងបានរងនឹងស្នើពួកគេ មានន័យថាជនមុខគេបង្អស់ក្នុងចំណោមជនមុន
គេបង្អស់ដែលជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ដែលជាអ្នកតាមវិទ្យាយ៉ាស្តុ រីឯជនដែលអសទ្ធា ដែលបដិសេធ
បណ្តាព្រះសញ្ញាយើង ជនទាំងនោះជាកនភ្លើងនរកដែលឆេះសន្ទោសន្ទៅ ។ មានន័យថាបដិសេធ
និងប្រកែកជំទាស់វិទ្យាយ៉ាស្តុនិងសិទ្ធិរបស់អាល្លឺ ។" (369 /322) (مناقب ابن المغازلي: 369 /322)

أَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ
أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيحُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ
وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَتْعٌ الْعُرُورِ ﴿٥٧﴾

២០. ចូរពួកអ្នកដឹងថាជីវិតលោកនេះគ្រាន់តែជាសេចក្តីកម្សាន្តនិងជាល្បែង ជាគ្រឿងលំអអតតខ្លឹមសារ
ជាអំនួត ជាការប្រណាំងប្រជែងទ្រព្យសម្បត្តិនិងកូនចៅ ប្រៀបបាននឹងទឹកភ្លៀងដែលធ្វើឲ្យរុក្ខជាតិ
លាស់ បណ្តាលឲ្យពួកបដិសេធសទ្ធាពេញចិត្ត បន្ទាប់ពីនោះវាស្រពោន អ្នកឃើញវាឡើងពណ៌
លឿង បន្ទាប់មកវាទៅជាគ្រឿងស្ងួតបាក់ខ្ទេចខ្ទី ។ នាលោកខាងមុខ នឹងមាននូវការផ្ដន្ទាទោសដ៏
តឹងរ៉ឹង នឹងមានការអភ័យទោសពីអល់ឡោះហ្គាំនិងសេចក្តីសព្វព្រះហឫទ័យ ។ ជីវិតលោកនេះ
គ្រាន់តែជាសេចក្តីត្រេកត្រអាលបញ្ឆោតទេ ។

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۗ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

២១. ចូរពួកអ្នកប្រណាំងគ្នាឆ្ពោះទៅរកការអភ័យទោសពីព្រះម្ចាស់ពួកអ្នក និងឆ្ពោះទៅរកសួនសួតិមួយដែលទូលាយដូចមេឃនិងផែនដី ត្រៀមសម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រនិងព្រះសាសនៈទូតទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ។ នេះគឺព្រះឧបការគុណរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះអង្គប្រទានវាឲ្យអ្នកណាដែលព្រះអង្គទ្រង់ប្រាថ្នា ។ អល់ឡោះហ្គ័រជាព្រះម្ចាស់នៃព្រះមេត្តាករុណាដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២០-២១

الرَّضِيُّ بِي (الْحَصَائِصِ): بِإِسْنَادٍ مَرْفُوعٍ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَدِمَ أَسْفُفُ نَجْرَانَ عَلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، إِنَّ أَرْضَنَا أَرْضٌ بَارِدَةٌ شَدِيدَةٌ الْمَوْوَنَةُ لَا تَحْتَمِلُ الْجَيْشَ، وَ أَنَا ضَامِنٌ لِحِرَاجِ أَرْضِي أَحْمَلُهُ إِلَيْكَ فِي كُلِّ عَامٍ كَمَلًا، فَكَانَ يُقَدِّمُ هُوَ بِالْمَالِ بِنَفْسِهِ وَ مَعَهُ أَعْوَانٌ لَهُ حَتَّى يُؤَقِّبَهُ بَيْتَ الْمَالِ، وَ يَكْتُئِبُ لَهُ عُمَرَ الْبِرَاءَةَ».

អាល់-វិឌីបានថ្លែងនៅក្នុង[សាត្រា]អាល់-ខ្លីស្ត្រីអ៊ុស្ត តាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់ដែលឡើងទៅដល់អាថ្ន យ៉ាត្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មូហាំម៉ាដ្ត ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាល់-ហ្គាត្រី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "សម្តេចសង្ឃនៃតំបន់ណាមួយដែលបានមកជួបអ៊ុម៉ារ ប៊ីន អាល់-ខុត្តុតូប ។ សម្តេចសង្ឃបានថា៖ "អគ្គប្រមុខរបស់អ្នកមានសទ្ធាអើយ ផែនដីយើងជាផែនដីត្រជាក់ណាស់ កងទ័ពមិនអាចអត់ទ្រាំបានទេ ។ ខ្ញុំជាអ្នកទទួលខុសត្រូវលើពន្ធលើផែនដីនេះ ខ្ញុំនាំពន្ធនេះទាំងអស់មកឲ្យលោករៀងរាល់ឆ្នាំ ។" សម្តេចសង្ឃនេះបាននាំទ្រព្យមកដោយផ្ទាល់តែម្តង ដោយមានអ្នកជំនួយមកផង ។ បុព្វជិតអង្គនេះស្មោះត្រង់ចំពោះរតនាគារសាធារណៈ ។ អ៊ុម៉ារបានចេញបង្កាន់ដៃមួយឲ្យគាត់ (បញ្ជាក់ថាបានបង់ពន្ធគ្រប់សព្វហើយ) ។

قَالَ: «قَدِمَ الْأَسْفُفُ ذَاتَ عَامٍ، وَ كَانَ شَيْخًا جَمِيلًا، فَدَعَاهُ عُمَرُ إِلَى اللَّهِ وَ إِلَى دِينِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ أَنْشَأَ يَذْكُرُ فَضْلَ الْإِسْلَامِ، وَ مَا يَصِيرُ إِلَيْهِ الْمُسْلِمُونَ مِنَ النَّعِيمِ وَ الْكَرَامَةِ، فَقَالَ لَهُ الْأَسْفُفُ: يَا عُمَرُ، أَنْتُمْ تَقْرَأُونَ فِي كِتَابِكُمْ أَنَّ [لِلَّهِ] جَنَّةٌ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ، فَأَيْنَ تَكُونُ النَّارُ؟ قَالَ: فَسَكَتَ عُمَرُ، وَ نَكَسَ رَأْسَهُ، فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - وَ كَانَ حَاضِرًا - أَجِبْ هَذَا النَّصْرَانِيَّ. فَقَالَ لَهُ عُمَرُ: بَلْ أَجِبُهُ أَنْتَ. فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَهُ: يَا أَسْفُفُ نَجْرَانَ، أَنَا أُجِيبُكَ، إِذَا جَاءَ النَّهَارُ أَيْنَ يَكُونُ اللَّيْلُ، وَ إِذَا جَاءَ اللَّيْلُ أَيْنَ يَكُونُ النَّهَارُ؟ فَقَالَ الْأَسْفُفُ: مَا كُنْتُ أَرَى [أَنَّ] أَحَدًا يُجِيبُنِي عَنْ هَذِهِ الْمَسْأَلَةِ. ثُمَّ قَالَ: مَنْ هَذَا الْفَتَى، يَا عُمَرُ؟ قَالَ عُمَرُ: هَذَا عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، حَتَّى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ ابْنُ عَمِيهِ وَ أَوَّلُ مُؤْمِنٍ مَعَهُ، هَذَا أَبُو الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَام).

ឆ្នាំនោះសម្តេចសង្ឃដែលបានមកនោះជាបុរសវ័យចំណាស់សង្ហា ។ អ៊ុម៉ារ ប៊ីន អាល់-ខុត្តុតូបបានស្នើឲ្យសម្តេចសង្ឃចូលសាសនារបស់វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អ៊ុម៉ារបានថ្លែងអំពីគុណសម្បត្តិរបស់សាសនាអ៊ីស្លាមនិងអំពីទង្វើដែលមុស្លីមធ្វើដើម្បីព្រះគុណបការធម៌និងព្រះកិត្យានុភាព ។ សម្តេចសង្ឃបានសួរគាត់ថា៖ "អ៊ុម៉ារអើយ លោកបានអាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរលោកថាអល់ឡោះហ្គ័រមាន [៥៧:២១] សួនសួតិមួយដែលទូលាយដូចមេឃនិងផែនដី ដូច្នេះតើភ្លើង (ហាននរក) នៅឯណា ?" អ៊ុម៉ារស្ងាត់មាត់

ហើយឱនក្បាល ។ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ដែលនៅទីនោះ មានវចនៈថា៖ "អ្នកកាន់សាសនាគ្រិស្តរូបនេះធ្វើឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ភ្ញាក់ផ្អើល ។" អ៊ីម៉ារបានប្រាប់អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "លោក صلوات الله عليه والسلام ឆ្លើយគាត់ទៅ ។" អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ក៏បាននិយាយជាមួយសម្តេចសង្ឃថា៖ "សម្តេចសង្ឃតំបន់ណាច្រើនអើយ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នឹងឆ្លើយលោក ។ ពេលថ្ងៃលេចឡើង តើយប់បាត់ទៅទីណា ? ពេលយប់លេចឡើង តើថ្ងៃបាត់ទៅណា ?" សម្តេចសង្ឃបានថា៖ "ខ្ញុំមិនដែលឃើញមានអ្នកណាឆ្លើយខ្ញុំអំពីសំណួរនេះទេ ។" បន្ទាប់មកគាត់បានថា៖ "អ៊ីម៉ារអើយ យុវៈបុរសរូបនេះជាអ្នកណា ?" អ៊ីម៉ារបានថា៖ "នេះគឺ អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាថ្វី ត្ថ្ថិលិប عليه السلام កូនប្រសារបស់រ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام ដែលជាកូនរបស់ឪពុកធំ عليه السلام របស់ព្រះអង្គ عليه السلام និងជាអ្នកដំបូងបង្អស់ដែលជឿព្រះអង្គ عليه السلام ។ នេះគឺឪពុករបស់អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ហ្វ្វៃសៃនី صلوات الله عليه والسلام ។"

قَالَ الْأُسْتَفْ: أَخْبِرْنِي - يَا عُمَرُ - عَنْ بُعْثَةٍ فِي الْأَرْضِ طَلَعَتْ فِيهَا الشَّمْسُ سَاعَةً، وَ لَمْ تَطْلَعْ فِيهَا قَبْلَهَا وَ لَا بَعْدَهَا؟ قَالَ عُمَرُ: سَلِ الْفَتَى، فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَنَا أُحِبُّكَ، هُوَ الْبَحْرُ حَيْثُ انْفَلَقَ لِيَنِي إِسْرَائِيلَ، فَوَقَعَتِ الشَّمْسُ فِيهِ، وَ لَمْ تَقَعْ فِيهِ قَبْلَهُ وَ لَا بَعْدَهُ، قَالَ الْأُسْتَفْ: صَدَقْتَ يَا فَتَى.

សម្តេចសង្ឃបានថា៖ "អ៊ីម៉ារអើយ សូមលោកប្រាប់ខ្ញុំមកថាកន្លែងណាមួយនៅលើផែនដីនេះដែលថ្ងៃរលើមួយម៉ោង ដែលមិនធ្លាប់ត្រូវថ្ងៃរលើទេកាលពីមុនហើយនឹងមិនត្រូវថ្ងៃរលើទេក្រោយពីនោះ ?" អ៊ីម៉ារបានថា៖ "សូរយុវជន صلوات الله عليه والسلام នេះទៅ ។" ដូច្នោះអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នឹងឆ្លើយលោក ។ នេះគឺ[បាត់]សមុទ្រ ត្រង់កន្លែងដែលវាត្រូវព្រែកឲ្យកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីល ។ ដូច្នោះថ្ងៃបានចាំងមកលើវា ។ ថ្ងៃមិនដែលបានចាំងមកលើវាទេកាលពីមុន ហើយនឹងមិនចាំងមកលើវាទៀតទេអំណឹះតទៅ ។ សម្តេចសង្ឃបានថា៖ "យុវជន صلوات الله عليه والسلام អើយ លោក صلوات الله عليه والسلام និយាយពិត ។"

ثُمَّ قَالَ الْأُسْتَفْ: أَخْبِرْنِي - يَا عُمَرُ - عَنْ شَيْءٍ فِي أَيْدِي أَهْلِ الدُّنْيَا شَبِيهُ بِبَيْتِ أَهْلِ الْجَنَّةِ؟ فَقَالَ: سَلِ الْفَتَى. فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَنَا أُحِبُّكَ: هُوَ الْقُرْآنُ، يَجْتَمِعُ أَهْلُ الدُّنْيَا عَلَيْهِ، فَيَأْخُذُونَ مِنْهُ حَاجَتَهُمْ، وَ لَا يَنْقُصُ مِنْهُ شَيْءٌ، وَ كَذَلِكَ يَمَارُ الْجَنَّةِ. قَالَ الْأُسْتَفْ: صَدَقْتَ يَا فَتَى.

សម្តេចសង្ឃបានថា៖ "អ៊ីម៉ារអើយ សូមលោកប្រាប់ខ្ញុំមកថាវត្ថុអ្វីដែលនៅក្នុងដៃមនុស្សលោកនេះដែលដូចផ្លែឈើរបស់ជនឋានសួគ៌ ?" អ៊ីម៉ារបានថា៖ "សូរយុវជន صلوات الله عليه والسلام នេះទៅ ។" ដូច្នោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នឹងឆ្លើយលោក ។ វត្ថុនោះគឺគួរអាន ។ មនុស្សលោកនេះប្រមូលគ្នាទៅរកគួរអាន ពួកគេយកមកពីគួរអាននូវអ្វីដែលពួកគេត្រូវការ តែគួរអានមិនរលស់ថយចុះសោះ ស្រដៀងនឹងផ្លែឈើឋានសួគ៌ដែរ ។" សម្តេចសង្ឃបានថា៖ "យុវជន صلوات الله عليه والسلام អើយ លោក صلوات الله عليه والسلام និយាយពិត ។"

ثُمَّ قَالَ الْأُسْتَفْ: يَا عُمَرُ، أَخْبِرْنِي هَلْ لِلسَّمَاوَاتِ مِنْ أَبْوَابٍ؟ فَقَالَ عُمَرُ: سَلِ الْفَتَى، فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): نَعَمْ يَا أُسْتَفْ، هَلَا أَبْوَابٌ. فَقَالَ: يَا فَتَى هَلْ لِيَتِلْكَ الْأَبْوَابِ مِنْ أَقْفَالٍ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): نَعَمْ يَا أُسْتَفْ، أَقْفَالُهَا الشَّرْكَ بِاللَّهِ. قَالَ الْأُسْتَفْ: صَدَقْتَ يَا فَتَى. فَمَا مِفْتَاحُ تِلْكَ الْأَقْفَالِ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، لَا يَحْجُبُهَا شَيْءٌ دُونَ الْعَرْشِ، فَقَالَ: صَدَقْتَ يَا فَتَى.

សម្តេចសង្ឃបានថា៖ "អ៊ីម៉ារអើយ សូមលោកប្រាប់ខ្ញុំមកថាតើមានទ្វារមេឃទេ ?" អ៊ីម៉ារបានថា៖ "សូរយុវជន صلوات الله عليه والسلام នេះទៅ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មាន សម្តេចសង្ឃអើយ ។ មេឃទាំងឡាយមាន

ទ្វារ ។" សម្តេចសង្ឃបានថា៖ "តើទ្វារទាំងនេះមានគន្លឹះទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មាន សម្តេចសង្ឃអើយ ។ គន្លឹះបិទទ្វារនោះគឺការយកអ្វីផ្សេងមកបូករួមហ៊ុនហាយជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ (الشرك)} ។" សម្តេចសង្ឃបានថា៖ "យុវជន^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ លោក^{صلوات الله عليه والسلام} និយាយពិត ។ តើកូនសោសម្រាប់បើកគន្លឹះទ្វារនោះគឺអ្វី?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សច្ចាថាមិនមានព្រះផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} ឡើយ ពុំមានអ្វីកំបាំងពីព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} ឡើយ នៅក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។" សម្តេចសង្ឃបានថា៖ "យុវជន^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ លោក^{صلوات الله عليه والسلام} និយាយពិត ។"

تُمْ قَالَ الْأَسْفُفُ: يَا عُمَرُ، أَحْبَبْتَنِي عَنْ أَوْلِ دِمِّ وَقَعَ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ، أَيُّ دِمِّ كَانَ؟ فَقَالَ: سَلِ الْفَتَى. فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَنَا أُحِبُّكَ يَا أَسْفُفَ نَجْرَانَ، أَمَا نَحْنُ فَلَا نَقُولُ كَمَا تَقُولُونَ أَنَّهُ دِمُّ ابْنِ آدَمَ الَّذِي قَتَلَهُ أَخُوهُ وَ لَيْسَ هُوَ كَمَا قُلْتُمْ، وَ لَكِنَّ أَوْلِ دِمِّ وَقَعَ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ مَشِيمَةً حَوَاءَ حِينَ وَلَدَتْ قَابِيلَ بْنِ آدَمَ. قَالَ الْأَسْفُفُ: صَدَقْتَ يَا فَتَى.

បន្ទាប់មក សម្តេចសង្ឃបានថា៖ "អ្វីម៉ារអើយ សូមលោកប្រាប់ខ្ញុំមកថាតើឈាមដែលស្រក់មកលើផែនដីមុនគេបង្កសំនោះគឺឈាមអ្វី?" អ្វីម៉ារបានថា៖ "សួរយុវជន^{صلوات الله عليه والسلام} នេះទៅ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សម្តេចសង្ឃណាថ្ងៃរំនងអើយ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងឆ្លើយលោក ។ តែយើងមិនថាដូចលោកថានោះទេ ដែលថាឈាមរបស់កូនអាដាំ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} ដែលត្រូវបងរបស់ខ្លួនសម្លាប់នោះ ។ គឺមិនដូចលោកថាទេ ។ តែឈាមដំបូងបង្កសំដែលស្រក់មកលើផែនដីគឺឈាមរបស់ហ្វាវ៉ាអ៊ី^{عليها السلام} កាលព្រះនាង^{عليها السلام} បានប្រសូតកូនប៊ីល កូនប្រុសរបស់អាដាំ^{عليها السلام} ។" សម្តេចសង្ឃបានថា៖ "យុវជន^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ លោក^{صلوات الله عليه والسلام} និយាយពិត ។"

تُمْ قَالَ الْأَسْفُفُ: بَقِيَتْ مَسْأَلَةٌ وَاحِدَةٌ، أَحْبَبْتَنِي أَنْتَ - يَا عُمَرُ - أَيَّنَ اللَّهُ تَعَالَى؟ قَالَ: فَعَضِبَ عُمَرُ، فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَنَا أُحِبُّكَ وَ سَلِ عَمَّا شِئْتَ، كُنَّا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) ذَاتَ يَوْمٍ، إِذَا أَنَا مَلِكٌ فَسَلَّمْتُ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): مِنْ أَيَّنَ أُرْسِلْتَ؟ قَالَ: مِنْ سَبْعِ سَمَاوَاتٍ مِنْ عِنْدِ رَبِّي.

សម្តេចសង្ឃបានថា៖ "នៅសល់សំណួរមួយ ។ អ្វីម៉ារអើយ សូមលោកប្រាប់ខ្ញុំមកថាតើអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះជំងឺហាខ្ពង់ខ្ពស់ នៅឯណា?" អ្វីម៉ារខឹង តែអាមីរុល-មុមីនី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងឆ្លើយលោក ។ សូមលោកសួរអ្វីក៏សួរមកចុះ ។ ថ្ងៃមួយយើងបាននៅជុំជាមួយរស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{عليها السلام} កាលទេវតាបានចុះមក បានសម្តែងសេចក្តីគោរព ។ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{عليها السلام} មានព្រះវចនៈជាមួយទេវតាថា៖ "តើព្រះអង្គត្រូវចាត់បញ្ជូនមកពីកន្លែងណា?" ទេវតាបានថា៖ "មកពីមេឃទីប្រាំពីរ មកពីព្រះវត្តមានព្រះម្ចាស់^{وَجَدَّ} ទូលបង្គំ ។"

تُمْ أَنَا مَلِكٌ آخَرُ، فَسَلَّمْتُ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مِنْ أَيَّنَ أُرْسِلْتَ؟ قَالَ: مِنْ سَبْعِ أَرْضِينَ مِنْ عِنْدِ رَبِّي. تُمْ أَنَا مَلِكٌ آخَرُ، فَسَلَّمْتُ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مِنْ أَيَّنَ أُرْسِلْتَ؟ قَالَ: مِنْ مَشْرِقِ الشَّمْسِ مِنْ عِنْدِ رَبِّي. تُمْ أَنَا مَلِكٌ آخَرُ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): مِنْ أَيَّنَ أُرْسِلْتَ؟ فَقَالَ: مِنْ مَغْرِبِ الشَّمْسِ مِنْ عِنْدِ رَبِّي.

បន្ទាប់មក ទេវតាមួយអង្គទៀតបានចុះមក ។ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{عليها السلام} បានសួរទេវតានោះថា៖ "តើព្រះអង្គត្រូវចាត់បញ្ជូនមកពីកន្លែងណា?" ទេវតាបានទូលថា៖ "មកពីផែនដីទីប្រាំពីរ មកពីព្រះវត្តមានព្រះម្ចាស់^{وَجَدَّ} ទូលបង្គំ ។" បន្ទាប់មក ទេវតាមួយអង្គទៀតបានចុះមក ហើយបានសម្តែងសេចក្តីគោរព ។

រឿងស្រដៀងៗទៀតបានសួរទៅតាម៖ "តើព្រះអង្គត្រូវចាត់បញ្ជូនមកពីកន្លែងណា?" ទេវតាបានទូលថា៖ "មកពីខាងកើតរបស់ថ្ងៃ មកពីព្រះវត្តមានព្រះម្ចាស់ទូលបង្គំ ។" បន្ទាប់មក ទេវតាមួយអង្គទៀតបានចុះមក ។ រឿងស្រដៀងៗទៀតបានសួរទៅតាម៖ "តើព្រះអង្គត្រូវចាត់បញ្ជូនមកពីកន្លែងណា?" ទេវតាបានទូលថា៖ "មកពីខាងលិចរបស់ថ្ងៃ មកពីព្រះវត្តមានព្រះម្ចាស់ទូលបង្គំ ។"

قَالَ هَا هُنَا وَ هَا هُنَا، فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ، وَ فِي الْأَرْضِ إِلَهٌ، وَ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ».

ដូច្នោះ អាល់-ហ្វាត្វា នៅទីនេះ នៅទីនោះ ។ ព្រះអង្គជាព្រះនៅលើមេឃ ព្រះអង្គជាព្រះនៅលើផែនដី ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណប្រាប ។"

قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَعْنَاهُ مِنْ مَلَكُوتِ رَبِّي فِي كُلِّ مَكَانٍ، وَ لَا يَعْزُبُ عَنْ عِلْمِهِ شَيْءٌ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى».** (خصائص الأئمة (عليه السلام : صَفْحَة ٩٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة ٢٩٦ : حَدِيث ٢)

អាច្នី យ៉ាកុំហ្វារ មានវចនៈថា៖ "មានន័យថា ព្រះរាជាណាចក្ររបស់ព្រះម្ចាស់នៅគ្រប់ទីកន្លែង ។ មិនមានអ្វីនៅដាច់ស្រយាលពីព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គឡើយ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម ។" (خصائص الأئمة (عليه السلام): 90)

***

السَّيِّدُ الرَّضِيُّ، فِي (فَضَائِلِ الْعَتْرَةِ): عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ - وَ قَدْ سَأَلَهُ جَائِلِيْقُ: أَحْبَبْتَنِي عَنِ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، أَيْنَ هُمَا؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْجَنَّةُ تَحْتَ الْعَرْشِ فِي الْأَخِرَةِ، وَ النَّارُ تَحْتَ الْأَرْضِ السَّابِعَةِ السُّفْلَى» فَقَالَ الْجَائِلِيْقُ: صَدَقْتَ.** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة ٢٩٧ : حَدِيث ٤)

អាល់-សែយីដ្ឋ អាល់-វ៉ាឌីបានតំណាលនៅក្នុង[សាត្រា]អាល់-ហ្វាត្វាអ៊ីល អាល់-អ៊ីតពោះត្តី តមកពីអាមីរុល-មុយីនី នៅក្នុងហ្វាត្វាស្វ័យម្យថាអ្នកកាន់សាសនាកាតូលិកម្នាក់បានសួរព្រះអង្គថា៖ "សូមប្រាប់ខ្ញុំមកថាតើមានសួគ៌និងភ្លើង (ឋាននរក) នៅឯណា?" ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "ឋានសួគ៌នៅខាងក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្កនៅឯលោកមុខ ។ ភ្លើង (នរក) នៅខាងក្រោមផែនដីទីប្រាំពីរ នៅឯបាតក្រោមបំផុត ។" អ្នកកាន់សាសនាកាតូលិកបានថា៖ "លោកនិយាយពិត ។" (فضائل العترة)

***

فِي تَفْسِيرِ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ حَدَّثَنَا أَبِي عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ أَدْنَى أَهْلِ الْجَنَّةِ مَنْزِلًا لَوْ نَزَلَ بِهِ الثَّقَلَانِ الْجَبْرُ وَالْإِنْسُ لَوْسَعَهُمْ طَعَامًا وَ شَرَابًا، وَ لَا يَنْقُصُ مِمَّا عِنْدَهُ شَيْعًا، وَ إِنَّ أَيْسَرَ أَهْلِ الْجَنَّةِ مَنْزِلًا مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ فَيُرْفَعُ لَهُ ثَلَاثُ حَدَائِقَ، فَإِذَا دَخَلَ أَذَانُهُنَّ رَأَى فِيهَا مِنَ الْأَزْوَاجِ وَ مِنَ الْخُدَمِ وَ الْأَنْهَارِ وَ الْبَيْتَارِ مَا شَاءَ اللَّهُ، مِمَّا يَمَلَأُ عَيْنَهُ قُرَّةً وَ قَلْبَهُ مَسْرَةً،

[...] អាច្នី បាស្យៀវបានថា អាច្នី អាប់ខុល-ហ្វាត្វា មានវចនៈថា៖ "ចំណែកតូចបង្អស់របស់ជនឋានសួគ៌គឺ ពេលអ្នកនោះចូលទៅក្នុងលំនៅដ្ឋានរបស់ខ្លួននៅក្នុងឋានសួគ៌ គេនឹងលើកសួនសួគ៌បីឲ្យអ្នកនោះ ។ ពេលអ្នកនោះចូលទៅក្នុងសួនសួគ៌ទាបជាងគេ អ្នកនោះបានឃើញនៅក្នុងនោះនូវបណ្តាភរិយាអ្នកបម្រើនានា បណ្តាស្ទឹង ផលានុផល និងអ្វីដែលអាល់-ហ្វាត្វាទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យព្រះរាជទានឲ្យអ្នកនោះ ។ អ្នកនោះនឹងសប្បាយរីករាយខ្លាំង ចិត្តអ្នកនៅសម្បូរដោយអំណរ ។"

فَإِذَا شَكَرَ اللَّهُ وَحَمِدَهُ قِيلَ لَهُ: اِرْفَعْ رَأْسَكَ إِلَى الْحَدِيثَةِ الثَّانِيَةِ فِيهَا مَا لَيْسَ فِي الْأُخْرَى فَيَقُولُ: يَا رَبِّ أَعْطِنِي هَذِهِ فَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: إِنَّ أَعْطَيْنُكَهَا سَأَلْتَنِي غَيْرَهَا؟ فَيَقُولُ: رَبِّ هَذِهِ هَذِهِ، فَإِذَا هُوَ دَخَلَهَا وَعَظَمَتْ مَسْرَّتُهُ شَكَرَ اللَّهُ وَحَمِدَهُ

ពេលអ្នកនោះអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្វាតិមា ថ្វាយសេចក្តីសរសើរព្រះអង្គ គេនឹងប្រាប់អ្នកនោះថា៖ "ចូរអ្នកងើយមុខមើលទៅសួរសួរសួរសួរ ១" នៅក្នុងសួរសួរនេះមាននូវអ្វីដែលមិននៅក្នុងសួរសួរដទៃទៀត ។ អ្នកនោះនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ! ព្រះអង្គព្រះរាជទានអ្វីនេះឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ!" អល់ឡោះហ្វាតិមាអាចនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញបានប្រទានទាំងពីរនេះឲ្យអ្នក ។ តើអ្នកសូមអញ ជ្រេងពីនេះទេ?" អ្នកនោះនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ! នេះមួយ! នេះមួយ!" ពេលអ្នកនោះចូលទៅក្នុងសួរសួរនោះ អ្នកនោះនឹងកាន់តែរីករាយឡើង ។ អ្នកនោះនឹងអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្វាតិមា នឹងថ្វាយសេចក្តីសរសើរព្រះអង្គ ។"

قَالَ: فَيَقَالُ افْتَحُوا لَهُ بَاباً إِلَى الْجَنَّةِ، وَ يُقَالُ لَهُ: اِرْفَعْ رَأْسَكَ فَإِذَا قَدْ فُتِحَ لَهُ بَابٌ مِنَ الْخُلْدِ وَ يَرَى أضعافَ مَا كَانَ فِيمَا قَبْلُ، فَيَقُولُ عِنْدَ مُضَاعَفِ مَسْرَاتِهِ: رَبِّ لَكَ الْحَمْدُ الَّذِي لَا يُحْصَى إِذْ مَنَنْتَ عَلَيَّ بِالْجَنَانِ وَ أَجَبْتَنِي مِنَ الْكَيْرَانِ، وَ الْحَدِيثُ طَوِيلٌ أَخَذْنَا مِنْهُ مَوْضِعَ الْحَاجَةِ . (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَة ٢٤٦)

ព្រះអង្គមានវចនៈថាគេនឹងប្រកាសថា៖ "ចូរលើកទ្វារឲ្យគេទៅឋានសួគ៌ ។" គេនឹងប្រាប់អ្នកនោះថា៖ "ចូរអ្នកងើយមុខឡើង ។" ពេលទ្វារឋានសួគ៌អមតៈ (الخلد) លើកឲ្យអ្នកនោះ ពេលអ្នកនោះបានឃើញមានអ្វីៗច្រើនជាងមុន អ្នកនោះនឹងទូលដោយសេចក្តីសោមនស្សលើសលុបថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ! សូមថ្វាយសេចក្តីសរសើរដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ឥតគណនាចំពោះព្រះអង្គ ព្រោះតែព្រះអង្គបានប្រោសប្រណីចិត្តទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ បានសង្គ្រោះទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យផុតពីភ្លើង ។" ហ្វាតិមាវិញ្ញាណកថា យើងលើកយកមកតែអ្វីដែលត្រូវការ ។" (246: 5) (تفسير نور الثقلين)

***

ابن شهر آشوب: عَنِ الْبَاقِرِ وَ الصَّادِقِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ» مِنْ عِبَادِهِ، وَ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «وَ لَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ»: «إِنَّهُمَا نَزَّلْنَا فِي أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». ** (المناقب : جزء ٣ صَفْحَة ٩٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٩٧ حَدِيث ٥)

អ៊ីបនូ ស្មាស្រី អាស្រ័យបានតំណាលថា អាល័យ-បាតិមា និងអាល័យ-ស្វីឌីក្កា មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វាតិមា [៥៧:២១] នេះគឺព្រះឧបការគុណរបស់អល់ឡោះហ្វាតិមា ព្រះអង្គប្រទានឲ្យអ្នកណាដែលព្រះអង្គទ្រង់ប្រាថ្នា ថា៖ "ក្នុងចំណោមបាវបម្រើព្រះអង្គ ។" និងអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វាតិមា [៥:៣២] ចូរពួកអ្នកកុំចង់បានអ្វីដែលអល់ឡោះហ្វាតិមាបានប្រទានឲ្យទៅបណ្តាអ្នកខ្លះជាងបណ្តាអ្នកដទៃក្នុងចំណោមពួកអ្នកឡើយ ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្តុទាំងពីរនេះត្រូវលើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើរូបអាមីរុល-មុមីនីន ។" (99: 3) (المناقب 3: 99)

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٣١﴾

២២. ភ័យវិបត្តិកើតមាននៅលើផែនដីនិងលើពួកអ្នកសុទ្ធតែមាន[កត់ត្រាទុក]នៅក្នុងបញ្ជីជាស្រេច មុន យើងនឹងឲ្យវាកើតឡើង ។ ពិតណាស់ នេះជាការងាយស្រួលសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ។

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾

២៣. ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកអស់សង្ឃឹមលើអ្វីមួយដែលបានរហូតដុតពីពួកអ្នក និងដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នក សប្បាយរីករាយជ្រុលពេកជាមួយអ្វីមួយដែលគេបានប្រទានឲ្យពួកអ្នក ។ អស់ឡោះហ្ន៎មិនសព្វ ព្រះហឫទ័យបុគ្គលក្រអឺតក្រទមអួតខ្លួនឡើយ

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២២-២៣

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ الْمِنْقَرِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ هَاشِمِ بْنِ الرَّبِيعِ، عَنْ أَبِيهِ: أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) عَنِ الرَّهْدِ فَقَالَ: «عَشْرَةٌ أَشْيَاءَ فَأَعْلَىٰ دَرَجَةِ الرَّهْدِ أَدْنَىٰ دَرَجَةِ الْوَرَعِ، وَأَعْلَىٰ دَرَجَةِ الْوَرَعِ أَدْنَىٰ دَرَجَةِ الْيَقِينِ، وَأَعْلَىٰ دَرَجَةِ الْيَقِينِ أَدْنَىٰ دَرَجَةِ الرِّضَا، [ألا] وَإِنَّ الرَّهْدَ كُلَّهُ فِي آيَةٍ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ“».* (الكافي : جزء ٢ صَفْحَة ١٠٤ حَدِيث ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٩٨ حَدِيث ١)

[...] បុរសម្នាក់បានសួរអាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គាស៊ីដ ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីការប្រព្រឹត្តកាន់វត្តយ៉ាងតឹងរឹងដើម្បីធ្វើចិត្តនិង កាយឲ្យស្ងប់ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "មានដប់ប្រការ ។ ការប្រព្រឹត្តកាន់វត្តយ៉ាងតឹងរឹងដែលមាន កម្រិតខ្ពស់បំផុតគឺការគោរពសាសនាដែលមានកម្រិតទាបបំផុត ។ ការគោរពសាសនាដែលមានកម្រិត ខ្ពស់បំផុតគឺការជឿជាក់ដែលមានកម្រិតទាបបំផុត ។ ការជឿជាក់ដែលមានកម្រិតខ្ពស់បំផុតគឺការស្តាប់ ស្តួលដែលមានកម្រិតទាបបំផុត ។ ការពិតការប្រព្រឹត្តកាន់វត្តយ៉ាងតឹងរឹងដើម្បីធ្វើចិត្តនិងកាយឲ្យស្ងប់ នោះមាននៅក្នុងអាយ៉ាស់មួយក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ ^ع [៥៧:២៣] ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកអស់សង្ឃឹម លើអ្វីមួយដែលបានរហូតដុតពីពួកអ្នក និងដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកសប្បាយរីករាយជ្រុលពេកជាមួយអ្វីមួយ ដែលគេបានប្រទានឲ្យពួកអ្នក ។" (الكافي 2: 104 / 4)

***

وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَهْلُ بْنُ زِيَادٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْعَبَّاسِ بْنِ الْحَرِيشِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرِ النَّائِبِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ”لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ“، قَالَ: «قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): سَأَلَ رَجُلٌ أَبِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ ذَلِكَ، فَقَالَ: نَزَلَتْ فِي أَبِي بَكْرٍ وَ أَصْحَابِهِ، وَاحِدَةٌ مُقَدَّمَةٌ وَ وَاحِدَةٌ مُؤَخَّرَةٌ ”لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ“ مِنْ الْفِتْنَةِ الَّتِي عَرَضَتْ لَكُمْ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ). فَقَالَ الرَّجُلُ: أَشْهَدُ أَنَّكُمْ أَصْحَابُ الْحُكْمِ الَّذِي لَا اخْتِلَافَ فِيهِ، ثُمَّ قَامَ الرَّجُلُ فَذَهَبَ فَلَمْ أَرَهُ».* (تفسير القمّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٥١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٩٨ حَدِيث ٤)

[...] គេបានតំណាលតមកពី អាថ្នី យ៉ាតុហ្គាវទី ^{صلوات الله عليه والسلم} (អ៊ីម៉ា មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាលី ^{صلوات الله عليه والسلم} ពោលគឺ អ៊ីម៉ា យ៉ាតុដូ ^{صلوات الله عليه والسلم}) អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^ع [៥៧:២៣] ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកអស់សង្ឃឹមលើអ្វីមួយ ដែលបានរហូតដុតពីពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា អាថ្នី អាប័ខ្នុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "បុរសម្នាក់បានសួរព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلم} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីអាយ៉ាស់នេះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស់នេះ

ត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើរូប អាចូ បាការ និងបក្សទាំងឡាយរបស់គាត់ ម្នាក់បានកន្លងផុតទៅហើយ ម្នាក់ទៀតនៅឡើយ(គឺត្រូវពន្យារពេលឲ្យ) [៥៧:២៣] ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកអស់សង្ឃឹមលើអ្វីមួយដែល បានរហូតដុតពីពួកអ្នក ក្នុងជម្លោះមួយដែលនឹងកើតឡើងក្នុងចំណោមអស់លោកអត់ពី រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ទៅ។" បុរសនោះបានថា៖ "អាស្រ័យហេតុនេះ ទូលបង្គំសូមប្តេជ្ញាអះអាងថាអស់ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وسلم}ប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត ក្នុងចំណោមអ្នកប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត មិនខុសគ្នាទេ។" បន្ទាប់ មកបុរសនោះបានងើបឡើងហើយបានចាកចេញទៅ។ គេមិនបានឃើញគាត់ទៀតទេ។"

(تفسير القمي 2: 351)

***

وَعَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ الرَّزَّازُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "لَمَّا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَ لَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا": «صَدَقَ اللَّهُ وَ بَلَغَتْ رُسُلُهُ، كِتَابُهُ فِي السَّمَاءِ عَلَّمَهُ بِهَا، وَ كِتَابُهُ فِي الْأَرْضِ إِعْلَامُنَا فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ وَ فِي غَيْرِهَا "إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ"».** (تفسير القمي 2: 351)

[...] អាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وسلم}មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎តាមរយៈ [៥៧:២២] ភ័យរឹបគ្នា កើតមាននៅលើផែនដីនិងលើពួកអ្នកសុទ្ធតែមាននៅក្នុងបញ្ជីជាស្រេច មុនយើងនឹងឲ្យវាកើតឡើង។ ថា៖ "ព្រះរាជបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وسلم}ជាព្រះសច្ចធម៌ (ពោលគឺអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وسلم}និយាយពិត) ព្រះ សាសនៈទូត^{صلوات الله عليه وسلم}ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وسلم}បានផ្សាយព្រះសច្ចធម៌នោះ។ ព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وسلم}នៅលើមេឃ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وسلم} ប្រាប់ឲ្យដឹងព្រះគម្ពីរនោះ។ ព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وسلم}នៅលើផែនដី យើង^{صلوات الله عليه وسلم}ដឹងព្រះគម្ពីរនោះក្នុងអំឡុងយប់ បុព្វសនា (ليلة القدر) និងក្នុងអំឡុងពេលផ្សេងពីនោះ ពិតណាស់ នេះជាការងាយស្រួលសម្រាប់ អស់ឡោះហ្ន៎។" (تفسير القمي 2: 351)

***

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَمَّا أُدْخِلَ رَأْسُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَى يَرِيدَ لَعْنَهُ اللَّهُ، وَ أُدْخِلَ عَلَيْهِ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) وَ بَنَاتُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ كَانَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) مُقَيِّدًا مَعْلُولًا، فَقَالَ يَرِيدُ: يَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي قَتَلَ أَبَاكَ. فَقَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): لَعَنَ اللَّهُ مَنْ قَتَلَ أَبِي.

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ឹម (នៅក្នុងតាហ្វៀសៀវគ្គម្នី) បានតំណាលថា អាល់-ស្មីឌ្រីកូ^{صلوات الله عليه وسلم}មានវចនៈថា៖ "កាល គេបាននាំព្រះសិរអាល់-ហ្វ្វាសនី^{صلوات الله عليه وسلم}ទៅថ្វាយយ៉ាស៊ីដូ សូមអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وسلم}ដាក់បណ្តាសាយ៉ាស៊ីដូ ព្រម ទាំងបាននាំខ្លួនអាលី^{صلوات الله عليه وسلم} ប៊ិន អាល់-ហ្វ្វាសនី^{صلوات الله عليه وسلم}និងរាជបុត្រីទាំងឡាយរបស់អាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه وسلم} ទៅថ្វាយវាផង អាលី^{صلوات الله عليه وسلم} ប៊ិន អាល់-ហ្វ្វាសនី^{صلوات الله عليه وسلم}ត្រូវគេចងនិងដាក់ច្រវាក់។ យ៉ាស៊ីដូ^{صلوات الله عليه وسلم}បានថា៖ "អាលី^{صلوات الله عليه وسلم} ប៊ិន អាល់-ហ្វ្វាសនី^{صلوات الله عليه وسلم}អើយ! សូមថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وسلم}ដែលបាន សម្លាប់ឪពុក^{صلوات الله عليه وسلم}លោក^{صلوات الله عليه وسلم}។" អាលី^{صلوات الله عليه وسلم} ប៊ិន អាល់-ហ្វ្វាសនី^{صلوات الله عليه وسلم}មានវចនៈថា៖ "សូមអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وسلم} ដាក់បណ្តាសាយុគ្គលដែលបានសម្លាប់ព្រះបិតា^{صلوات الله عليه وسلم}ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وسلم}!"

قَالَ: فَغَضِبَ يَرِيدُ وَ أَمَرَ بِضَرْبِ عُنُقِهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): فَإِذَا قَتَلْتَنِي فَبَنَاتُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَنْ يَرُدُّهُنَّ إِلَى مَنَازِلِهِنَّ، وَ لَيْسَ هُنَّ مَحْرَمٌ عَلَيَّ؟ فَقَالَ: أَنْتَ تَرُدُّهُنَّ إِلَى مَنَازِلِهِنَّ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم (អាល់-ស្វ័ត្វិក្វិ صلوات الله عليه والسلم) មានវចនៈថា៖ "យ៉ាស៊ីដ្យូ لبن ក្រោធ បានបញ្ជាឲ្យគេកាត់កព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ។ អាលី صلوات الله عليه والسلم ប៊ីន អាល់-ហ្វ្លៃសៃនី صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "បើលោក لبن សម្លាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم តើមានអ្នកណានាំ រាជបុត្រីទាំងឡាយរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلم ទៅលំនៅដ្ឋានខ្លួនវិញ មានតែខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم ទេដែលជាអ្នក ម៉ាស៊ូរីម (គឺបុរសដែលច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យមានទំនាក់ទំនងជាមួយនារី) សម្រាប់ព្រះនាងទាំងនោះ ? យ៉ាស៊ីដ្យូ لبن បានថា៖ "លោក صلوات الله عليه والسلم នឹងនាំពួកនាងទៅលំនៅដ្ឋានវិញ ។"

ثُمَّ دَعَا بِيْرِدٍ، فَأَقْبَلَ بِيْرِدُ الْجَامِعَةَ مِنْ عُنُقِهِ بِيَدِهِ. ثُمَّ قَالَ: يَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ، أَ تَدْرِي مَا الَّذِي أُرِيدُ بِذَلِكَ؟ قَالَ: بَلَى تُرِيدُ أَنْ لَا يَكُونَ لِأَحَدٍ عَلَيَّ مِنْهُ غَيْرُكَ. فَقَالَ بِيْرِدُ: هَذَا وَ اللَّهِ [مَا] أَرَدْتُ.

បន្ទាប់ពីនោះ យ៉ាស៊ីដ្យូ لبن បានឲ្យគេដោះសោច្រវាក់ ។ យ៉ាស៊ីដ្យូ لبن ទៅយកច្រវាក់ចេញពីលើកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ដោយដៃឯង لبن ហើយបានថា៖ "តើលោក صلوات الله عليه والسلم ដឹងទេថាខ្ញុំ لبن មានបំណងអ្វីដោយធ្វើបែបនេះ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "ដឹង លោក لبن មិនចង់ឲ្យអ្នកណាសូមឲ្យលើកលែងទោសឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم ទេ ក្រៅពីលោក لبن ។" យ៉ាស៊ីដ្យូ لبن បានថា៖ "សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلم នេះគឺគោលបំណងខ្ញុំ لبن ។"

ثُمَّ قَالَ: يَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ "مَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ" فَقَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): كَلَّا مَا هَذِهِ فِينَا نَزَلَتْ، إِنَّمَا نَزَلَتْ فِينَا: "مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ" الْآيَةَ فَتَحَسُّ الَّذِينَ لَا نَأْسَىٰ عَلَىٰ مَا فَاتَنَا، مِنَ الدُّنْيَا وَلَا نَفْرَحُ بِمَا آتَانَا مِنْهَا. ** (تفسير القمّي: جزء ٢ صفة ٣٥٢، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفة: ٢٩٩ حديث ٦)

បន្ទាប់ពីនោះយ៉ាស៊ីដ្យូ لبن បានថា៖ "អាលី صلوات الله عليه والسلم ប៊ីន អាល់-ហ្វ្លៃសៃនី صلوات الله عليه والسلم អើយ [៤២:៣០] វិបត្តិណាក៏ដោយ ដែលកើតលើពួកអ្នក វាកើតឡើងដោយសារអំពើដែលដៃពួកអ្នកបានសាង" អាលី صلوات الله عليه والسلم ប៊ីន អាល់-ហ្វ្លៃសៃនី صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "ខុសស្រឡះ ! អាយ៉ាស៊ូនេះមិនត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើយើង عليهم السلام ទេ ។ អាយ៉ាស៊ូដែលត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើយើង عليهم السلام គឺអាយ៉ាស៊ូ [៥៧:២២] ភ័យវិបត្តិកើតមាននៅលើ ផែនដីនិងលើពួកអ្នក យើងទេជាបុគ្គលដែលមិនអស់សង្ឃឹមអំពីអ្វីមួយដែលបានរួចពីដៃយើង عليهم السلام នោះក្នុងលោកនេះ យើង عليهم السلام ក៏មិនរីករាយចំពោះអ្វីដែលគេបានឲ្យមកយើង عليهم السلام ក្នុងលោកនេះទេដែរ ។" (تفسير القمّي 2: 352)

***

في كتاب مقتل الحسين (عليه السلام) لأبي مخنف أن يزيد لعنه الله لما نظر إلى علي بن الحسين عليهما السلام قال له: أبوك قطع رحمي و جهل حفي و نازعي في سلطاني فعل الله به ما رأيت؟ فقال علي بن الحسين: «ما أصاب من مصيبة في الأرض و لا في أنفسكم إلا في كتاب من قبل أن نبرأها إن ذلك على الله يسير». (تفسير نور الثقلين: جزء ٥ صفة ٢٤٧)

នៅក្នុងសាត្រាម៉ាក្វុតាល់របស់ អាល់-ហ្វ្លៃសៃនី صلوات الله عليه والسلم សម្រាប់ អាហ្វិ ម៉ាខ្វីណាហ្វ្វា មានចែងថា៖ "កាល យ៉ាស៊ីដ្យូ لبن សូមអស់ឡោះហ្ន៎ដាក់បណ្តាសាវា បានមើលមកអាលី صلوات الله عليه والسلم ប៊ីន អាល់-ហ្វ្លៃសៃនី صلوات الله عليه والسلم ហើយ បានថា៖ "ឪពុក صلوات الله عليه والسلم របស់លោក صلوات الله عليه والسلم បានកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងជាមួយខ្ញុំ لبن បានព្រងើយកន្តើយចំពោះ សិទ្ធិខ្ញុំ لبن និងបានជំទាស់អាជ្ញាខ្ញុំ لبن ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلم បានប្រព្រឹត្តលើគេ صلوات الله عليه والسلم អ្វីដែលលោក صلوات الله عليه والسلم បានឃើញហើយ ។" អាលី صلوات الله عليه والسلم ប៊ីន អាល់-ហ្វ្លៃសៃនី صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "[៥៧:២២] ភ័យវិបត្តិកើតមាន នៅលើផែនដីនិងលើពួកអ្នកសុទ្ធតែមាន[កត់ត្រាទុក]នៅក្នុងបញ្ជីជាស្រេច មុនយើងនឹងឲ្យវាកើត

ឡើង ។ ពិតណាស់ នេះជាការងាយស្រួលសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎ (247:5) (تفسير نور الثقلين)

***

مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ وَ مُحَمَّدٌ بْنُ زَيْدٍ وَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ جَمِيعاً عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْعَبَّاسِ بْنِ الْحَرِيشِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ الثَّانِي (عليه السلام) قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) بَيْنَمَا أَبِي (عليه السلام) يَطُوفُ بِالْكَعْبَةِ إِذَا رَجُلٌ مُعْتَجِرٌ قَدْ قُضِيَ لَهُ فَقَطَعَ عَلَيْهِ أُسْبُوعُهُ حَتَّى أَدْخَلَهُ إِلَى دَارٍ جَنَّبَ الصَّفَا فَأَرْسَلَ إِلَيَّ فَكُنَّا ثَلَاثَةً

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាប៊ូ អ៊ុបៈ ឌុលឡោះហ្ន៎និងមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល-ហ្វាសាន់បានតំណាលតមកពី សាស្ត្រស័ ប៊ិន ស្ត្រីយ៉ាដ្ឋនិងមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស្ត្រយ៉ា តមកពីអាល-ហ្វាសាន់ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ទាំងអស់គ្នាបាន តំណាលតមកពី អាល-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាល-អ៊ុបៈ បាស់ ប៊ិន ហ្វារីស្ត តមកពី អាប៊ូ យ៉ុក្ត្តហ្វារីទីពីរ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះបិតាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام កំពុងតែបំពេញភារកិច្ចក្នុងវិញ្ញាណក្កាត់បាស់ បុរសម្នាក់ពាក់ឈ្នួតក្បាល ដូចសំបកស៊ុតបានកាត់ភ្នំវាហ្ន៎ប្រាំពីរ[ជុំ]របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បាននាំព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចូលផ្ទះមួយដែលនៅ ខាងអាល-ស្ត្រីហ្វា ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានឲ្យគេទៅហៅខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام យើងក៏មានគ្នាបីនាក់ ។

فَقَالَ مَرْحَبًا يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ ثُمَّ وَضَعَ يَدَهُ عَلَى رَأْسِي وَ قَالَ بَارَكَ اللَّهُ فِيكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ بَعْدَ آبَائِهِ يَا أَبَا جَعْفَرٍ إِنَّ شَيْئًا فَأَحْبَبَنِي وَ إِن شِئْتَ فَأَحْبَبْتُكَ وَ إِن شِئْتَ سَأَلْتُكَ وَ إِن شِئْتَ فَاصْدُقْنِي وَ إِن شِئْتَ صَدَقْتُكَ

គាត់បានថា៖ "សូមស្វាគមន៍ បុត្រវិញ្ញាណកថាឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ។" បន្ទាប់មកគាត់បានដាក់ដៃលើក្បាលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ហើយថា៖ "សូមអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ជូនពរជ័យដល់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឱព្រះអភិបាលរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បន្ទាប់ពីបុព្វបុរស عليه السلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អើយ! អាប៊ូ យ៉ុក្ត្តហ្វារី صلوات الله عليه والسلام អើយ បើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ព្រម សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំ បើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ព្រម ទូលបង្គំនឹងប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ បើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ព្រម សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សួរទូលបង្គំចុះ បើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ព្រម ទូលបង្គំសូមសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ បើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ព្រម សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ថាយល់ឃើញដូចទូលបង្គំដែរ បើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ព្រម ទូលបង្គំសូមទទួលស្គាល់ថាយល់ឃើញដូចព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែរ ។"

قَالَ كُلَّ ذَلِكَ أَشَاءُ قَالَ فَإِيَّاكَ أَنْ يَنْطِقَ لِسَانُكَ عِنْدَ مَسْأَلَتِي بِأَمْرٍ تُضْمِرُ لِي غَيْرُهُ قَالَ إِنَّمَا يَفْعَلُ ذَلِكَ مَنْ فِي قَلْبِهِ عِلْمَانِ يُخَالِفُ أَحَدَهُمَا صَاحِبَهُ وَ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَيُّ أَنْ يَكُونَ لَهُ عِلْمٌ فِيهِ اخْتِلَافٌ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ចង់បានដូច្នោះ ។" គាត់បានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រយ័តមាត់ អំពីសំណួរទូលបង្គំ កុំឲ្យខុសពីអ្វីដែលមាននៅក្នុងចិត្ត ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺបុគ្គល ដែលមានតម្រិះពីរនៅក្នុងចិត្ត តម្រិះមួយផ្ទុយពីតម្រិះមួយទៀត (ពោលគឺ មាត់និយាយផ្ទុយចិត្ត) ។ អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ទ្រង់ស្តាប់ចំណេះប្រាជ្ញាដែលខ្លោះ ។"

... قَالَ فَقَالَ الرَّجُلُ هَلْ تَدْرِي يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ دَلِيلَ مَا هُوَ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) نَعَمْ فِيهِ جُمْلُ الْخُدُودِ وَ تَفْسِيرُهَا عِنْدَ الْحَكَمِ فَقَالَ أَبِي اللَّهُ أَنْ يُصِيبَ عَبْدًا بِمُصِيبَةٍ فِي دِينِهِ أَوْ فِي نَفْسِهِ أَوْ فِي مَالِهِ لَيْسَ فِي أَرْضِهِ مِنْ حُكْمِهِ قَاضٍ بِالصَّوَابِ فِي تِلْكَ الْمُصِيبَةِ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បុរសនោះ (អ៊ីលយ៉ាស់ عليه السلام) បានទូលថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام វិញ្ញាណកថាឡោះហ្ន៎

^{صلوات الله عليه وآله} អើយ តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ស្គាល់ភិស្តុតាងទេ ភិស្តុតាងនោះគឺអ្វី? អាថ្មី យ៉ាក្នុងហ្វារ ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា៖
 "ស្គាល់ នោះគឺទណ្ឌកម្មស្របតាមច្បាប់ទាំងអស់និងការបកស្រាយក្នុងពេលធ្វើការវិនិច្ឆ័យក្តី ។" បុរស
 នោះ ^{صلوات الله عليه وآله} បានទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله} មិនចង់ឲ្យបាវព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ជួបប្រទះសេចក្តីលំបាកទេក្នុងព្រះ
 សាសនាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ឬពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងផ្ទាល់ខ្លួន ឬរឿងទ្រព្យខ្លួន ។ នៅលើផែនដីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មិនមាន
 ការវិនិច្ឆ័យក្តីណាក្រៅពីការវិនិច្ឆ័យរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលត្រឹមត្រូវនោះទេ ពាក់ព័ន្ធនឹងសេចក្តីលំបាក
 នេះ ។"

قَالَ فَقَالَ الرَّجُلُ ... وَ لَكِنْ أَحْبَبْتُ عَنْ نَفْسِي لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَيَّ مَا فَاتَكُمْ بِمَا حُصَّ بِهِ عَلَيَّ (عليه السلام) وَ لَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ

^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា បុរសនោះ (គឺអ៊ីលយ៉ាស ^{عليه السلام}) បានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} បកស្រាយ
 [៥៧:២៣] ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកអស់សង្ឃឹមលើអ្វីមួយដែលបានរហូតដុតពីពួកអ្នក **គឺអ្វីដែលគេបានឲ្យ
 ទៅអាលីដាច់ឡែក** (គឺបានតែលើអាលី មិនបានទៅលើអ្នកណាមួយឡើយ) និងដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នក
 សប្បាយរីករាយជ្រុលពេកជាមួយអ្វីមួយដែលគេបានប្រទានឲ្យពួកអ្នក ។"

قَالَ فِي أَبِي فَلَانَ وَ أَصْحَابِهِ وَاحِدَةٌ مُفَدَّمَةٌ وَ وَاحِدَةٌ مُؤَخَّرَةٌ لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَيَّ مَا فَاتَكُمْ بِمَا حُصَّ بِهِ عَلَيَّ (عليه السلام) وَ لَا تَفْرَحُوا بِمَا
 آتَاكُمْ مِنَ الْفِتْنَةِ الَّتِي عَرَضَتْ لَكُمْ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله)

^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា៖ "[រឿងនេះ]សំដៅទៅលើរូបអាថ្មីនេះមួយនិងកនរបស់ខ្លួន ។ ម្នាក់ជាអ្នកមុន
 ម្នាក់ទៀតជាអ្នកក្រោយ [៥៧:២៣] ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកអស់សង្ឃឹមលើអ្វីមួយដែលបានរហូតដុតពីពួក
 អ្នក **គឺអ្វីដែលគេបានឲ្យទៅអាលីដាច់ឡែក** (គឺបានតែលើអាលី មិនបានទៅលើអ្នកណាមួយឡើយ) និង
 ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកសប្បាយរីករាយជ្រុលពេកជាមួយអ្វីមួយដែលគេបានប្រទានឲ្យពួកអ្នក គឺដម្លោះ
 ដែលបានកើតឡើងអត់ពីរស្វីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله} ទៅ ។"

فَقَالَ الرَّجُلُ أَشْهَدُ أَنَّكُمْ أَصْحَابُ الْحُكْمِ الَّذِي لَا اخْتِلَافَ فِيهِ ثُمَّ قَامَ الرَّجُلُ وَ ذَهَبَ فَلَمْ أَرَهُ. (الكافي : جزء ١ صَفْحَة ٢٤٢ حَدِيث (١)

បុរសនោះ (គឺអ៊ីលយ៉ាស ^{عليه السلام}) បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំសូមប្តេជ្ញាថាព្រះអង្គទាំងអស់ ^{عليه السلام} ដែលជាអ៊ីម៉ា
^{عليه السلام} នោះជាមុនិកុញរ ម្ចាស់នៃប្រាជ្ញាញាណដែលត្រឹមត្រូវឥតខ្ចោះ ។" បន្ទាប់មកបុរសនោះបានងើប
 ឡើង ដើរចាកចេញ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله} មិនបានឃើញលោកទៀតទេ ។" (الكافي : 1 / 242 : 97:4-5, 15: 94-96)

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٥٧﴾

២៤. [និងមិនសព្វព្រះហឫទ័យ]ជនដែលកំណាញ់ ដែលបង្គាប់មនុស្សឲ្យកំណាញ់ ។ អ្នកណាបែរចេញ
 ពីតណាស់ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ព្រះអង្គឯង (មិនត្រូវការអ្វីទាំងអស់) ព្រះអង្គជាទី
 ស្មើចសរសើរបំផុត ។

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٥٧﴾

២៥. ពិតណាស់ យើងបានចាត់បញ្ជូនបណ្តាព្រះសាសនៈទូតយើងមកជាមួយភ័ស្តុតាងដ៏ប្រចក្ស យើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរចុះមកជាមួយពួកគេ និងជញ្ជីង ដើម្បីនឹងឲ្យមនុស្សទ្រទ្រង់យុត្តិធម៌ ។ យើងបានប្រទានចុះមក (ប្រទានឲ្យ) នូវដែកដែលប្រកបដោយឥទ្ធិពលយោធាខ្លាំងនៅក្នុងនោះ[ទល់នឹងពួកសត្រូវ]និងមានផលប្រយោជន៍សម្រាប់មនុស្ស ដើម្បីអស់ឡោះហ្មឺនីងទ្រង់ញាណថាអ្នកណាខ្លះគាំទ្រព្រះអង្គ[ដោយស្ម័គ្រចិត្ត]និងបណ្តាព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គក្នុងអាថ៌កំបាំង ។ ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្មឺនីងខ្លាំងពូកែ ព្រះអង្គមានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ។

អតិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៤-២៥

មើលសូរ៉ា: ៨៩ អាយ៉ាស់ ២២ ផង ។

* ابن شهر آشوب: عَنْ تَفْسِيرِ السُّدِّيِّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ: فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ" قَالَ: أَنْزَلَ اللَّهُ آدَمَ مَعَهُ مِنْ الْجَنَّةِ ذِي الْقَفَّارِ، خُلِقَ مِنْ وَرَقِ آسِ الْجَنَّةِ،

អ៊ីបនូ ស្តាប់រឿ អាស៊ីប[បានរាយការណ៍]តមកពី តាហ្វូសៀររបស់ អាល់-ស៊ីដូខ្លី តមកពី អាហ្វិ ស្ត្រីលិះហ្មឺ តមកពី អ៊ីបនូ អាប់បាស់ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្មឺ ^{تعالى} [៥៧:២៥] យើងបានប្រទានចុះមកនូវដែក ។ លោកបានថា: "អស់ឡោះហ្មឺ ^{آس} បានបញ្ជូនអាជ្ញា ^{عليه السلام} ចុះមកជាមួយដារមួយមកពីឋានសួគ៌ [ហៅថា] ស៊ុល ហ្វីក្សរ ត្រូវបង្កើតមកពីស្លឹកឈើឋានសួគ៌មួយសន្លឹក (ឈ្មោះ: អាល់ (آس)) ។

قَالَ: فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ، فَكَانَ بِهِ يُحَارِبُ آدَمَ أَعْدَاءَهُ مِنَ الْجِنِّ وَالشَّيَاطِينِ، وَكَانَ عَلَيْهِ مَكْتُوبًا: لَا يَزَالُ أَنْبِيَائِي يُحَارِبُونَ بِهِ، نَبِيٌّ بَعْدَ نَبِيٍّ، وَصَدِيقٌ بَعْدَ صَدِيقٍ، حَتَّى يَرْتَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ فَيُحَارِبُ بِهِ مَعَ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ،

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានព្រះរាជបន្ទូលថា: [៥៧:២៥] ប្រកបដោយឥទ្ធិពលយោធាខ្លាំងនៅក្នុងនោះ ។ អាជ្ញា ^{عليه السلام} តែងតែប្រយុទ្ធនឹងពួកយ្យីនិងពួកស្តៃតួន ^{عليه السلام} ដែលជាសត្រូវព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។ មានចារនៅលើដារនោះថា: "បណ្តាព្រះសាស្តា ^{عليه السلام} អញ ^{عليه السلام} ប្រយុទ្ធតលបំបាត់ដោយដារនេះ ។ ព្រះសាស្តា ^{عليه السلام} មួយបន្ទាប់ព្រះសាស្តា ^{عليه السلام} មួយ ។ អ្នកស្ម័គ្រស្មោះមួយបន្ទាប់អ្នកស្ម័គ្រស្មោះមួយ" លុះអាមីរុល-មុមីនី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានវាជាកេរមរតក ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តែងតែប្រយុទ្ធដោយដារនេះនៅខាងព្រះសាស្តា អាល់-អ៊ីម្មី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។

”و مَنْفَعٌ لِلنَّاسِ“ لِمُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ ”إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ“ مَنِيعٌ بِالنَّقْمَةِ بِالْكَفَّارِ بَعَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ).

[៥៧:២៥] និងមានផលប្រយោជន៍សម្រាប់មនុស្ស សម្រាប់មូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្មឺនីងខ្លាំងពូកែ ព្រះអង្គមានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ខ្លាំងក្នុងការសងសឹកពួកកាហ្វៀរដោយដៃ អាលី

1" 1" صلوات الله عليه والسلام

قال: وَ قَدْ رَوَى كَافَّةُ أَصْحَابِنَا: أَنَّ الْمُرَادَ بِهَذِهِ الْآيَةِ ذُو الْقَعَارِ، أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ عَلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَأَعْطَاهُ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ). (المناقب : جزء ٣ صَفْحَة ٢٩٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٣٠٤ حَدِيث ٢)

លោកបានថា: "មិត្តយើងទាំងអស់បានរាយការណ៍ថាអាយ៉ាស់នេះមានអត្ថន័យផ្ដោតទៅលើ[ដាវ] ស៊ីល ហ្វីកូរ ត្រូវចាត់បញ្ជូនមកពីលើមេឃមកឲ្យព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} បានឲ្យវាទៅអូលី 1" (294 :3) (المناقب 3: 294) صلوات الله عليه والسلام

***

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عِيسَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَابِرٍ عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ أَبِي الدَّبْلَمِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: أَوْصَى مُوسَى إِلَى يُوشَعَ بْنِ نُونٍ وَ أَوْصَى يُوشَعَ بْنُ نُونٍ إِلَى وَكَلِدِ هَارُونَ وَ لَمْ يُوصِ إِلَى وَكَلِدِ مُوسَى لِأَنَّ اللَّهَ لَهُ الْخِيَرَةُ يَخْتَارُ مَنْ يَشَاءُ مِمَّنْ يَشَاءُ وَ بَشَّرَ مُوسَى يُوشَعَ بْنَ نُونٍ بِالْمَسِيحِ

មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន អ៊ីសាបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពីមូហាំម៉ាដូ ប៊ីន ស៊ីណានតមកពី អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ីន យ៉ាហ្វៀរតមកពីអាប់ខុល-ការីម ប៊ីន អូរូតមកពីអាប់ខុល-ហ្គាមីដូ ប៊ីន អាហ្វិ អាល់-ដៃឡាដែលបានថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា: "មូសា^{عليه السلام} បានផ្ទេរកេរដំណែលឲ្យទៅ យូស្វា^{عليه السلام} ប៊ីន នួន^{عليه السلام} ។ យូស្វា^{عليه السلام} ប៊ីន នួន^{عليه السلام} បានផ្ទេរកេរដំណែលឲ្យទៅកូនប្រុសរបស់ហ្គារូន^{عليه السلام} មិនបានផ្ទេរឲ្យ ទៅកូនប្រុសរបស់មូសា^{عليه السلام} ទេ ពីព្រោះអស់ឡោះហ្វី^{عليه السلام} ត្រឹមត្រូវ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ជ្រើសរើសយកអ្នកណាដែល ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ប្រាថ្នា ។ មូសា^{عليه السلام} បានប្រាប់ដំណឹងល្អដល់ យូស្វា^{عليه السلام} ប៊ីន នួន^{عليه السلام} អំពី អាល់-ម៉ាស៊ី: ហ្វី^{عليه السلام} ។"

فَلَمَّا أَنْ بَعَثَ اللَّهُ الْمَسِيحَ قَالَ لَهُمْ إِنَّهُ سَيَأْتِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ مِنْ وَكَلِدِ إِسْمَاعِيلَ يُصَدِّقُنِي وَ يُصَدِّقُكُمْ وَ جَرَتْ بَيْنَ الْخَوَارِجِيِّينَ فِي الْمُسْتَحْفَظِينَ وَ إِنَّمَا سَمَّاهُمْ اللَّهُ الْمُسْتَحْفَظِينَ لِأَنَّهُمْ اسْتَحْفَظُوا الْإِسْمَ الْأَكْبَرَ وَ هُوَ الْكِتَابُ الَّذِي يُعَلِّمُ بِهِ كُلُّ شَيْءٍ اللَّذِي كَانَ مَعَ الْأَنْبِيَاءِ

កាលអស់ឡោះហ្វី^{عليه السلام} បានចាត់បញ្ជូន អាល់-ម៉ាស៊ី: ហ្វី^{عليه السلام} មក ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានប្រាប់ អាល់-ម៉ាស៊ី: ហ្វី^{عليه السلام} ថាវិស្វលុលឡោះហ្វី^{عليه السلام} នឹងមកតាមក្រោយ ព្រះនាមព្រះអង្គ^{عليه السلام} គឺ អាល់-ម៉ាដូ រាជវង្សរបស់រាជបុត្រ របស់អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ។ គេ^{عليه السلام} នឹងព្រមទទួលស្គាល់អញ^{عليه السلام} និងព្រមទទួលស្គាល់អ្នក^{عليه السلام} ។ សម័យប្រជុំ មួយបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងចំណោមសារកមុសតាស្ទូហ្វីស្ទ័ន (អ្នកការពារ) ។ អស់ឡោះហ្វី^{عليه السلام} ហៅពួកគេ ថា មុសតាស្ទូហ្វីស្ទ័ន ព្រោះពួកគេបានការពារព្រះរាជឧឡារនាម (អាល់-អ៊ីសម អាល់-បាតុបារ) ហើយ នេះគឺព្រះគម្ពីរមួយដែលផ្ទុកនូវចំណេះដឹងនៃសព្វសារពើ ដែលនៅជាប់ជាមួយបណ្តាព្រះសាស្តា^{عليه السلام} ។

يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى « لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ وَ إِنَّمَا عُرِفَ بِمَا يُدْعَى الْعِلْمَ النَّوْرَاءُ وَ الْإِنجِيلُ وَ الْفُرْقَانُ فَمَا كَانَ كُتُبٌ نُوحٍ وَ مَا كِتَابٌ صَالِحٍ وَ شُعَيْبٍ وَ إِبْرَاهِيمَ وَ قَدْ أَخْبَرَ اللَّهُ « إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى * صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَ مُوسَى »

អស់ឡោះហ្គ្រីដ ព្រះជំងឺមហាខ្ពង់ខ្ពស់ មានព្រះបន្ទូលថា [៥៧:២៥] យើងបានចាត់បញ្ជូនបណ្តាព្រះសាសនៈទូតយើងមកជាមួយភ័ស្តុតាងដ៏ប្រចក្ស យើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរចុះមកជាមួយពួកគេ និងជញ្ជីង ព្រះគម្ពីរគឺព្រះរាជឧទ្យាននាម (អាល់-អ៊ីសម អាល់-អាក់បារ) ហើយអស់ព្រះអង្គស្គាល់នូវអ្វីដែលគេហៅថាចំណេះដឹងព្រះគម្ពីរតៅរិត ព្រះគម្ពីរអ៊ីនឃ្លីលនិងហ្វ្រូកូន ។ អ្វីដែលបានសរសេរដោយហាត្តនុះហ្គ្រីដ ហ្គ្រីដ ហ្គ្រីដ និងអ៊ីប៊ីហ្គ្រីដនោះ អស់ឡោះហ្គ្រីដបានចែងប្រាប់ថា [៥៧:១៨] ការពិតនេះគឺអ្វីដែលមានចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរមុនៗ [៥៧:១៩] ព្រះគម្ពីររបស់អ៊ីប៊ីហ្គ្រីដនិងមូសា ។"

فَأَيْنَ صُحُفٍ إِبْرَاهِيمَ أَمَّا صُحُفُ إِبْرَاهِيمَ فَالاسْمُ الْأَكْبَرُ وَ صُحُفُ مُوسَى الْإِسْمُ الْأَكْبَرُ فَلَمْ تَزَلِ الْوَصِيَّةُ يُوصِيهَا عَالِمٌ بَعْدَ عَالِمٍ حَتَّى دَفَعُوهَا إِلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ ثُمَّ آتَاهُ جِبْرَائِيلُ فَقَالَ لَهُ إِنَّكَ قَدْ قَضَيْتَ نُبُوءَتَكَ وَ اسْتَكْمَلْتَ أَيَّامَكَ فَاجْعَلِ الْإِسْمَ الْأَكْبَرُ وَ مِيرَاثَ الْعِلْمِ وَ آثَارَ النُّبُوءَةِ عِنْدَ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَإِنِّي لَا أَتْرُكُ الْأَرْضَ إِلَّا وَ لِي فِيهَا عَالِمٌ يُعْرِفُ بِهِ طَاعَتِي وَ يُعْرِفُ بِهِ وَلَا يَتَّبِعِي فَيَكُونُ حُجَّةً لِمَنْ وُلِدَ بَيْنَ بَيْنٍ قَبْضِ نَبِيِّ إِلَى خُرُوجِ آخِرِ فَأَوْحَى بِالْإِسْمِ الْأَكْبَرِ وَ مِيرَاثَ الْعِلْمِ وَ آثَارِ عِلْمِ النُّبُوءَةِ إِلَى عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ. (بصائر الدرجات : جُزء ١ صَفْحَة ٤٦٩)

ដូច្នេះ តើព្រះគម្ពីរអ៊ីប៊ីហ្គ្រីដនៅឯណា ? ព្រះគម្ពីរអ៊ីប៊ីហ្គ្រីដគឺព្រះរាជឧទ្យាននាម (អាល់-អ៊ីសម អាល់-បាក់បារ) ព្រះគម្ពីរមូសាគឺព្រះរាជឧទ្យាននាម (អាល់-អ៊ីសម អាល់-បាក់បារ) ។ អស់ព្រះឧត្តរាធិការមិនដែលឈប់ផ្ទេរព្រះគម្ពីរទាំងនេះឲ្យទៅអ្នកមានអភិញ្ញាពីមួយទៅមួយទេ លុះបានមកដល់ដៃមូហ្គាម៉ាដូ ។ បន្ទាប់មក យ៉ុប៊ីហ្គ្រីដបានមកជួបមូហ្គាម៉ាដូ បានប្រាប់ព្រះអង្គថា៖ "អ្នកបានដល់ទីបញ្ចប់នៃតំណែងសាស្ត្រាអ្នកហើយ ។ ថ្ងៃរបស់អ្នកបានគ្រប់សព្វអស់ហើយ ។ ចូរអ្នកផ្ទេរព្រះរាជឧទ្យាននាម (អាល់-អ៊ីសម អាល់-អាក់បារ) មរតកនៃអភិញ្ញានិងវត្ថុនានារបស់ព្រះសាស្ត្រាជាគោរដំណែល ឲ្យទៅអ្នកលើសលុបមិនទុកផែនដីចោលដោយគ្មានវាលីអញទេ (គ្មានអ្នកការពារ) ដែលជាអ្នកចេះដឹងបំផុត ដែលទទួលស្គាល់អញលើសគេបំផុត ។ ដោយសារវាលីអញនេះ គេអាចទទួលស្គាល់ការគោរពបូជានិងវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អញបាន ។" នេះគឺភ័ស្តុតាងសម្រាប់បណ្តាអ្នកដែលចាប់កំណើតក្នុងចន្លោះមរណកាលរបស់ព្រះសាស្ត្រា និងសម័យដែលបុគ្គលចុងក្រោយនឹងងើបឡើង ។ អស់ឡោះហ្គ្រីដបានលើកឡើងថាព្រះរាជឧទ្យាននាម (អាល់-អ៊ីសម អាល់-បាក់បារ) មរតកនៃអភិញ្ញា និងសម្បត្តិនៃចំណេះរបស់ព្រះសាស្ត្រាត្រូវផ្ទេរឲ្យ អ្នកលើសលុបមិនទុកផែនដីចោលដោយគ្មានវាលីអញទេ ។" (بصائر الدرجات 1: 469) 87:15-19

***

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ قَالَ حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عَيْسَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ سَعْدِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: نَحْنُ عِنْدَهُ تَمَانِيَةٌ رِجَالٍ فَذَكَرْنَا رَمَضَانَ فَقَالَ لَا تَقُولُوا هَذَا رَمَضَانَ وَ لَا ذَهَبَ رَمَضَانَ وَ لَا جَاءَ رَمَضَانَ فَإِنَّ رَمَضَانَ اسْمٌ مِنْ أَسْمَاءِ اللَّهِ لَا يَحْيِي وَ لَا يَذْهَبُ وَ إِنَّمَا يَحْيِي وَ يَذْهَبُ الرَّائِلُ وَ لَكِنْ قُولُوا « شَهْرُ رَمَضَانَ » فَالشَّهْرُ الْمُضَافُ إِلَى الْإِسْمِ وَ الْإِسْمُ اسْمُ اللَّهِ وَ هُوَ الشَّهْرُ « الَّذِي أَنْزَلَ فِيهِ الْقُرْآنَ »

[...] សាមីដូបានតំណាលថាមានគ្នាយើងប្រាំបីនាក់នៅជុំជាមួយ អាហ្វិ យ៉ាត្តូហ្គារ ។ យើងបាននិយាយអំពីរ៉ម៉ាដូន ។ ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "កុំថា "រ៉ម៉ាដូន" បែបនេះ ។ រ៉ម៉ាដូនមិនទៅ មិនមកទេ ព្រោះរ៉ម៉ាដូនជាព្រះនាមមួយក្នុងចំណោមព្រះនាមរបស់អស់ឡោះហ្គ្រីដ ។ វាមិនមក វាមិនទៅទេ ។ តែវាទៅនិងមកជាបណ្តោះអាសន្ន ។ តែចូរថា "ខែរ៉ម៉ាដូន" ។ បន្ថែម "ខែ" ក្នុងព្រះនាម ព្រះនាម

នោះជាព្រះនាមរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។ នេះគឺខែមួយ គួរអានត្រូវដាក់ចុះមកក្នុងខែនេះឯង ។

جَعَلَهُ اللَّهُ مَثَلًا فِي هَذَا الْمَكَانِ فِي الْأَصْلِ لَا يُفْعَلُ الْخُرُوجُ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ لِزِيَادَةِ الْأَيْمَةِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَ عِيداً أَلَا وَ مَنْ حَرَجَ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ مِنْ بَيْتِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ نَحْنُ سَبِيلُ اللَّهِ الَّذِي مَنْ دَخَلَ عَلَيْهِ بِطَافٍ بِالْحِصْنِ وَ الْحِصْنُ هُوَ الْإِمَامُ فَيَكْبُرُ عِنْدَ رُؤْيَيْهِ كَأَنَّهُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صَخْرَةٌ أَثْقَلُ فِي مِيزَانِهِ مِنَ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَ مَا فِيهِنَّ وَ مَا بَيْنَهُنَّ وَ مَا تَحْتَهُنَّ

អល់ឡោះហ្គ័រ លើកខែរ៉ម៉ាដ្រានជាគំរូជូនរ៉ម៉ាដ្រានដើម ។ ចូរកុំទៅណាក្នុងខែរ៉ម៉ាដ្រាន ព្រោះអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليهم}ត្រូវបង្កើន (ព្រះអភិញ្ញា) និងបានទទួលជំនួយ លើកលែងតែបុគ្គលណាដែលចេញពីផ្ទះទៅលើព្រះមាតាអល់ឡោះហ្គ័រ ។ យើង^{صلوات الله عليهم}គឺព្រះមាតាអល់ឡោះហ្គ័រ អ្នកណាចូលមកលើព្រះមាតា អ្នកនោះចូលមកក្នុងបន្ទាយ ។ បន្ទាយគឺអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليهم} ។ អ្នកនោះនឹងបានឃើញតម្លៃរបស់ខែរ៉ម៉ាដ្រាននាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ប្រៀបបាននឹងដុំថ្មដ៏ធ្ងន់មួយដុំនៅលើជញ្ជាំង គឺដុំថ្មដែលមកពីមេឃទាំងឡាយនិងមកពីផែនដីទាំងប្រាំពីរប្រៀបបាននឹងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងមេឃនិងផែនដីទាំងនោះ ប្រៀបបាននឹងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះនិងនៅពីក្រោមមេឃនិងផែនដីទាំងនោះ ។

قُلْتُ يَا بَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ مَا الْمِيزَانُ فَقَالَ إِنَّكَ قَدِ إِزْدَدْتَ قُوَّةً وَ نَظْرًا يَا سَعْدُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ الصَّخْرَةُ وَ نَحْنُ الْمِيزَانُ وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ فِي الْإِمَامِ « لِيُقَوْمَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ » قَالَ وَ مَنْ كَبَّرَ بَيْنَ يَدَيْ الْإِمَامِ وَ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ خَدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ رِضْوَانَهُ الْأَكْبَرَ وَ مَنْ كَتَبَ اللَّهُ رِضْوَانَهُ الْأَكْبَرَ يَجِبُ أَنْ يَجْمَعَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ إِبْرَاهِيمَ وَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ الْمُرْسَلِينَ فِي دَارِ الْجَلَالِ

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អាច្ឆិ យ៉ុក្តុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ អ្វីគឺជញ្ជាំង ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សាអុដ្ឋុអើយ លោកនឹងកើនកម្លាំងនិងការមើលឃើញ ។ រ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាសិលា យើងជាជញ្ជាំង ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលចែងអំពីអស់ព្រះសន្តអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليهم} គឺ៖ [៥៧:២៥] ដើម្បីនឹងឲ្យមនុស្សទ្រទ្រង់យុត្តិធម៌ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាធំជាងគេបង្អស់នៅចំពោះមុខអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليهم} ?" រួចហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនមានព្រះផ្សេងពីអល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ឡើយ ។ ព្រះដែលពុំមានដៃគូ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ចារសេចក្តីស្រឡាញ់ជាទីបំផុតរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទុកឲ្យបុគ្គល ។ បុគ្គលណាដែលគេចារសេចក្តីស្រឡាញ់ជាទីបំផុតរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទុកឲ្យ បុគ្គលនោះចាំបាច់ត្រូវតែបាននៅជុំជាមួយអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليهم} ។

قُلْتُ لَهُ وَ مَا دَارُ الْجَلَالِ قَالَ نَحْنُ الدَّارُ وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ « تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ غُلُوبًا فِي الْأَرْضِ وَ لَا فَسَادًا وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ » فَتَحْنُ الْعَاقِبَةُ يَا سَعْدُ وَ أَمَّا مَوْثِقُنَا لِلْمُتَّقِينَ فَيَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ » فَتَحْنُ جَلَالَ اللَّهِ وَ كَرَامَتَهُ الَّتِي أَكْرَمَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى الْعِبَادَ بِطَاعَتِنَا. (بصائر الدرجات : جزء ١ صفحہ ٣١١)

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អ្វីទៅព្រះវិមានរុងរឿងនោះ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យើង^{صلوات الله عليهم} គឺព្រះវិមាន ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} [២៨:៨៣] ទីអាស្រ័យចុងក្រោយ[ដ៏ល្អ] យើងទុកវាសម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលមិនប្រាថ្នាលើកតម្កើងខ្លួនឯងនៅលើផែនដី និងមិនប្រាថ្នាសាបព្រោះសេចក្តីវិនាសនៅលើនោះទេ ។ អវសានល្អនឹងបានលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសីបិក្តិ ព្រោះយើង^{صلوات الله عليهم} គឺ

"អរសានល្អ" ។ សាមុទ្រអ៊ីយ មិត្តភាពរបស់យើង បានលើកមានសទ្ធាសិបចិត្ត ។ អល់ឡោះហ្វ័រ ព្រះ ដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម មានព្រះបន្ទូលថា [៥៥:៧៨] សូមឲ្យព្រះនាមព្រះម្ចាស់អ្នក ប្រកបដោយព្រះពរ ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម ព្រះដ៏មានព្រះកិត្តិយស ។ យើង ជាភាពឧត្តុង្គឧត្តមរបស់ អល់ឡោះហ្វ័រ និងជាព្រះកិត្តិយសរបស់ព្រះអង្គ ដែលអល់ឡោះហ្វ័រប្រទានមកឲ្យបារបម្រើព្រះអង្គ ជាកិត្តិយសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដោយស្តាប់បង្គាប់យើង ។" (بصائر الدرجات) ភាគទី៦ វគ្គទី១៨ ហ្គាឡីដូ ១២)

***

* نَرْجِعُ إِلَى رِوَايَةِ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ: ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: ... "اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ" قَالَ الْمِيزَانُ: أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ الدَّلِيلُ عَلَى ذَلِكَ قَوْلُهُ فِي سُورَةِ الرَّحْمَنِ: "وَ السَّمَاءَ رَفَعَهَا وَ وَضَعَ الْمِيزَانَ" يَعْنِي الْإِمَامَ. ** (تفسير القمي ١٢: ٢٧٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٨١٤)

* យើងបែរមករកសេចក្តីវាយការណ៍របស់អាល្លូ ប៊ិន អ៊ីបរហ្វ័រមិញគឺ: "ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្រ ព្រះដ៏ មហាវង្ស មានព្រះបន្ទូលថា: [៥២:១៧] អល់ឡោះហ្វ័រជាអ្នកប្រទានចុះមកនូវព្រះគម្ពីរក្នុងនាមនៃ ការពិតនិងអញ្ចឹង ។ ជញ្ជីង (الميزان) គឺអាមីរុល-មុមីនីនីស ។ ភ័ស្តុតាងរឿងនេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ក្នុងសូរ៉េត្ត អាល់-ហ្គាឡីដូ (សូរ៉េត្ត ៥៥) គឺ: [៥៥:៧] ព្រះអង្គបានលើកមេឃ ព្រះអង្គបានដាក់ ជញ្ជីង មានន័យថា អ៊ីម៉ា" (تفسير القمي 12: 274) ។" (تفسير القمي 12: 274)

***

* الطَّبْرَسِيُّ فِي (الِإِحْتِجَاجِ): عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، بِمَا تَأْوِيلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَ أَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ، وَ قَالَ: "وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ"، فَإِنْزَالَ ذَلِكَ خَلْقَهُ.» ** (الإحتجاج : صَفْحَة ٢٥٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صَفْحَة : ٦٩٥ حَدِيث ٣)

* អាល់-ត្ថប់រីស៊ី[មានប្រសាសន៍]នៅក្នុង[សាត្រា] អាល់-អ៊ុទ្វីយ៉ាច្ចុ តមកពី អាមីរុល-មុមីនីនីស អំពី ការបកស្រាយដែលផ្សេងពីព្រះវិរណ៍យ: (ពោលគឺអត្ថន័យទី១ទី២ព្រះបន្ទូលត្រង់ៗ) ថា: "[៣៩:៦] ព្រះ អង្គបានប្រទានចុះមកឲ្យពួកអ្នកនូវសត្វប្រាំបីគូ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា: [៥៧:២៥] យើងបាន ប្រទានចុះមកនូវដែកដែលប្រកបដោយឥទ្ធិពលយោធាខ្លាំងនៅក្នុងនោះ: "ប្រទានចុះមក" មានន័យថា បង្កើតវា ។" (الإحتجاج: 250)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا التُّبَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٦٦﴾

២៦. ពិតណាស់យើងបានចាត់បញ្ជូននុះហ្វ័រនិងអ៊ីបរហ្វ័រមក យើងបានប្រទានតំណែងសាស្តានិងព្រះ គម្ពីរឲ្យទៅបណ្តាកូនចៅពួកគេ ។ ដូច្នេះពួកគេមួយចំនួនបានដឹកនាំខ្លួនលើផ្លូវព្រះធម៌ តែភាគ ច្រើនជាជនល្មើស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២៦

ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ شَادَوَيْهِ الْمُؤَدَّبُ، وَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْرُورٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا)، قَالَا: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ الْحَمَيْرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الرَّيَّانِ بْنِ الصَّلْتِ، عَنِ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): - فِي حَدِيثِ الْمَأْمُونِ مَعَ الْعُلَمَاءِ، وَ قَدْ أَشْرَفْنَا

لَهُ عَيْرٌ مَرَّةٌ - قَالَتِ الْعُلَمَاءُ: أَحْبَبْنَا - يَا أَبَا الْحَسَنِ - عَنِ الْعَيْزَةِ، أَمْ الْآلُ أَمْ عَيْرُ الْآلِ؟ فَقَالَ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «هُمُ الْآلُ».

អ៊ុបន្ត បាបាវ៉ែហ្គាំ មានប្រសាសន៍តមកពី អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គាឌីសន៍ ប៊ិន ស្យាស្យាវ៉ែហ្គាំ អាល់-មូអាដ្វុន្ទីប និង យ៉ាក្កុហ្គារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដ្វុ ប៊ិន ម៉ាស្វរ តមកពី មូហ្គាំម៉ាដ្វុ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គាំ ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្គារ អាល់-ហ្គ្រីមយ៉ារី តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាល់-វ៉យយ៉ាន ប៊ិន អាល់-ស្វលត់ តមកពី អាល់-វីដ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងហ្គាឌីដូរបស់អាល់-ម៉ាក្កុមុន ដោយមានបណ្តាអ្នកប្រាជ្ញចូលរួមផង ហើយយើងថ្លែងអំពីលោក ច្រើនដង - លោកអ្នកប្រាជ្ញបានថា: "អាប៊ូ អាល់-ហ្គាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ! សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់អស់ទូល បង្គំឲ្យបានជ្រាបអំពី "ត្រួសារ" (الْعَيْزَةُ) តើពួកគេជា "ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា" ឬ ផ្សេងពីព្រះ "រាជបុត្ររាជ នគ្គា ^{عليهم السلام} ?" អាល់-វីដ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ពួកគេជាព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា ^{عليهم السلام} ។"

فَقَالَتِ الْعُلَمَاءُ: فَهَذَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يُؤْتِرُ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ: «أُمِّي آلِي» وَ هَؤُلَاءِ أَصْحَابُهُ يَقُولُونَ بِالْحَبْرِ الْمُسْتَفْضَى الَّذِي لَا يُمَكِّنُ دَفْعُهُ: آلُ مُحَمَّدٍ: أُمَّتُهُ. فَقَالَ أَبُو الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَحْبَبُونِي هَلْ تَحْرُمُ الصَّدَقَةُ عَلَى الْآلِ»? قَالُوا: نَعَمْ. قَالَ: «فَتَحْرُمُ عَلَى الْأُمَّةِ»? قَالُوا: لَا. قَالَ: «هَذَا فَرْقٌ بَيْنَ الْآلِ وَالْأُمَّةِ، وَيَحْكُمُ أَيُّنَ يَذْهَبُ بِكُمْ؟ أَمْ صَرَرْتُمْ عَنِ الدِّكْرِ صَفْحًا أَمْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ?»

ពួកអ្នកប្រាជ្ញបានថា: "អំពីនឹងរឿងនេះ វិស្វលុលឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យវាជាងគេព្រោះ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា: "សហគមន៍ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាត្រួសារខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" ឯពួកគេទាំងនោះដែលជាសារក ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថ្លែងតាមរយៈដំណឹង (ហ្គាឌីដូ) ដែលមិនអាចបដិសេធបានថា: "ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា ^{عليهم السلام} របស់មូហ្គាំម៉ាដ្វុ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} គឺសហគមន៍ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" អាប៊ូ អាល់-ហ្គាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "លោកទាំង អស់គ្នាប្រាប់ខ្ញុំមកថាសទ្ធាទានត្រូវហាមឃាត់លើបណ្តាព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា ^{عليهم السلام} មែនទេ?" ពួកគេបាន ថា: "មែន ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "តើវាត្រូវហាមលើសហគមន៍ទេ?" ពួកគេបានថា: "ទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "នេះគឺភាពខុសគ្នារវាងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា ^{عليهم السلام} និងសហគមន៍ ។ អពមង្គល លើលោកទាំងអស់គ្នា! តើអស់លោកដឹកនាំទៅរកអ្វី? អស់លោកវាយប្រហារព្រះកម្រើនពួកនៃព្រះ មេត្តា ឬក៏អស់លោកជាជនប្រព្រឹត្តហួសហេតុ?"

أَمْ مَا عَلِمْتُمْ أَنَّهُ وَقَعَتِ الْوَرَائِثَةُ وَالطَّهَارَةُ عَلَى الْمُصْطَفَيْنِ الْمُهِتَدِينَ دُونَ سَائِرِهِمْ؟ قَالُوا: وَمِنْ أَيْنَ، يَا أَبَا الْحَسَنِ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَ إِبْرَاهِيمَ وَ جَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النَّبُوَّةَ وَ الْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ" فَصَارَتْ وَرَائِهِ النَّبُوَّةُ وَ الْكِتَابَ لِلْمُهْتَدِينَ دُونَ الْفَاسِقِينَ».

អស់លោកដឹងទេ ថាការទទួលកេរដំណែលនិងការជម្រះបន្ទុកបានទៅលើបណ្តាអ្នកដែលត្រូវជ្រើស រើស បណ្តាអ្នកដែលនៅលើផ្លូវព្រះធម៌ មិនបានលើមនុស្សដទៃទៀត?" ពួកគេបានថា: "តើរឿងនេះចេញ មកពីណា អាប៊ូ អាល់-ហ្គាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ចេញមកពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្គាំ ^ص, [៥៧:២៦] ពិតណាស់យើងបានចាត់បញ្ជូននុះហ្គាំនិងអ៊ុបវ៉ូហ្គឹមមក យើងបានប្រទាន តំណែងសាស្តានិងព្រះគម្ពីរឲ្យទៅបណ្តាកូនចៅពួកគេ ។ ដូច្នេះពួកគេមួយចំនួនបានដឹកនាំខ្លួនលើផ្លូវ ព្រះធម៌ តែភាគច្រើនជាជនល្មើស ។ ដូច្នេះកេរដំណែលនៃតំណែងសាស្តានិងព្រះមហាគម្ពីរបានទៅ

លើបណ្តាអ្នកដែលនៅលើផ្លូវព្រះធម៌ មិនបានលើពួកប្រព្រឹត្តល្មើសទេ ។"

أ مَا عَلِمْتُمْ أَنَّ نُوحًا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حِينَ سَأَلَ رَبَّهُ تَعَالَى ذِكْرَهُ، فَقَالَ: "رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ" وَ ذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَعَدَهُ أَنْ يُنَجِّيَهُ وَ أَهْلَهُ، فَقَالَ لَهُ رَبُّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْعَلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعْطَكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ" «؟». (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/229 :1)**

អស់លោកដឹងទេថានុះហ្គាផ៊ីដូ កាលព្រះអង្គបានទូលសូមព្រះម្ចាស់ព្រះអង្គ ព្រះដ៏មានព្រះរាជបន្ទូលឧត្តុង្គឧត្តម ថា៖ "[១១:៤៥] "ម្ចាស់អើយ កូនប្រុសទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអ្នកគ្រួសារទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ពាក្យសន្យារបស់ព្រះអង្គជាសច្ចៈធម៌ ព្រះអង្គយុត្តិធម៌ដាច់អស់អ្នកកាត់ក្តី ។" អល់ឡោះហ្គាផ៊ីដូបានសន្យាជាមួយព្រះអង្គថាព្រះអង្គនឹងសង្គ្រោះគ្រួសារព្រះអង្គ ។ ដូច្នេះព្រះម្ចាស់ព្រះអង្គ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ៍ ព្រះដ៏មហារុងរឿង មានព្រះរាជបន្ទូលចំពោះព្រះអង្គថា៖ "[១១:៤៦] នុះហ្គាផ៊ីដូ គេពុំមែនអ្នកគ្រួសារអ្នកទេ ។ គេប្រព្រឹត្តទីទៃពីទង្វើល្អ ។ ដូច្នេះចូរអ្នកកុំសុំអញ្ញាឲ្យធ្វើអ្វីដែលអ្នកមិនជ្រាបដឹង ។ អញដាស់ភ្លើងអ្នក ក្រែងលោអ្នកទៅជាជនល្ងង់ខ្លៅម្នាក់ ។"

(11:44-46) (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/229 :1)

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِمْ بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَءَاتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٧﴾

២៧. ក្រោយមក យើងបានឲ្យបណ្តាព្រះសាសនៈទូតយើងអនុចរតាមគន្លងពួកគេ យើងបានចាត់បញ្ជូនអ៊ីសា កូនប្រុសរបស់ម៉ារយ៉ា មកតាមក្រោយ យើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរអ៊ីនឃ្លីលឲ្យទៅគេ ។ យើងបានធ្វើឲ្យបណ្តាអ្នកដែលតាមគេមានចិត្តស្រទន់និងមានចិត្តស្ងួតបូត ។ [ឯរឿង]បព្វជិតនិយម ពួកគេ (ជនមួយចំនួនដែលជឿអ៊ីសា) បានប្រឌិតវាឡើង យើងមិនបានដាក់បញ្ញត្តិរឿងនេះ (គឺរឿងបព្វជិតនិយម) មកលើពួកគេទេ ត្រឹមតែឲ្យពួកគេស្វែងរកនូវសេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យអល់ឡោះហ្គាប៉ុណ្ណោះ (អនុចរតាមសាស្ត្រាអ៊ីសានិងការអប់រំរបស់យើង) តែពួកគេមិនអនុវត្តតាមបទបញ្ញត្តិត្រឹមត្រូវឡើយ ។ ដូច្នេះយើងបានប្រទានរង្វាន់ឲ្យទៅពួកគេដែលមានសទ្ធា[ពិត] តែភាគច្រើន[ពុំមានសទ្ធាទេព្រោះពួកគេ]ជាជនល្មើស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុ ២៧

وَ يُعْضِدُ هَذَا مَا جَاءَتْ بِهِ الرَّوَايَةُ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: كُنْتُ رَدِيفَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَى الْحِمَارِ فَقَالَ: يَا ابْنَ أُمِّ عَبْدِ هَلْ تَدْرِي مِنْ أَيْنَ أُخِذَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ الرَّهْبَانِيَّةُ؟ فَمَلْتُ: اللَّهُ وَ رَسُولُهُ أَعْلَمُ، فَقَالَ: ظَهَرَتْ عَلَيْهِمُ الْجُبَابِرَةُ بَعْدَ عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ يَعْمَلُونَ بِمَعَاصِي اللَّهِ، فَعَضِبَ أَهْلُ الْإِيمَانِ فَقَاتَلُوهُمْ، فَهَرَمَ أَهْلُ الْإِيمَانِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ فَلَمْ يَبْقَ مِنْهُمْ إِلَّا الْقَلِيلُ،

[...] អ៊ីបនូ ម៉ាស៊ីដូបានថាខ្ញុំបានជិះលាជូនដំណើររស្មីលុលឡោះហ្គាផ៊ីដូ ។ ព្រះអង្គមានព្រះវចនៈថា៖ "កូនប្រុសរបស់ អ៊ីម អ្នកបង្ក អើយ តើអ្នកដឹងទេថាចាប់តាំងពីកាលណាមកពួកកូនចៅអ៊ីសរអ៊ីល

បានចាប់ផ្តើមបូសជាបញ្ចូលនៅក្នុងវត្ត (តាំងខ្លួននេះ លោកសង្ឃ)?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មានតែ អស់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم}និងវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم}ទេដឹង ។" ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وسلم}មានព្រះវចនៈថា៖ "អត់ពីអ្វីសា^{صلى الله عليه وسلم}ទៅ បុគ្គលសាហាវយោរយៅបានបង្ហាញខ្លួនចំពោះពួកគេ ប្រព្រឹត្តល្មើសព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم} ។ ដូច្នេះ បណ្តាអ្នកមានជំនឿក្រៅក្រោធ ពួកកាចសាហាវទាំងនោះក៏ចង់សម្លាប់ពួកគេ ។ ពួកអ្នកមានជំនឿបាន ទទួលបរាជ័យបីដង សល់គ្នាតែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ ។

فَقَالُوا: إِن ظَهَرْنَا لِهَؤُلَاءِ أَفْنُونًا وَ لَمْ يَبْقَ لِلدِّينِ أَحَدٌ يُدْعُو إِلَيْهِ، فَتَعَالَوْا نَتَفَرَّقْ فِي الْأَرْضِ إِلَى أَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ النَّبِيَّ الَّذِي وَعَدْنَا بِهِ عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ يَعْنُونَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، فَتَفَرَّقُوا فِي غَيْرِ الْإِيمَانِ وَ أَحَدُوا رَهْبَانِيَّةً،

ពួកគេបានថា៖ "ពួកវា (គឺពួកកាចសាហាវ) បានកម្ទេចយើង ។ មិននៅសល់អ្នកប្រកាសហៅឲ្យមករក ព្រះសាសនាទេ ។ ដូច្នេះយើងគួរតែបែកខ្ញែកគ្នាដើម្បីទៅកាន់ដែនដីណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم}នឹងចាត់ បញ្ជូនព្រះសាស្តា^{صلى الله عليه وسلم}ទៅ គឺព្រះសាស្តា^{صلى الله عليه وسلم}ដែលអ្វីសា^{صلى الله عليه وسلم}បានសន្យាជាមួយយើងនោះ ។" មានន័យថា មូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم} ។ ដូច្នេះពួកគេបានបែកគ្នាទៅតាមគុហាភ្នំ ហើយបានចាប់ផ្តើមបូសជាបញ្ចូលនៅក្នុង វត្ត (ទៅជាលោកសង្ឃ) ។

فَمِنْهُمْ مَنْ تَمَسَكَ بِيَدَيْهِ، وَ مِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ: «وَ رَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ» إِلَى آخِرِهَا ثُمَّ قَالَ: يَا أَيُّهَا أُمَّ عَبْدِ اللَّهِ تَدْرِي مَا رَهْبَانِيَّةٌ أُمَّتِي؟ قَالَ: اللَّهُ وَ رَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: الْهَجْرَةُ وَ الْجِهَادُ وَ الصَّلَاةُ وَ الصَّوْمُ وَ الْحَجُّ وَ الْعُمْرَةُ. (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَة ٢٥١)

ក្នុងចំណោមពួកគេនោះ មានអ្នកកាន់ព្រះសាសនារបស់ខ្លួនយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន មានអ្នកបដិសេធសាសនា របស់ខ្លួន ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وسلم}បានសូត្រអាយ៉ាស្តនេះ [៥៧:២៧] បញ្ចូលនិយម ពួកគេបានប្រឌិត វាឡើង យើងមិនបានដាក់បញ្ញត្តិរឿងនេះមកលើពួកគេទេ លុះចប់អាយ៉ាស្ត ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "កូនប្រុសរបស់ អ៊ូម អ្នកបង្ក អើយ តើអ្នកដឹងទេថាអ្វីគឺបញ្ចូលនិយមក្នុងសហគមន៍ខ្ញុំ ។" លោកបានទូលថា៖ "មានតែអស់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم}និងវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم}ទេដឹង ។" ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وسلم}មាន ព្រះវចនៈថា៖ "ការភៀសខ្លួន ឃ្នីហ្ន៎ ការធ្វើមស្តារ ការកាន់ត្រណាមអាហារ ការធ្វើពិធីធម្មយាត្រា (ពិធីហ្ន៎) និងអ៊ូមវ៉េត្តិ (ពិធីហ្ន៎) ។" (251 :5) (تفسير نور الثقلين)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي سَبَاطٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "رَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ" قَالَ صَلَاةُ اللَّيْلِ. (الكافي : جزء ٣ صَفْحَة ٤٨٨ حَدِيث ١٢)

[...] អុលី ប៊ីន អាស័បាត្តិបានតំណាលតមកពី មូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم} ប៊ីន អុលី ប៊ីន អាប៊ី អុប៊ុលឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم} ដែលបានតំណាលតមកពី អាប៊ី អាស័-ហ្គាសាន់^{صلى الله عليه وسلم} ដែលវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم} [៥៧:២៧] បញ្ចូលនិយម ពួកគេបានប្រឌិតវាឡើង យើងមិនបានដាក់បញ្ញត្តិរឿងនេះ មកលើពួកគេទេ ត្រឹមតែឲ្យពួកគេស្វែងរកនូវសេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم}ប៉ុណ្ណោះ ថា៖ "នេះ គឺការធ្វើមស្តារយប់ (صلاة الليلية) ។" (12 /488 :3) (الكافي)

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَعَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِن رَّحْمَتِهِ وَيَجْعَل لَّكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرَ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٨﴾

២៨. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរខ្លាចក្រែងអស់ឡោះហ្ន៎ ចូរមានសទ្ធាចំពោះព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ព្រះអង្គនឹងប្រទានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះមេត្តាព្រះអង្គពីរចំណែក ។ ព្រះអង្គនឹងប្រទានរស្មីឲ្យពួកអ្នក ពួកអ្នកនឹងដើរជាមួយរស្មីនោះ ព្រះអង្គនឹងអភ័យទោសឲ្យពួកអ្នក ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់លើកលែង ទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាប្រណី ។

***

អ៊ីបនូ អាប់បាស់បានថ្លែងថាអាយ៉ាស៊ុំ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរខ្លាចក្រែងអស់ឡោះហ្ន៎ ចូរមានសទ្ធា ចំពោះព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ព្រះអង្គនឹងប្រទានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះមេត្តាព្រះអង្គពីរចំណែក ចែងសំដៅ ទៅលើអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} និងអ៊ីម៉ាហ្គាសេនី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ឯអាយ៉ាស៊ុំ ព្រះអង្គនឹងប្រទានរស្មីឲ្យពួកអ្នក ពួក អ្នកនឹងដើរជាមួយរស្មីនោះ ចែងសំដៅទៅលើអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} អ៊ីបនូ អាប៊ី ត្ន័លីប^{عليه السلام} ។ (តាហ្ស៊ូសៀរហ្វីត ទំព័រ១៨០)

لَّيْلًا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّن فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

២៩. ដើម្បីនឹងឲ្យបណ្តាជនគម្ពីរដឹងថា ពួកគេពុំមានអំណាចលើ[ការកាន់កាប់និងការចែកចាយ]ព្រះ ឧបការគុណរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ទេ ថាព្រះឧបការគុណនៅក្នុងព្រះហត្ថអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គទ្រង់ ព្រះរាជទានព្រះឧបការគុណព្រះអង្គឲ្យទៅអ្នកណាដែលព្រះអង្គប្រាថ្នា ។ អស់ឡោះហ្ន៎ជាព្រះ ម្ចាស់ព្រះឧបការគុណដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ២៨-២៩

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ، عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ ثَعْلَبَةَ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ أَبِي الْجَارُودِ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لَقَدْ آتَى اللَّهُ أَهْلَ الْكِتَابِ خَيْرًا كَثِيرًا، قَالَ: «وَمَا ذَاكَ؟»

[...] អាប៊ី អាល់-យ៉ាហ្គាផ៊ីរបានថាខ្ញុំបានទូល អាប៊ី យ៉ាហ្គាផ៊ីរ^{صلوات الله عليه والسلام}ថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}បានព្រះរាជទាន សេចក្តីល្អសន្លឹកសន្លាប់ឲ្យបណ្តាជនគម្ពីរ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សេចក្តីល្អទាំងនោះគឺអ្វី?"

قُلْتُ: قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ" إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى: "أُولَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا". قَالَ: فَقَالَ: «قَدْ آتَاكُمْ اللَّهُ كَمَا آتَاهُمْ»، ثُمَّ تَلَا: "يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ ءَامِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِن رَّحْمَتِهِ وَ يَجْعَل لَّكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ «يَعْنِي إِمَامًا تَأْتُونَ بِهِ».* (الكافي : جزء ١ صَفْحَة ١٥٠ حَدِيث ٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٣٠٦ حَدِيث ١)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته} [២៨:៥២] ជនទាំងឡាយដែលយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យ

មុនព្រះគម្ពីរនេះ មានសទ្ធាចំពោះព្រះគម្ពីរនេះ រហូតដល់ព្រះបន្ទូល [២៨:៥៤] ពួកគេនឹងបានទទួល
 រង្វាន់ពីរដងព្រោះពួកគេបានអត់ធ្មត់ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គាឡីដូ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រទានឲ្យអស់
 លោកដូចគ្នានឹងអ្វីដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រទានឲ្យពួកគេដែរ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសូត្រថា៖
 [៥៧:២៨] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្គាឡីដូ ចូរមានសទ្ធាចំពោះព្រះសាសនៈទូត
 ព្រះអង្គ ព្រះអង្គនឹងប្រទានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះមេត្តាព្រះអង្គពីរចំណែក ។ ព្រះអង្គនឹងប្រទានរស្មីឲ្យពួកអ្នក
 ពួកអ្នកនឹងដើរជាមួយរស្មីនោះ មានន័យថាព្រះសន្តតិ صلوات الله عليه والسلام ដើម្បីនឹងឲ្យអស់លោកតាម ។"

(الكافي 1: 150 / 3)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ سَمَاعَةَ
 بْنِ مِهْرَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِي"، قَالَ: «الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِمَا
 السَّلَامُ)». "وَ يَجْعَلُ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ"، قَالَ: «إِمَامٌ تَأْتُونَ بِهِ». ** (الكافي : جزء ١ صَفْحَة ٣٥٦ حَدِيث ٨٦ ، البرهان في تفسير
 القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٣٠٦ حَدِيث ٢)

[...] សាម៉ាអុស្ត ប៊ិន ម៉ាស្តរ៉នបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្គាឡីដូ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះ
 បន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជ ព្រះដ៏មហាវង្សឿង [៥៧:២៨] ព្រះអង្គនឹងប្រទានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះ
 មេត្តាព្រះអង្គពីរចំណែក ថា៖ "អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ហ្គាសែនី صلوات الله عليه والسلام ។" រីឯ ព្រះអង្គនឹងប្រទាន
 រស្មីឲ្យពួកអ្នក ពួកអ្នកនឹងដើរជាមួយរស្មីនោះ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះសន្តតិ عليهم السلام ដើម្បីឲ្យ
 អស់លោកតាម ។" (الكافي 1: 86 / 356)

***

وَ عَنْهُ: قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَكَرِيَّا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عِيسَى بْنِ زَيْدٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَمِّي الْحُسَيْنُ بْنُ زَيْدٍ، قَالَ:
 حَدَّثَنِي شُعَيْبُ بْنُ وَقِيدٍ، قَالَ: سَمِعْتُ الْحُسَيْنَ بْنَ زَيْدٍ يُحَدِّثُ، عَنْ جَعْفَرِ ابْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ
 (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِي"، قَالَ: «الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِمَا
 السَّلَامُ)»، "وَ يَجْعَلُ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ"، قَالَ: عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). ** (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٦٦٩ حَدِيث ٢٨ ، البرهان
 في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٣٠٧ حَدِيث ٥)

[...] សូរ្យាស័ក្ខ ប៊ិន វ៉ាគីដូបានតំណាលតថាខ្ញុំបានឮ អាល់-ហ្គាសែនី ប៊ិន ស្តែដូ صلوات الله عليه والسلام តំណាលតមកពី
 យ៉ាកុបហ្វា ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام ដែលបានតំណាលតមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលបានតំណាល
 តមកពីយ៉ាកុប្យែរ ប៊ិន អុប្បុលឡោះហ្គាឡីដូ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលបានតំណាលតមកពីព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم អំពីព្រះបន្ទូល
 អល់ឡោះហ្គាឡីដូ [៥៧:២៨] ព្រះអង្គនឹងប្រទានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះមេត្តាព្រះអង្គពីរចំណែក ថា៖
 "អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ហ្គាសែនី صلوات الله عليه والسلام ។" រីឯ ព្រះអង្គនឹងប្រទានរស្មីឲ្យពួកអ្នក ពួកអ្នកនឹងដើរ
 ជាមួយរស្មីនោះ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អុលី صلوات الله عليه والسلام ។" (28 / 669 : 2) (تأويل الآيات : 28 / 669 : 2)

***

وَ عَنْهُ: قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ حُسَيْنِ بْنِ حَسَنِ الْمَرْوَزِيِّ، عَنِ الْأَخْوَصِ بْنِ جَوَّابٍ، عَنْ عَمَّارِ بْنِ
 زُرَيْقٍ، عَنْ ثَوْرِ بْنِ يَزِيدٍ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ كَعْبِ بْنِ عِيَّاضٍ، قَالَ: طَعَنْتُ عَلَى عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بَيْنَ يَدَيْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَوَكَّرَنِي فِي صَدْرِي، ثُمَّ قَالَ: «يَا كَعْبُ، إِنَّ لِعَلِيٍّ نُورَيْنِ: نُورٌ فِي السَّمَاءِ، وَ نُورٌ فِي الْأَرْضِ، فَمَنْ تَمَسَّكَ بِنُورِهِ أَدْخَلَهُ

[الله] الْجَنَّةَ، وَ مَنْ أخطأه أَدْخَلَهُ [الله] النَّارَ، فَبَشِّرِ النَّاسَ عَنِّي بِذَلِكَ.*** (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٦٦٩ حَدِيث ٣٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٣٠٧ حَدِيث ٦)

[...] កាអាប់ ប៊ិន អ៊ីយ៉ាដ្ឋ័បានថាមានគេនិយាយឡើយឡើយអូលី^{صلوات الله عليه والسلام} នៅចំពោះមុខព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានទះទ្រូងខ្ញុំហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "កាអាប់អីយ ! អូលី^{صلوات الله عليه والسلام} មានរស្មីពីរគឺ៖ រស្មីមួយនៅលើមេឃ រស្មីមួយទៀតនៅឯផែនដី ។ ដូច្នេះអ្នកណាតោងរស្មីគេ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាប់ អ្នកនោះបានចូលឋានសួគ៌ ។ អ្នកណាមើលងាយគេ^{صلوات الله عليه والسلام} អស់ឡោះហ្មឺ^{عز وجل} នឹងឲ្យអ្នកនោះចូលភ្លើង ។ ដូច្នេះចូរលោកនាំដំណឹងល្អនេះពីខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទៅឲ្យមនុស្សម្នាចុះ ។" (تأويل الآيات 2: 30 / 669)

***

قَالَ شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيُّ: وَ رُوِيَ فِي مَعْنَى نُورِهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَا رُوِيَ مَرْفُوعاً، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «خَلَقَ اللَّهُ مِنْ نُورِ وَجْهِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سَبْعِينَ أَلْفَ مَلَكٍ يَسْتَعْفِفُونَ لَهُ وَ لِمُحِبِّهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ».* (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٦٧٠ حَدِيث ٣١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٣٠٧ حَدِيث ٧)

ស្តារ់ហ្ម អាល់-ខ្លីន អាល់-ណាហ្គាហ្វីដ្ឋ័បានតំណាលថាគេបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍អំពីរស្មីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់ដែលទទួលបានពី អាណាស់ ប៊ិន ម៉ាលីកដែលបានតំណាលថា រស្មីលុលឡោះហ្មឺ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្មឺ^{عز وجل} បានបង្កើតមកពីរស្មីនៃផ្ទៃមុខរបស់អូលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាច្វី ភ្នំលីប^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នូវវចិត្តសិបពាន់ទេវតាដែលបូងស្ទូងសូមខមាទោសឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} និងឲ្យជនានុជនណាដែលស្រឡាញ់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (تأويل الآيات 2: 31 / 670)

ពាក្យរាយ

- នៃក្នុងរបស់ *បរិច្ចាគ* [៥៧:៧-៩] ។ ១១
- នៃត្រង់របស់ *បរិច្ចាគ* [៥៧:៧-៩] ។ ១២
- ឋានសួគ៌និងឋាននរកនៅឯណា [៥៧:២០-២១] ? ៣៥
- អ្វីម៉ារ និង ពួកស្អប់ អាឡី صلوات الله عليه والسلام [៥៧:១៩] ។ ៣០
- អត្ថន័យរបស់ "គ្រួសារ (العِزَّة)" [៥៧:២៧] ។ ៤៧
- អ្វីគឺជញ្ជីង ? [៥៧:២៤-២៥] ។ ៤៥
- អ្វីគឺព្រះវិមានរុងរឿង ? [៥៧:២៤-២៥] ។ ៤៥
- ការពារខ្លួនក្នុងសង្គ្រាម ឲ្យសូត្រស្វីរ៉ោះត្ថិ ៥៧ ។ ៤
- ដារ ស៊ុល ហ្វីក្វរ [៥៧:២៤-២៥] ។ ៤២
- ជួបអាល់-ក្វីអ៊ីម عجل الله فرجه មុនស្លាប់ ឲ្យសូត្រស្វីរ៉ោះត្ថិ ៥៧ ។ ៣
- មិនត្រូវទណ្ឌកម្មអល់ឡោះហ្វីដ្ល ឲ្យសូត្រស្វីរ៉ោះត្ថិ ៥៧ ។ ៣
- ន័យរបស់ "ប្រទានចុះមក" [៥៧:២៤-២៥] ។ ៤៦
- រួចផុតពីពន្ធនាគារ ឲ្យសូត្រស្វីរ៉ោះត្ថិ ៥៧ ជាទម្លាប់ ។ ៤
- ព្រះមុនបង្អស់ ព្រះក្រោយបង្អស់ [៥៧:១-៣] ។ ៥
- ព្រះសញ្ញា [៥៧:១៦-១៧] ។ ២៣
- អាឡី صلوات الله عليه والسلام សន្ទនាជាមួយថ្ងៃ [៥៧:១-៣] ។ ៦
- អាល់-មូសាប័ប៊ីហ្គាត់ المُسَبِّحَات គឺស្វីរ៉ោះត្ថិ ៥៧, ៥៩, ៦១, ៦២, ៦៤ [៥៧] ។ ៣
- អាយ៉ាស្តុរត្រូវកាត់ចោល [៥៧:២៣] ។ ៤១